

รายงานผลการประเมินตนเอง
Self-Assessment Report (SAR)
ตามเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประจำปีการศึกษา 2568

1 มิถุนายน 2568 – 31 พฤษภาคม 2569

คณะกรรมการประเมิน

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ พงศ์จิรวัฒนา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิภักดิ์ กทิศาสตร์)

.....กรรมการ

(อาจารย์มาวิน ปูนอน)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. .....

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต แบ่งเป็น 2 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และแขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน โดยมุ่งผลิตบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะความเป็นเลิศทางเศรษฐศาสตร์ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร พันธกิจของคณะวิทยาการจัดการ และบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในฐานะสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ในปีการศึกษา 2567 หลักสูตรได้รับการตรวจประเมินตามเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 โดยคณะกรรมการประเมิน เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2568 ผลการประเมิน หลักสูตรผ่านการกำกับมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 โดยเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด 5 ข้อ และไม่เป็นไปตามมาตรฐาน 0 ข้อ อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินตามเกณฑ์ AUN-QA Criterion 1–6 ได้คะแนนระดับ 2, Criterion 7 ได้คะแนนระดับ 3, Criterion 8 ได้คะแนนระดับ 2 และภาพรวมอยู่ที่ระดับ 2 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีระบบและการดำเนินงานในระดับเริ่มต้น แต่ยังจำเป็นต้องพัฒนาให้มีความชัดเจน เป็นระบบ มีหลักฐานเชิงประจักษ์ และสามารถแสดงผลลัพธ์ของการดำเนินงานได้มากขึ้น

ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567 มาใช้เป็นฐานในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทบทวนและปรับปรุง PLOs ให้เขียนตามหลัก Learning Taxonomy และ SMART, การปรับปรุง CLOs รายวิชาให้มี action verb ที่วัดได้, การจัดทำ Curriculum Mapping ใหม่ให้แสดงความเชื่อมโยงระหว่าง PLOs–CLOs–รายวิชา–วิธีสอน–วิธีประเมิน, การกำหนดระบบวัดการบรรลุ PLOs, การนำข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมาใช้ในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร, การจัดทำระบบ Student Assessment Blueprint, การพัฒนาระบบภาระงานและสมรรถนะอาจารย์, การวางแผนบริการสนับสนุนนักศึกษาระยะสั้นและระยะยาว และการติดตามผลลัพธ์ของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

การดำเนินงานในปีการศึกษา 2568 จึงมุ่งยกระดับการเขียน SAR จากการรายงานกิจกรรม ไปสู่การรายงานเชิงระบบตามแนวทาง “ระบบและกลไก ⟶ การดำเนินงาน ⟶ หลักฐาน ⟶ ผลลัพธ์ ⟶ การวิเคราะห์ ⟶ การปรับปรุงตามวงจร PDCA” เพื่อให้สามารถสะท้อนคุณภาพของหลักสูตรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และตอบสนองต่อเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 ได้อย่างเป็นรูปธรรม

โดยสรุป หลักสูตรมีพัฒนาการจากปีการศึกษา 2567 อย่างชัดเจนในด้านการจัดระบบผลลัพธ์การเรียนรู้ การเชื่อมโยงหลักสูตรกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การออกแบบหลักสูตรตามแนวทาง OBE/AUN-QA การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลผู้เรียน ตลอดจนการพัฒนาระบบสนับสนุนอาจารย์ นักศึกษา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการติดตามผลลัพธ์ของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

ลายเซ็น .....

(อาจารย์นลินี หิมพงษ์)

ประธานหลักสูตร

วันที่รายงาน ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ลายเซ็น .....

(รองศาสตราจารย์ดร.วรายุทธ พลาศรี)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

วันที่รายงาน ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ลายเซ็น .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.กลุริศา ค าสิงห์)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

วันที่รายงาน ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ลายเซ็น .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

วันที่รายงาน ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ลายเซ็น .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธันยชนก ปะวะละ)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

วันที่รายงาน ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ลายเซ็น .....

(อาจารย์จันท์ทัปภาส์ เพ็ชรหว้าโง้ะ)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

วันที่รายงาน ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สารบัญ

หน้า

คำนำ
คณะกรรมการประเมิน..... ก
บทสรุปผู้บริหาร..... ข
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร..... ค
สารบัญ..... ง
ส่วนที่ 1 ข้อมูลหลักสูตรโดยย่อ..... 1
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ 9
องค์ประกอบที่ 1 : ผลการประเมินตนเอง ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ สกอ. 26
องค์ประกอบที่ 2 : ผลการดำเนินตามเกณฑ์ AUN-QA..... 27
1. ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)..... 33
2. โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร (Programme Structure and Content) 33
3. แนวคิดการสอนและการเรียนรู้ (Teaching and Learning Approach) 84
4. การประเมินนักศึกษา (Student Assessment) 106
5. บุคลากรทางวิชาการ (Academic Staff) 117
6. การบริการและส่งเสริมกิจการนักศึกษา (Student Support Services) 128
7. สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)..... 141
8. ปัจจัยนำเข้าและผลสัมฤทธิ์ (Output and Outcomes)..... 153
ส่วนที่ 3 : สรุปผลการประเมินตนเอง..... 171
ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์ AUN-QA..... 181
จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และแผนพัฒนา 181

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร

1.1 รหัสและชื่อหลักสูตร

1.2 ชื่อปริญญา

1.3 วิชาเอก

1.4 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร

1.5 รูปแบบของหลักสูตร

1.6 ปรัชญาของหลักสูตร

1.7 ความสำคัญของหลักสูตร

1.8 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.9 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcome: ELO)

1.10 โครงสร้างหลักสูตร

1.11 มาตรฐานผลการเรียนรู้ (หมวด 1 ข้อ7 ใน มคอ.2)

1.12 อาชีพที่สามารถประกอบได้

1.13 สถานที่จัดการเรียนการสอน

1.14 กรอบมาตรฐานที่ใช้อ้างอิงของหลักสูตร (ระดับชาติหรือ นานาชาติ)

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลหลักสูตรโดยย่อ

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25551561105279

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Economics Program in Economics

2. ชื่อปริญญา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม: เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์)

ชื่อย่อ: ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม: Bachelor of Economics (Economics)

ชื่อย่อ: B.Econ. (Economics)

3. วิชาเอก/แขนงวิชา

ประกอบด้วย 2 แขนงวิชา ได้แก่

1) แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

2) แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน

4. จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบของหลักสูตร

☑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

☐ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ

5.2 ระยะเวลาการศึกษาปกติ

☑ หลักสูตรแบบเต็มเวลา 4 ปี

5.3 ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ภาษาไทยเอกสารและตำราในวิชาของหลักสูตรเป็นภาษาไทยและ/หรือภาษาอังกฤษ

5.4 การรับเข้าศึกษา

☐ รับเฉพาะนักศึกษาไทย

☐ รับเฉพาะนักศึกษาต่างประเทศ

☑ รับเฉพาะนักศึกษาไทยและนักศึกษาชาวต่างประเทศ ที่สามารถใช้ภาษาไทยเป็นอย่างดี

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

☑ เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน

☐ เป็นหลักสูตรความร่วมมือกับ .....

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

☑ ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

☐ ให้ปริญญามากกว่า 1 สาขาวิชา ระบุ .....

6. ปรัชญาของหลักสูตร

ผลิตบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะความเป็นเลิศทางเศรษฐศาสตร์ สามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

7. ความสำคัญของหลักสูตร

จากการศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับสากล โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น ทั้งจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล การเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจฐานข้อมูล การแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรง ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความจำเป็นในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ตลาดแรงงาน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่น มีความต้องการกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถ และ

ทักษะทางเศรษฐศาสตร์ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในการวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ และการเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นระบบ

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเศรษฐศาสตร์ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏในฐานะสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีพันธกิจสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะวิชาการและวิชาชีพ สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตจึงมีความสำคัญในฐานะกลไกทางการศึกษาในการสร้างบัณฑิตที่สามารถทำหน้าที่เป็นนักคิด นักวิเคราะห์ นักวางแผน ผู้ประกอบการ ผู้ปฏิบัติงานทางเศรษฐกิจ และผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้รับการออกแบบและปรับปรุงให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระยะ 20 ปี ที่มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ที่ถูกต้อง มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีและเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์สถานการณ์จริง สามารถใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบการตัดสินใจ และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์กับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การเงิน การลงทุน การประกอบการ การบริหารจัดการ นโยบายสาธารณะ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาชุมชน เพื่อให้บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ในบริบทของจังหวัดมหาสารคามและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับภาคเกษตรกรรม ธุรกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย การค้า การบริการ การเงิน และการพัฒนาท้องถิ่น หลักสูตรเศรษฐศาสตร์จึงมีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่สามารถนำความรู้ไปช่วยวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจระดับพื้นที่ เช่น ต้นทุนการผลิต รายได้ครัวเรือน การออมและหนี้สิน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ การวางแผนทางการเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน บัณฑิตของหลักสูตรจึงมิได้เป็นเพียงผู้มีความรู้ทางทฤษฎีเท่านั้น แต่ต้องเป็นผู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ทำให้ทักษะที่จำเป็นของบัณฑิตมีความหลากหลายมากขึ้น หลักสูตรจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะเชิงสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงานและการดำรงชีวิต ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ จริยธรรมทางวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาบัณฑิตให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและสามารถสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง องค์กร ชุมชน และสังคมได้อย่างยั่งยืน

หลักสูตรยังให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE โดยมุ่งกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรให้ชัดเจน วัดผลได้ และสอดคล้องกับความ

ต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และตลาดแรงงาน การออกแบบหลักสูตรจึงมิได้พิจารณาเฉพาะเนื้อหารายวิชาเท่านั้น แต่คำนึงถึงความสามารถที่บัณฑิตควรมีเมื่อสำเร็จการศึกษา รวมถึงการออกแบบโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรได้อย่างแท้จริง

การพัฒนาหลักสูตรตามแนวทาง OBE และเกณฑ์ AUN-QA ยังช่วยให้หลักสูตรมีระบบการบริหารจัดการคุณภาพที่ชัดเจนมากขึ้น ตั้งแต่การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร การจัดทำแผนที่การกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ การติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา การพัฒนาอาจารย์ การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการติดตามผลลัพธ์ของบัณฑิต กระบวนการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย มีคุณภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพด้านเศรษฐศาสตร์ ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ สามารถทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานด้านนโยบายและแผน ธุรกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน รวมถึงสามารถประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นผู้ประกอบการได้ หลักสูตรยังมีส่วนสำคัญในการสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตเป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และตลาดแรงงานในยุคปัจจุบัน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงระบบ สามารถใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลในการตัดสินใจ มีความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาเชิงปฏิบัติ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจ เศรษฐกิจ ชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN-QA อย่างเป็นรูปธรรม

ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้ปรับการอธิบายความสำคัญของหลักสูตรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเชื่อมโยงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า นักศึกษา อาจารย์ ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งเชื่อมโยงกับแนวทาง Outcome-Based Education: OBE และ AUN-QA เพื่อให้เห็นว่าการออกแบบหลักสูตรมิได้มุ่งเน้นเฉพาะเนื้อหารายวิชา แต่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะของบัณฑิต และความสามารถในการนำความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้แก้ปัญหาเชิงปฏิบัติได้จริง

8. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1) เพื่อให้บัณฑิตเป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้ มีทักษะศตวรรษ ที่ 21 มีการบูรณาการศาสตร์ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา สามารถสร้างโอกาสคุณค่าให้ตนเอง สังคม และท้องถิ่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สามารถ ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งมีคุณค่าของสังคม มีจริยธรรม ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่า รักชาติ รวมพลังเพื่อ สร้างสรรค์พัฒนาสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

2) มีความรอบรู้ทางวิชาการ มีความสามารถในการประยุกต์เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม

3) มีความสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในการประกอบอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4) มีความตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ มีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคม

9. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcome: ELO)

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรโดยยึดแนวทางการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE และเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 เพื่อให้ผลลัพธ์การเรียนรู้มีความชัดเจน วัดผลได้ สอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย ตลอดจนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น

ในการปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้ทบทวนถ้อยคำของ PLOs ให้มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยใช้กริยาแสดงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและประเมินผลได้ ลดการใช้กริยาหลายคำในผลลัพธ์เดียว และกำหนดขอบเขตของผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และการวัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

9.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรเมื่อสำเร็จการศึกษา (PLOs)

เมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตจะสามารถแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ดังนี้

เดิม	ปรับปรุง	ผลลัพธ์
PLO1 สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ การสื่อสาร การทางานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม มีมุมมองเชิงธุรกิจ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ	PLO1 ด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล และความเป็นพลเมือง **บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ภายใต้**	มุ่งให้บัณฑิตสามารถใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร การนำเสนอข้อมูล และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งตระหนักถึงจริยธรรมในการใช้ข้อมูล การเคารพ

ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาได้ มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง เห็นคุณค่าตนเอง สังคม และท้องถิ่น ปฏิบัติตนในฐานะความเป็นพลเมืองและพลเมืองดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม	**หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล**	สิทธิของผู้อื่น และการปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมและท้องถิ่น
PLO2 สามารถใช้ความรู้การเป็นผู้ประกอบการในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ	PLO2 ด้านการคิดวิเคราะห์และการเป็นผู้ประกอบการ **บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหาและแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม**	มุ่งให้บัณฑิตมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ประเมินโอกาสทางเศรษฐกิจและธุรกิจ วางแนวทางการประกอบอาชีพหรือการสร้างธุรกิจ และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง องค์กร ชุมชน และสังคม
PLO3 ประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อเสนอแนะทางออกของปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคมได้	PLO3 ด้านการประยุกต์ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น **บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่นและสังคมได้อย่างมีเหตุผล**	มุ่งให้บัณฑิตสามารถใช้แนวคิด เครื่องมือ และทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการอธิบายสถานการณ์ วิเคราะห์ปัญหาเชิงพื้นที่ และเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและท้องถิ่นอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรของพื้นที่
PLO4 ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุนในการแก้ปัญหาสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	PLO4 ด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน **บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม**	มุ่งให้บัณฑิตสามารถใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน การลงทุน ตลาดการเงิน และข้อมูลทางเศรษฐกิจในการวิเคราะห์สถานการณ์ ประเมินทางเลือก และเสนอแนวทางการตัดสินใจที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง
PLO5 เลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทางานร่วมกับผู้อื่นได้	PLO5 ด้านการใช้ข้อมูลและการทำงานร่วมกับผู้อื่น **บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงาน วิเคราะห์ปัญหาและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ**	มุ่งให้บัณฑิตมีทักษะการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ และเครื่องมือดิจิทัลในการค้นคว้า วิเคราะห์ จัดการงาน และสนับสนุนการตัดสินใจ รวมทั้งสามารถทำงานเป็นทีม รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ และสื่อสารร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

จากเล่มหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 หลักสูตรกำหนด PLOs จำนวน 5 ข้อ ครอบคลุมทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ การใช้ภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล การเป็นผู้ประกอบการ การประยุกต์หลักเศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม การประยุกต์เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการงาน

ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปี 2567 หลักสูตรได้กำหนดแนวทางทบทวน PLOs ให้มีความชัดเจนและวัดผลได้มากขึ้น โดยใช้โครงสร้างการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้แบบ Stem + Action Verb + Learning Statement + Qualifying Phrase และพิจารณาความสอดคล้องตาม Bloom's Taxonomy เพื่อให้แต่ละ PLO มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน ไม่ใช้ action verbs หลายคำในข้อเดียว และสามารถนำไปใช้กำหนด CLOs วิธีสอน วิธีประเมิน และตัวชี้วัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ

9.2 การจำแนก PLOs ตามลักษณะผลลัพธ์การเรียนรู้

เพื่อให้เห็นความครอบคลุมของผลลัพธ์การเรียนรู้ หลักสูตรจำแนก PLOs ออกเป็นผลลัพธ์ทั่วไปและผลลัพธ์เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

ประเภทของผลลัพธ์การเรียนรู้	PLO ที่เกี่ยวข้อง	คำอธิบาย
Generic Outcomes	PLO1, PLO5	การสื่อสาร การใช้ภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้ข้อมูล การทำงานร่วมกับผู้อื่น จริยธรรม และความเป็นพลเมือง
Subject-Specific Outcomes	PLO2, PLO3, PLO4	การคิดวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ การเป็นผู้ประกอบการ การพัฒนาท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์การเงิน และการลงทุน

9.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs)

หลักสูตรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีเพื่อแสดงความก้าวหน้าของการเรียนรู้จากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับการประยุกต์ วิเคราะห์ และบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับ PLOs ของหลักสูตร ดังนี้

เสร็จสิ้นปีการศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี	ความเชื่อมโยงกับ PLOs
ปีที่ 1	นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสารเบื้องต้น รวมทั้งปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม ความรับผิดชอบ และความเป็นพลเมืองดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม	PLO1, PLO5
ปีที่ 2	นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมือพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สถิติ และเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น อธิบายปัญหาเศรษฐกิจ ธุรกิจ และชุมชน รวมทั้งแสดงทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	PLO1, PLO2, PLO3, PLO5

ปีที่ 3	นักศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในแขนงวิชาเฉพาะ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น หรือเศรษฐศาสตร์การเงิน เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ หรือปัญหาเชิงพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการวิเคราะห์ได้	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5
ปีที่ 4	นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ การวิจัย ข้อมูลเชิงประจักษ์ และประสบการณ์จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา เพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ หรือการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในบริบทวิชาชีพได้	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5

9.4 ความเชื่อมโยงระหว่าง YLOs กับระดับการเรียนรู้ตาม Bloom's Taxonomy

ชั้นปี	ระดับการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น	ลักษณะการเรียนรู้
ปีที่ 1	Remember, Understand	เรียนรู้แนวคิดพื้นฐาน เข้าใจศัพท์ แนวคิด หลักการ และบริบททางเศรษฐศาสตร์
ปีที่ 2	Understand, Apply	ใช้เครื่องมือพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และประยุกต์ความรู้กับสถานการณ์ทั่วไป
ปีที่ 3	Apply, Analyze	วิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ และชุมชนโดยใช้ข้อมูลและเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์
ปีที่ 4	Analyze, Evaluate, Create	ประเมินทางเลือก เสนอแนวทางแก้ปัญหา จัดทำงานวิจัย โครงงาน หรือผลงานบูรณาการเชิงวิชาชีพ

9.5 แนวทางการวัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

เพื่อให้การประเมินการบรรลุ PLOs เป็นไปอย่างชัดเจน หลักสูตรกำหนดแนวทางการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับหลักสูตร โดยเชื่อมโยงกับรายวิชาหลักและกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

PLO	เครื่องมือหรือหลักฐานการประเมินเบื้องต้น	ตัวอย่างรายวิชา/กิจกรรมที่ใช้ประเมิน
PLO1	การนำเสนอ รายงาน การสื่อสารภาษาไทย/อังกฤษ การใช้สื่อดิจิทัล และพฤติกรรมความเป็นพลเมืองดิจิทัล	รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ รายวิชาศึกษาทั่วไป กิจกรรมปฐมนิเทศ/กิจกรรมพัฒนานักศึกษา
PLO2	แผนธุรกิจ กรณีศึกษา รายงานวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ หรือโครงงานผู้ประกอบการ	รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การจัดการสมัยใหม่
PLO3	รายงานวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน โครงงานภาคสนาม หรือข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์ชุมชน โครงงาน/กิจกรรมบริการวิชาการ
PLO4	รายงานวิเคราะห์สถานการณ์การเงิน การลงทุน ตลาดการเงิน หรือปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบัน	เศรษฐศาสตร์การเงิน การลงทุน เศรษฐศาสตร์การคลัง

PLO5	งานวิเคราะห์ข้อมูล การใช้โปรแกรม/เครื่องมือดิจิทัล รายงานกลุ่ม และการประเมินการทำงานเป็นทีม	การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติ เศรษฐมิติ เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล รายวิชาที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์

10. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

หมวดวิชา	แผนปกติ หน่วยกิต	แผนสหกิจศึกษา หน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	**24 หน่วยกิต**	**24 หน่วยกิต**
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	**90 หน่วยกิต**	**90 หน่วยกิต**
2.1 วิชาแกน	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกบังคับ	36 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต
2.3 วิชาเอกเลือก	21 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
2.4 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	3 หน่วยกิต	9 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	**6 หน่วยกิต**	**6 หน่วยกิต**
รวมไม่น้อยกว่า	**120 หน่วยกิต**	**120 หน่วยกิต**

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน

หมวดวิชา	แผนปกติ หน่วยกิต	แผนสหกิจศึกษา หน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	**24หน่วยกิต**	**24 หน่วยกิต**
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	**90 หน่วยกิต**	**90 หน่วยกิต**
2.1 วิชาแกน	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกบังคับ	36 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต
2.3 วิชาเอกเลือก	21 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต

2.4 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	3 หน่วยกิต	9 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	**6 หน่วยกิต**	**6 หน่วยกิต**
รวมไม่น้อยกว่า	**120 หน่วยกิต**	**120 หน่วยกิต**

11. มาตรฐานผลการเรียนรู้

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs โดยยึดแนวทางการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE และเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรกับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และหลักฐานการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

ในการปรับปรุงปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้ทบทวนมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน โดยปรับถ้อยคำให้มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน ใช้กริยาเชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและประเมินได้ และจำแนกผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล เพื่อให้สามารถนำไปใช้จัดทำ CLOs, Curriculum Mapping, Assessment Blueprint และเกณฑ์การวัดการบรรลุ PLOs ได้อย่างเป็นรูปธรรม

11.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตามหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567

PLO1 ด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล และความเป็นพลเมือง บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K1-1 อธิบายหลักการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางวิชาการและวิชาชีพได้	S1-1 สื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอทางเศรษฐกิจด้วยภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม	E1-1 ใช้ข้อมูลและสารสนเทศโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความซื่อสัตย์ และจริยธรรมทางวิชาการ	C1-1 แสดงความใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
K1-2 อธิบายหลักการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร และการทำงานได้	S1-2 สื่อสารข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจด้วยภาษาอังกฤษได้ในบริบทที่เหมาะสม	E1-2 เคารพสิทธิ ความคิดเห็น และความแตกต่างของผู้อื่นในการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน	C1-2 ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองและพลเมืองดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

K1-3 อธิบายแนวคิดความเป็นพลเมือง ความรับผิดชอบต่อสังคม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยได้	S1-3 ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการค้นคว้า จัดการข้อมูล และนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	E1-3 แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น และส่วนรวมในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี	C1-3 ประพฤติตนตามหลักความรับผิดชอบ วินัย และการเคารพกติกาของสังคม
K1-4 อธิบายความเชื่อมโยงเบื้องต้นระหว่างเศรษฐกิจ ธุรกิจ สังคม และท้องถิ่นได้	S1-4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นในการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาเบื้องต้นได้	E1-4 ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น ชุมชน และท้องถิ่น	C1-4 แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่นและการพัฒนาท้องถิ่น

คำอธิบายเพิ่มเติม PLO1 เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป หรือ Generic Outcome ที่เน้นความสามารถด้านการสื่อสาร การใช้ภาษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จริยธรรมการใช้ข้อมูล ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในรายวิชาเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ในชั้นปีต่อไป

11.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน

PLO2 ด้านการคิดวิเคราะห์และการเป็นผู้ประกอบการ บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K2-1 อธิบายแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ รูปแบบธุรกิจ และการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจได้	S2-1 วิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจหรือการประกอบอาชีพจากข้อมูลเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้	E2-1 ตัดสินใจทางธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ชุมชน และสังคม	C2-1 แสดงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
K2-2 อธิบายหลักการวิเคราะห์ต้นทุน รายได้ ตลาด และความเป็นไปได้เบื้องต้นของธุรกิจได้	S2-2 ประเมินปัญหาและความเสี่ยงในการประกอบอาชีพหรือธุรกิจได้	E2-2 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพและหลักความซื่อสัตย์ในการประกอบอาชีพ	C2-2 แสดงความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นในการสร้างงานหรืออาชีพ
K2-3 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐศาสตร์ การจัดการ และการเป็นผู้ประกอบการได้	S2-3 จัดทำข้อเสนอเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพ ธุรกิจ หรือโครงการที่สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจได้	E2-3 เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ และผลกระทบทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ	C2-3 มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการเป็นผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานทางเศรษฐกิจ
K2-4 อธิบายปัจจัยด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และ	S2-4 นำเสนอแนวทางการประกอบอาชีพหรือ	E2-4 คำนึงถึงความเป็นธรรม ความโปร่งใส	C2-4 เปิดรับความคิดเห็นและพร้อม

สังคมที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพหรือธุรกิจได้	ธุรกิจด้วยข้อมูลและเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ได้	และประโยชน์ส่วนรวมในการเสนอแนวทางธุรกิจ	เรียนรู้จากสถานการณ์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลง

PLO3 ด้านการประยุกต์ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น และสังคมได้อย่างมีเหตุผล

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K3-1 อธิบายหลักการและทฤษฎีพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และสังคมได้	S3-1 วิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจของชุมชนหรือท้องถิ่นโดยใช้แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ได้	E3-1 แสดงจิตสำนึกสาธารณะและความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่น และสังคม	C3-1 แสดงความคิดอย่างมีเหตุผล รอบคอบ และมีวิจารณญาณในการพิจารณาปัญหาเศรษฐกิจชุมชน
K3-2 อธิบายปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร และนโยบายที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้	S3-2 ใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่หรือข้อมูลเศรษฐกิจพื้นฐานเพื่อประกอบการวิเคราะห์ปัญหาท้องถิ่นได้	E3-2 เคารพบริบทวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และความต้องการของชุมชนในการเสนอแนวทางพัฒนา	C3-2 กล้าตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล เหตุผล และประโยชน์ของส่วนรวม
K3-3 อธิบายหลักการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาที่ยั่งยืนได้	S3-3 เสนอแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยเชื่อมโยงทฤษฎีกับบริบทจริงได้	E3-3 ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม ความยั่งยืน และผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	C3-3 มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ภาคสนามและการทำงานร่วมกับชุมชน
K3-4 อธิบายบทบาทของนโยบายสาธารณะ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นได้	S3-4 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายหรือข้อเสนอเชิงพัฒนาในระดับชุมชนหรือท้องถิ่นได้	E3-4 ปฏิบัติต่อชุมชนและผู้ให้ข้อมูลด้วยความเคารพ สุจริต และรักษาความลับของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	C3-4 มีจิตอาสาและพร้อมมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

PLO4 ด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K4-1 อธิบายหลักการพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์	S4-1 วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน การลงทุน หรือเศรษฐกิจปัจจุบัน	E4-1 ใช้ข้อมูลทางการเงินและการลงทุน	C4-1 แสดงความคิดเชิงตรรกะ เป็นระบบ และรอบคอบในการ

การเงิน ตลาดการเงิน และการลงทุนได้	โดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ได้	อย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ	วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน
K4-2 อธิบายเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์การเงินและการลงทุนได้	S4-2 ประเมินทางเลือกหรือความเสี่ยงทางการเงินและการลงทุนจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้	E4-2 ตระหนักถึงผลกระทบของการตัดสินใจทางการเงินต่อบุคคล องค์กร ชุมชน และสังคม	C4-2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อภาระงานทางวิชาการและวิชาชีพ
K4-3 อธิบายปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเงิน การออม การลงทุน และการบริหารความเสี่ยงได้	S4-3 เสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินโดยใช้เหตุผลและข้อมูลประกอบได้	E4-3 ปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลทางการเงิน	C4-3 ใฝ่รู้และติดตามการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ การเงิน และการลงทุนอย่างต่อเนื่อง
K4-4 อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างภาวะเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน การคลัง และตลาดการเงินได้	S4-4 นำเสนอผลการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินหรือการลงทุนได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม	E4-4 หลีกเลี่ยงการใช้ข้อมูลที่บิดเบือนหรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการเสนอแนวทางทางการเงิน	C4-4 มีความระมัดระวัง ช่างสังเกต และพร้อมปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ

PLO5 ด้านการใช้ข้อมูลและการทำงานร่วมกับผู้อื่น บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงาน วิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K5-1 อธิบายหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อสนับสนุนการทำงานและการวิเคราะห์ปัญหาได้	S5-1 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้า จัดเก็บ วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	E5-1 ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเคารพกฎหมาย กฎระเบียบ และจริยธรรมการใช้ข้อมูล	C5-1 แสดงความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
K5-2 อธิบายประเภทของข้อมูล แหล่งข้อมูล และข้อจำกัดของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ได้	S5-2 วิเคราะห์ปัญหาเบื้องต้นโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และเครื่องมือดิจิทัลได้	E5-2 เคารพสิทธิส่วนบุคคล ความลับ และความถูกต้องของข้อมูลที่นำมาใช้ในการเรียนรู้หรือการทำงาน	C5-2 ทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นและร่วมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงาน
K5-3 อธิบายหลักการทำงานเป็นทีม การแบ่งบทบาท และการประสานงานในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพได้	S5-3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยใช้การสื่อสาร การประสานงาน และการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม	E5-3 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลง และมารยาทในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	C5-3 มีความยืดหยุ่น เปิดรับความคิดเห็น และปรับตัวต่อสถานการณ์การทำงานที่แตกต่าง
K5-4 อธิบายแนวทางการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการ	S5-4 สร้างหรือจัดทำผลงานที่ใช้ข้อมูลและ	E5-4 แสดงความรับผิดชอบต่อความ	C5-4 มีความรู้เท่าทันดิจิทัลและพร้อมเรียนรู้

ตัดสินใจและการบริหารจัดการงานได้	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจได้	น่าเชื่อถือของผลงานและการอ้างอิงแหล่งข้อมูล	เทคโนโลยีใหม่เพื่อพัฒนางาน

11.3 สรุปความเชื่อมโยงระหว่าง PLOs กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ 4 ด้าน

PLO	Knowledge	Skills	Ethics	Character
PLO1 การสื่อสารเทคโนโลยีดิจิทัลและความเป็นพลเมือง	ภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล ความเป็นพลเมือง	การสื่อสาร การใช้ดิจิทัล การทำงานร่วม	จริยธรรมข้อมูล ความรับผิดชอบต่อสังคม	ใฝ่รู้ พลเมืองดิจิทัล วินัย เคารพสิทธิ
PLO2 การคิดวิเคราะห์และการเป็นผู้ประกอบการ	การเป็นผู้ประกอบการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	วิเคราะห์โอกาส ประเมินความเสี่ยง นำเสนอแนวทาง	จรรยาบรรณธุรกิจ ความเป็นธรรม ความโปร่งใส	ภาวะผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัว
PLO3 เศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาท้องถิ่น	วิเคราะห์ปัญหาเชิงพื้นที่ เสนอแนวทางพัฒนา	จิตสาธารณะ เคารพชุมชน ความยั่งยืน	วิจารณญาณ กล้าตัดสินใจ จิตอาสา
PLO4 เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน	การเงิน การลงทุน ตลาดการเงิน ภาวะเศรษฐกิจ	วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินทางเลือก เสนอแนวทาง	จริยธรรมการใช้ข้อมูลทางการเงิน	คิดเป็นระบบ รอบคอบ มีวินัย ติดตามสถานการณ์
PLO5 การใช้ข้อมูลและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	ข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานเป็นทีม	ใช้ข้อมูลวิเคราะห์ปัญหา ทำงานร่วม	จริยธรรมข้อมูล กฎระเบียบ ความรับผิดชอบ	ทำงานเป็นทีม ยืดหยุ่น รู้เท่าทันดิจิทัล

11.4 แนวทางการนำมาตรฐานผลการเรียนรู้ไปใช้ในรายวิชา

เพื่อให้มาตรฐานผลการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนนำผลลัพธ์ย่อยด้าน K, S, E และ C ไปใช้เป็นฐานในการจัดทำผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา หรือ Course Learning Outcomes (CLOs) โดยต้องระบุให้ชัดเจนว่าแต่ละรายวิชาสนับสนุน PLO ใด ผลลัพธ์ย่อยใด ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบใด และประเมินผลด้วยเครื่องมือใด

ทั้งนี้ การปรับปรุงดังกล่าวตอบสนองข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่เสนอให้หลักสูตรแสดงคุณภาพของ CLOs รายวิชา เขียนด้วย action verb ที่วัดได้ เข้าใจตรงกัน และสัมพันธ์กับ PLO ที่รายวิชานั้นช่วยผลักดัน รวมทั้งกำหนดวิธีวัด เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินการบรรลุ PLOs ให้ชัดเจน

12. อาชีพที่สามารถประกอบได้

ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ และการพัฒนาท้องถิ่น สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ข้อมูลเชิงประจักษ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และเครื่องมือวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อสนับสนุนการวางแผน

การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม บัณฑิตของหลักสูตรสามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น และการประกอบอาชีพอิสระ ดังนี้

1. อาชีพในหน่วยงานภาคเอกชนและภาคธุรกิจ

บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานในองค์กรธุรกิจ บริษัทเอกชน สถาบันการเงิน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัย บริษัทที่ปรึกษา และองค์กรด้านการลงทุน โดยสามารถทำงานในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐกิจ การเงิน การลงทุน การวางแผนธุรกิจ และการบริหารจัดการ เช่น นักวิเคราะห์เศรษฐกิจ นักวิเคราะห์ธุรกิจ นักวิเคราะห์การเงิน นักวิเคราะห์การลงทุน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์และวางแผน เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ความเสี่ยง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ ที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษาด้านการลงทุน ที่ปรึกษาด้านบริหารกองทุน พนักงานสถาบันการเงิน พนักงานบริษัทเงินทุน พนักงานบริษัทหลักทรัพย์ ผู้ช่วยนักวิจัยเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่พัฒนา
ธุรกิจ และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจทางธุรกิจ

2. อาชีพในหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรด้านนโยบาย

บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การค้า การพัฒนาโครงการ และการพัฒนาท้องถิ่น โดยสามารถทำงานในตำแหน่ง เช่น เศรษฐกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิชาการ นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่วางแผนและควบคุมงบประมาณ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ นักบริหารโครงการ เจ้าหน้าที่ติดตามและประเมินผลโครงการ พนักงานราชการหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การค้า และการพัฒนาท้องถิ่น เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. อาชีพด้านการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรเพื่อสังคม

เนื่องจากหลักสูตรมีจุดเน้นด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน วิสาหกิจชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานส่งเสริมอาชีพ และโครงการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เช่น เจ้าหน้าที่พัฒนาโครงการชุมชน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เจ้าหน้าที่พัฒนาวิสาหกิจชุมชน ผู้ประสานงานโครงการพัฒนาท้องถิ่น นักวิเคราะห์โครงการชุมชน เจ้าหน้าที่ติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนา

ผู้ช่วยนักวิจัยด้านเศรษฐกิจชุมชน และผู้ให้คำปรึกษาด้านการวางแผนเศรษฐกิจครัวเรือนหรือธุรกิจชุมชน

4. อาชีพผู้ประกอบการและอาชีพอิสระ

บัณฑิตสามารถนำความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ การเงิน การลงทุน การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทน ตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภค ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบธุรกิจหรือสร้างอาชีพอิสระได้ เช่น ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการ นักธุรกิจ ผู้ประกอบการรายย่อย ผู้ประกอบการชุมชน ผู้ประกอบการออนไลน์ ที่ปรึกษาธุรกิจเบื้องต้น ผู้วางแผนการเงินส่วนบุคคล ผู้ให้คำปรึกษาด้านการจัดการต้นทุนและรายได้ และผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ใช้ข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงินประกอบการตัดสินใจ5. อาชีพด้านการศึกษา วิชาการ และการวิจัย

บัณฑิตสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การวิจัย และการถ่ายทอดความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ เช่น ผู้ช่วยนักวิจัย นักวิจัยเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่วิจัยในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ครู อาจารย์ หรือผู้สอนด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน ธุรกิจ หรือสังคมศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มัธยมศึกษา หรือหน่วยงานฝึกอบรม ทั้งนี้ตามคุณสมบัติและเกณฑ์ที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

โดยสรุป บัณฑิตของหลักสูตรสามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย ทั้งในสายงานเศรษฐศาสตร์ การเงิน การลงทุน การวางแผนและนโยบาย การวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาท้องถิ่น การประกอบการ และการศึกษา โดยมีสมรรถนะสำคัญในการคิดวิเคราะห์ ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทำงานร่วมกับผู้อื่น และปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

13. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เลขที่ 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

14. กรอบมาตรฐานที่ใช้อ้างอิงของหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้กำหนดกรอบมาตรฐานที่ใช้อ้างอิงในการพัฒนาหลักสูตร การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร การออกแบบโครงสร้างรายวิชา การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผลผู้เรียน โดยยึดกรอบมาตรฐานระดับชาติเป็นหลัก และประยุกต์ใช้แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับนานาชาติเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ทันสมัย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเหมาะสม

การอ้างอิงกรอบมาตรฐานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สมรรถนะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ความต้องการของตลาดแรงงาน แนวทางการพัฒนากำลังคนของประเทศ และบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในฐานะสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

14.1 กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: Thailand NQF)

หลักสูตรอ้างอิงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ Thailand National Qualifications Framework: Thailand NQF เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตระดับปริญญาตรี โดยมุ่งให้บัณฑิตมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาในบริบทวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	**แนวทางการประยุกต์ใช้กับหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต**
ความรู้ (Knowledge)	หลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทางทฤษฎี หลักการ แนวคิด และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งเศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐศาสตร์การเงิน การลงทุน การพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูล และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในสถานการณ์จริง
ทักษะ (Skills)	หลักสูตรมุ่งพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การเปรียบเทียบปัญหา การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การนำเสนอ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ
ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility)	หลักสูตรมุ่งให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะทางเศรษฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงได้ สามารถวางแผน วิเคราะห์ ประเมินทางเลือก เสนอแนวทางพัฒนา และรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจในบริบทขององค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

14.2 ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

หลักสูตรอ้างอิงประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ซึ่งกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนด PLOs, CLOs, กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลของหลักสูตร

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	**แนวทางการประยุกต์ใช้กับหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต**
ด้านความรู้ (Knowledge)	หลักสูตรมุ่งให้บัณฑิตมีความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และปรับใช้ความรู้เพื่อการพัฒนางาน โดยเฉพาะความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน การลงทุน การพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูล และการประกอบการ
ด้านทักษะ (Skills)	หลักสูตรมุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการใช้ข้อมูล ทักษะด้านดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านจริยธรรม (Ethics)	หลักสูตรมุ่งให้บัณฑิตปฏิบัติตนตามกฎ กติกา และหลักจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคม
ด้านลักษณะบุคคล (Character)	หลักสูตรมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีลักษณะบุคคลที่เหมาะสมกับวิชาชีพและศาสตร์ด้านเศรษฐศาสตร์ เช่น ใฝ่รู้ มีวินัย รับผิดชอบ มีความคิดเชิงระบบ มีภาวะผู้นำ สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และมีจิตสำนึกต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

14.3 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

หลักสูตรอ้างอิงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปตามข้อกำหนดด้านคุณภาพของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ได้แก่ จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต และการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จึงกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการ ความต้องการของตลาดแรงงาน และบริบทการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

14.4 มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561

หลักสูตรอ้างอิงมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาของหลักสูตรมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะศตวรรษที่ 21 สามารถสร้างสัมมาอาชีพ มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

การดำเนินงานของหลักสูตรจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนใน 3 มิติสำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้เรียนรู้ การเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง โดยเชื่อมโยงกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่มุ่งผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะและศักยภาพตามความต้องการของประเทศ มีทัศนคติที่ดี และเป็นพลเมืองดีในสังคม

14.5 แนวทางการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Education: OBE)

หลักสูตรนำแนวทางการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE มาใช้เป็นกรอบในการออกแบบและบริหารจัดการหลักสูตร โดยเริ่มจากการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่ชัดเจน วัดผลได้ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากนั้นจึงออกแบบโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา

กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่ต้องการ

การประยุกต์ใช้ OBE ในหลักสูตรมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรได้จริงเมื่อสำเร็จการศึกษา และเพื่อให้หลักสูตรสามารถประเมินผลการบรรลุ PLOs ได้อย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงระหว่าง PLOs, YLOs, CLOs, Curriculum Mapping, Teaching and Learning Methods และ Student Assessment

14.6 เกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 ระดับหลักสูตร

หลักสูตรใช้เกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 เป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรและการจัดทำรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร โดยครอบคลุม 8 เกณฑ์ ได้แก่

- Expected Learning Outcomes
- Programme Structure and Content
- Teaching and Learning Approach
- Student Assessment
- Academic Staff
- Student Support Services
- Facilities and Infrastructure
- Output and Outcomes

การนำเกณฑ์ AUN-QA มาใช้ช่วยให้หลักสูตรสามารถพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในได้อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน การพัฒนาอาจารย์ การสนับสนุนนักศึกษา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการติดตามผลลัพธ์ของหลักสูตร

14.7 ความเชื่อมโยงระหว่างกรอบมาตรฐานกับ PLOs ของหลักสูตร

หลักสูตรได้เชื่อมโยงกรอบมาตรฐานที่ใช้อ้างอิงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อให้มั่นใจว่า PLOs ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล ดังนี้

กรอบมาตรฐานที่ใช้อ้างอิง	**ความเชื่อมโยงกับ PLOs ของหลักสูตร**
Thailand NQF	สนับสนุนการกำหนดระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ของบัณฑิตระดับปริญญาตรี
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	สนับสนุนการจำแนกผลลัพธ์การเรียนรู้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ Knowledge, Skills, Ethics และ Character
เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565	สนับสนุนการกำกับมาตรฐานด้านโครงสร้างหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร
มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561	สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง
Outcome-Based Education: OBE	สนับสนุนการออกแบบหลักสูตรโดยเริ่มจากผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องบรรลุ

AUN-QA Version 4.0	สนับสนุนการพัฒนาระบบคุณภาพของหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามหลักฐานและผลลัพธ์

โดยสรุป หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้อ้างอิงกรอบมาตรฐานระดับชาติและแนวทางคุณภาพระดับนานาชาติในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรจึงได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล การประยุกต์ใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพ การพัฒนาท้องถิ่น จริยธรรมทางวิชาชีพ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 2
ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้

2.1 ผลการประเมินตนเอง ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ สกอ. (ตัวบ่งชี้ 1.1)
2.2 ผลการดำเนินตามเกณฑ์ AUN-QA

2.1 ผลการประเมินตนเอง ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ สกอ. (ตัวบ่งชี้ 1.1)

สำหรับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2558 (ระดับปริญญาตรี) ตามเกณฑ์ (☑) ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ (x)

เกณฑ์การประเมิน	ผลการดำเนินงาน	เอกสารหลักฐาน
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - ไม่น้อยกว่า 5 คน และ ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 6 ท่าน ประกอบด้วย 1) รศ.ดร.วรายุทธ พลาศรี ปร.ด.(เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2) ผศ.ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ผศ. ด้านเศรษฐศาสตร์) 3) ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4) ผศ.ธันยชนก ปะวะละ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 5) อ.นลินี หิมพงษ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 6) อ.จันท์ทัปภาส์ เพ็ชรหว้าโง้ะ ศ.ม.เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 6 ท่าน เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 1 หลักสูตรเท่านั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาใน ปี 2568	☑	-เล่มหลักสูตร https://drive.google.com/drive/mobile/folders/14SSfVNnPhKX8O1cKTfR2ilFTOo8JY-E?usp=sharing
2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร -คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน 1) รศ.ดร.วรายุทธ พลาศรี ปร.ด.(เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2) ผศ.ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ผศ. ด้านเศรษฐศาสตร์) 3) ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	☑	-เล่มหลักสูตร https://drive.google.com/drive/mobile/folders/14SSfVNnPhKX8O1cKTfR2ilFTOo8JY-E?usp=sharing

4) ผศ.ธันยชนก ปะวะละ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 5) อ.นลินี หิมพงษ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 6) อ.จันท์ทัปภาส์ เพ็ชรหว้าโง้ะ ศ.ม.เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์		
3. คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร -คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง - ไม่จำกัดจำนวนและประจำได้มากกว่าหนึ่งหลักสูตร ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มี อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 6 ท่าน มีดังนี้ - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง **1. ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์** 1) Kulrisa Khumsing, Piyaphon Phongsart and Vutipol Chutjaraskul. (2021). Service Innovation Affects Hotel 2) เหล็กไหล จันทะบุตร, วุฒิพล ฉัตรจรัสกูล, กีรติ ทองเนตร, กุลริศา คำสิงห์, จุฑารัตน์ แก่นจันทร์, กฤตภาค ยุทธอาจ, วุฒิเมธี วรเสริม, และวันเพ็ญ แสดสีกลาง. (2569). ระบบบอควาโปนิกส์แบบบูรณาการเพื่อการเลี้ยงปลานิลอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับการเพาะเลี้ยงไข่ผำ. วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 13(1), 145–155. 3) Warit Rasri1, Nutjaree Chaipranop2, Bancha Bhutwanakul3, Nipaporn Jongwuttiwes4, Anucha Lawong5,Kulrisa Khumsing6 and Pichtipar Suwannasri. (2023). Development of a Sustainable Community Environmental Management Model by Using the Process Engage Educational Institutions and Communities. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR),3 (4),July-August 2023,pages 313-320.(TCI 2) 4) Bancha Bhutwanakul1, Warit Rasri2, Nutjaree Chaipranop3, Nipaporn Jongwuttiwes4, Anucha Lawong5,Kulrisa Khumsing6 and Jeeranan Senajak. (2023). Developing and Enhancing the Marketing Promotion of OTOP Products with Geography Identities (GI) by Integrating the Complete Communitybased Tourism Promotion. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 3 (4),July-August 2023, pages 303-312 .(TCI 2)	☑	https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/itm-journal/article/view/263867 https://so07.tci-thaijo.org/index.php/IJSASR/article/view/3241 https://www.researchgate.net/publication/373109054_Developing_and_Enhancing_the_Marketing_Promotion_of_OTOP_Products_with_

		Geography_Identities_GI_by_Integrating_the_Complete_Community-based_Tourism_Promotion
5. ผศ.ธันยชนก ปะวะละ 6) Kenaphoom, S., Sriwapee, K., Ruangchai, N., Insumran, Y., Pawala, T., Jumroenpat, P., Kaewlamai, S., & Nanposri, N. (2025). Customer-centricity as a core value: Redefining business management for the experience economy. International Journal of Multidisciplinary in Management and Tourism, 9(1), 49–66. https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.4 7) Kenaphoom, S., Sriwapee, K., Ruangchai, N., Insumran, Y., Pawala, T., Jumroenpat, P., Kaewlamai, S., & Nanposri, N. (2025). Post-crisis management of high-end domestic tourism: Evidence from Thailand. International Journal of Multidisciplinary in Management and Tourism, 9(2), 163–180. https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.11 8) Pawala, T., Narkbunnum, W., Phunsa, S., & Kenaphoom, S. (2025). Navigating crisis through innovation: A critical analysis of business model adjustments using the ten types of innovation framework. In Sustainable futures with life cycle assessment in Industry 5.0 (pp. 179–198). IGI Global Scientific Publishing. https://doi.org/10.4018/979-8-3693-9346-8.ch009 9) Pawala, T., Phunsa, S., & Kenaphoom, S. (2025). Utilizing AI for cash flow forecasting: Enhancing predictive accuracy in business finance. In Sustainable futures with life cycle assessment in Industry 5.0 (pp. 423–440). IGI Global Scientific Publishing. https://doi.org/10.4018/979-8-3693-9346-8.ch022 10) Sawadthaworn, P., Pawala, T., Jumroenpat, P., & Kaewlamai, S. (2025). The ethical edge: Modern business management meets environmental and social responsibility. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews, 5(3), 921–934. https://doi.org/10.60027/ijsasr.2025.7580		https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.4 https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.11 https://doi.org/10.4018/979-8-3693-9346-8.ch009

11) Sawadthaworn, P., Pawala, T., Kenaphoom, S., Jumroenpat, P., & Kaewlamai, S. (2025). The hybrid revolution: A new chapter in business management. International Journal of Multidisciplinary in Management and Tourism, 9(1), 67–86. https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.12		https://doi.org/10.4018/979-8-3693-9346-8.ch022
12) Sawadthaworn, P., Pawala, T., Kenaphoom, S., Jumroenpat, P., & Kaewlamai, S. (2025). The digital shift: Emerging business management trends in the age of transformation. International Journal of Multidisciplinary in Management and Tourism, 9(2), 181–196. https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.5		https://doi.org/10.60027/ijsasr.2025.7580
13) Sriwapee, K., Kenaphoom, S., Ruangchai, N., Insumran, Y., Pawala, T., Jumroenpat, P., & Kaewlamai, S. (2025). Thailand as a world top tourism destination: Balancing growth with environmental and cultural preservation. International Journal of Multidisciplinary in Management and Tourism, 9(1), 113–136. https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.8		https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.12
14) Atthakorn, S., Kenaphoom, S., Pimratch, S., Pawala, T., Rasri, W., Srisupak, R., Ieamvijarn, S., Aeksapang, J., Thammapat, P., & Srisawangwong, P. (2022). หมู่บ้านราชภัฏตามศาสตร์แห่งพระราชาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: การกระจายความเจริญและเมืองน่าอยู่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม: ระยะที่ 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2(3), 93–120.		https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.5
15) Jantanukul, W., Kaewlamai, S., Kenaphoom, S., Chutjaraskul, V., & Pawala, T. (2025). การส่งเสริมความคิดเชิงเติบโตและทักษะความคิดเชิงสมดุล: กลยุทธ์เพื่อความสำเร็จในการบริหารจัดการและความเป็นผู้นำที่สมดุล. Academic Journal of Local Development, 4(1), 39–54.		https://doi.org/10.14456/ijmmt.2025.8
16) Pawala, T., Narkbunnum, W., Phunsa, S., & Kenaphoom, S. (2025). Navigating crisis through innovation: A critical analysis of business model adjustments using the ten types of innovation framework. In Sustainable futures with life cycle assessment in Industry 5.0 (pp. 179–198). IGI Global Scientific Publishing.		https://so09.tci-thaijo.org/index.php/PMR/article/view/5135
17) Pawala, T., Phunsa, S. (2024). Wealth creation with financial games: A fun way to teach financial planning to		https://so19.tci-thaijo.org/index.p

university students. Journal of Education and Learning Reviews, 1(1), 47–54. 18) Pawala, T., Sripauya, N., Ketdow, S., & Thanapraditkoon, J. (2023). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนภายใต้ผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตำบลแก่งเลิงจาน. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3(3), 779–798. 19) Songkarin, D., & Pawala, T. (2022). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ระบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ตำบลหนองฮี อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2(3), 45–60. **6. อ.นลินี หิมพงษ์** 1) นลินี หิมพงษ์. (2563). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอผู้ไท ตำบลห้องแซง อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. 4(2) เมษายน-มิถุนายน 2563 (TCI2) 2) ธันยชนก ปะวะละและนลินี หิมพงษ์. (2563). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทรงเครื่อง ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลขนวน อำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น. ปีที่ 5 ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน-ตุลาคม 2563 (TCI 2) 3) นลินี หิมพงษ์ ศิวดล กัญญาคำ วรกฤต ช่างจัตุรัส เพ็ญนารถ กลั่นวารี และวรายุทธ พลาศรี. (2566).การออกแบบและพัฒนบรรจุภัณฑ์มะม่วงมหาชนก กรณีศึกษา : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เปลูกและแปรรูปมะม่วงมหาชนกบ้านหนอง บัวชุม ตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 (2023) : กันยายน - ธันวาคม หน้า 364- 374 (TCI 1)		hp/JELS/article/view/677 https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/article/view/267993 https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/article/view/260050 https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/284176
4. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน - อาจารย์ประจำ - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือสาขาวิชาของ รายวิชาที่สอน	☑	-เล่มหลักสูตร https://drive.google.com/drive/mobile/folders/14SSfVNnPhKX8Q1cKTfR2ilFTOo8JY-E?usp=sharing

ที่	ชื่อ-สกุล (ระบุตำแหน่งทางวิชาการ)	ระดับการศึกษา		
7	ผศ.ดร.นายกอบชัย นิกรพิทยา	บธ.บ (การบัญชี) มหาวิทยาลัยขอนแก่น บธ.ม (การเงิน) สถาบันบัณฑิต พัฒนาบริหารศาสตร์ บธ.ด.(บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม		
8	อ.ฉัตรชัย อุดมรัตน์	ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์การเงิน) มหาวิทยาลัยรามค าแหง วท.ม.(ธุรกิจการเกษตร) มหาวิทยาลัยขอนแก่น		
9	อ.สุพจน์ เกตุดาว	วทบ. (วิทยาศาสตร์ สาขาเคมี) บธบ. (บริหารธุรกิจ สาขาการ จัดการทั่วไป) บธม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)		
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด - ต้องไม่เกิน 5 ปี ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตรหรืออย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ปรับปรุง พ.ศ. 2567 เป็น หลักสูตรปรับปรุง จากหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) โดยจะเริ่มใช้หลักสูตรนี้ในภาคการศึกษา 1 ของปี การศึกษา 2568 ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจาก คณะกรรมการประจำคณะ ในการประชุมครั้งที่ 4/2566 เมื่อวันที่ 6 เดือนมิถุนายน พ.ศ.2566 -ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจาก สภาวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 7/2566 เมื่อ วันที่ 19 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2566 -ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจาก สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 23 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 -che-co สถานะ S/1 ส่งออก 13/03/2024		☑	-เล่มหลักสูตร https://drive.google.com/drive/mobile/folders/14SSfVNnPhKX8Q1cKTfR2ilFTOo8JY -

สรุปผลการประเมินตนเอง องค์ประกอบที่ 1 : การกำกับมาตรฐาน
(แสดงเครื่องหมาย ☑ ให้ตรงกับผลการประเมินข้างต้น)

ตัวบ่งชี้	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลการประเมิน
1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.	ผ่าน	☑ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☑หลักสูตรได้มาตรฐาน ☐ หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน

เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2567 หลักสูตร “ผ่าน” ในการกำกับมาตรฐานหลักสูตร ซึ่งในปีการศึกษา 2568 ได้พัฒนาเอกสารหลักฐานให้ตรวจสอบได้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผลงานวิชาการย้อนหลัง 5 ปี รายการ DOI/URL ของผลงานวิชาการ และการเชื่อมโยงคุณสมบัติของอาจารย์กับรายวิชาที่รับผิดชอบสอน

2.2 ผลการดำเนินตามเกณฑ์ AUN-QA

เพื่อให้หลักสูตรรับรู้ถึงระดับคุณภาพของหลักสูตรในแต่ละเกณฑ์ และสามารถปรับปรุงพัฒนาต่อไปได้ การประเมินหลักสูตรใช้เกณฑ์ 7 ระดับ ดังต่อไปนี้

คะแนน	ความหมาย	คุณภาพและระดับความต้องการในการพัฒนา
1	**Absolutely Inadequate** The QA practice to fulfil the criterion is not implemented. There are no plans, documents, evidences or results available. Immediate improvement must be made.	คุณภาพไม่เพียงพออย่างชัดเจน
2	**Inadequate and Improvement is Necessary** The QA practice to fulfil the criterion is still at its planning stage or is inadequate where improvement is necessary. There is little document or evidence available. Performance of the QA practice shows little or poor results.	คุณภาพไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการปรับปรุง
3	**Inadequate but Minor Improvement Will Make It Adequate** The QA practice to fulfil the criterion is defined and implemented but minor improvement is needed to fully meet them. Documents are available but no clear evidence to support that they have been fully used. Performance of the QA practice shows inconsistent or some results.	คุณภาพไม่เพียงพอ แต่การปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาเพียงเล็กน้อยสามารถทำให้มีคุณภาพเพียงพอได้

4	**Adequate as Expected** The QA practice to fulfil the criterion is adequate and evidences support that it has been fully implemented. Performance of the QA practice shows consistent results as expected.	มีคุณภาพของการดำเนินการของหลักสูตรตามเกณฑ์
5	**Better Than Adequate** The QA practice to fulfil the criterion is better than adequate. Evidences support that it has been efficiently implemented. Performance of the QA practice shows good results and positive improvement trend.	มีคุณภาพของการดำเนินการของหลักสูตรดีกว่าเกณฑ์
6	**Example of Best Practices** The QA practice to fulfil the criterion is considered to be example of best practices in the field. Evidences support that it has been effectively implemented. Performance of QA practice shows very good results and positive improvement trend.	เป็นตัวอย่างของแนวปฏิบัติที่ดี
7	**Excellent (Example of World-class or Leading Practices)** The QA practice to fulfil the criterion is considered to be excellent or example of world-class practices in the field. Evidences support that it has been innovatively implemented. Performance of the QA practice shows excellent results and outstanding improvement trends.	ระดับดีเยี่ยม เป็นแนวปฏิบัติในระดับโลกหรือแนวปฏิบัติ ชั้นนำ

รายละเอียดและผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ AUN-QA

เกณฑ์คุณภาพที่ 1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)

Requirement	1	2	3	4	5	6	7
1.1. The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.		/					
1.2. The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.		/					
1.3. The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem-solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).							
1.4. The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.							
1.5. The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate. Overall							

เกณฑ์คุณภาพที่ 1 - เกณฑ์ย่อย

1.1. The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.

1.1 การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรให้สอดคล้องกับ Learning Taxonomy วิสัยทัศน์ พันธกิจ และการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs โดยยึดแนวทางการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE และใช้ Bloom's Taxonomy เป็นกรอบในการกำหนดระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่ระดับความรู้ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า ไปจนถึงการสร้างสรรค์ผลงานหรือข้อเสนอเชิงวิชาการและวิชาชีพ

การกำหนด PLOs ของหลักสูตรไม่ได้พิจารณาเฉพาะเนื้อหาความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เท่านั้น แต่พิจารณาความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะวิทยาการจัดการ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ตลอดจนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกหลักสูตร เพื่อให้บัณฑิตมีสมรรถนะที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอย่างยั่งยืน

ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้ทบทวนการเขียน PLOs ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567 โดยปรับถ้อยคำให้มีโครงสร้างชัดเจนตามแนวทาง Stem + Action Verb + Learning Statement + Qualifying Phrase และหลัก SMART เพื่อให้แต่ละ PLO มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สามารถสังเกต วัด และประเมินผลได้ ลดความซ้ำซ้อนของ action verbs และสามารถนำไปเชื่อมโยงกับ CLOs รายวิชา วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และหลักฐานการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ

1.1.1 ปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1) ปรัชญาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำหนดปรัชญาการศึกษาไว้ว่า

"บัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคม"

ปรัชญาดังกล่าวสะท้อนเป้าหมายของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มิใช่เพียงมีความรู้ทางวิชาการ แต่ต้องเป็นผู้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริง เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์แก่ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตได้นำปรัชญาการศึกษานี้มาเป็นฐานในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร โดยมุ่งให้บัณฑิตมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน และปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

2) วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า

"มหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน"

วิสัยทัศน์ดังกล่าวชี้ให้เห็นบทบาทสำคัญของมหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของประเทศและท้องถิ่น และสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตจึงกำหนด PLOs ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ดังกล่าว โดยเฉพาะผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม รวมทั้งการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

3) พันธกิจของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกำหนดพันธกิจไว้ 4 ด้าน ได้แก่

พันธกิจที่ 1 วิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม บูรณาการการบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่นและชุมชนอื่น

พันธกิจที่ 2 ผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพตามความต้องการของท้องถิ่นและประเทศ

พันธกิจที่ 3 ผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะและศักยภาพตามความต้องการของประเทศ มีทัศนคติที่ดี และเป็นพลเมืองดีในสังคม

พันธกิจที่ 4 บริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลและจริยธรรม

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตมีความสอดคล้องโดยตรงกับพันธกิจที่ 1, 3 และ 4 กล่าวคือ หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะด้านเศรษฐศาสตร์ สามารถใช้ความรู้และข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ วางแผน และเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของพลเมืองที่ดีและกำลังคนที่ประเทศต้องการ

1.1.2 วิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะวิทยาการจัดการ

1) วิสัยทัศน์ของคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า

"องค์กรแห่งนวัตกรรมทางธุรกิจ เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางสังคม มุ่งสู่การพัฒนาท้องถิ่นเป็นสังคมผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ที่มีความต่อเนื่องอย่างยั่งยืนและการพึ่งตนเองอย่างพอเพียง"

วิสัยทัศน์ของคณะสะท้อนทิศทางการพัฒนาบัณฑิตที่ต้องมีความรู้ด้านการจัดการ เศรษฐกิจธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสร้างสรรค์คุณค่าให้แก่สังคมและท้องถิ่น และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตได้นำวิสัยทัศน์ดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับ PLOs โดยเฉพาะผลลัพธ์ด้านการวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ การประยุกต์ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการตัดสินใจ

2) พันธกิจของคณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการกำหนดพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของหลักสูตร ดังนี้

พันธกิจที่ 1 พัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรมกำกับความรู้ เป็นผู้ประกอบการทางสังคม และเป็นที่ยอมรับตรงตามความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน

พันธกิจที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ งานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

พันธกิจที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมบุคลากร โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพ สวัสดิการ ความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้วยระบบคุณภาพและยุติธรรม

พันธกิจที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการบนพื้นฐานธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมที่จะเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

พันธกิจที่ 5 พัฒนาเครือข่ายและประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพ ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมด้วยนวัตกรรมทางธุรกิจ พร้อมสืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างวิสาหกิจวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตมีความสอดคล้องกับพันธกิจดังกล่าว โดยมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความสามารถในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล มีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ และสามารถเป็นผู้ประกอบการหรือผู้ปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชน และสังคมได้

1.1.3 ปรัชญาการศึกษา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต

1) ปรัชญาการศึกษาของหลักสูตร หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตกำหนดปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรไว้ว่า

“ผลิตบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะความเป็นเลิศทางเศรษฐศาสตร์ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

ปรัชญานี้สะท้อนเป้าหมายหลักของหลักสูตร 4 ประการ ได้แก่

1. การผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์อย่างเป็นระบบ สามารถเข้าใจ วิเคราะห์ และอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจได้

2. การพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อสังคม

3. การพัฒนาทักษะความเป็นเลิศทางเศรษฐศาสตร์ ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การใช้ข้อมูล การประเมินทางเลือก และการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

4. การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในฐานะมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

2) ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีความสำคัญต่อการผลิตกำลังคนที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับสากล โดยเฉพาะในยุคที่เศรษฐกิจและสังคมได้รับผลกระทบจากเทคโนโลยีดิจิทัล เศรษฐกิจฐานข้อมูล การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็งและยั่งยืน

หลักสูตรจึงมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะทางเศรษฐศาสตร์ สามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเงิน การลงทุน การจัดการ การเป็นผู้ประกอบการ นโยบายสาธารณะ การวิเคราะห์ข้อมูล และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา วางแผน ตัดสินใจ และเสนอแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

ในบริบทของจังหวัดมหาสารคามและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับภาคเกษตรกรรม ธุรกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย การค้า การบริการ การเงิน และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก หลักสูตรจึงมีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่สามารถนำความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้วิเคราะห์ต้นทุน รายได้ หนี้สิน การออม การลงทุน การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การวิเคราะห์โครงการ และการออกแบบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างมีเหตุผลและยั่งยืน

เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567 หลักสูตรได้ปรับแนวทางการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ชัดเจนขึ้น โดยเชื่อมโยงความสำคัญของหลักสูตรกับสมรรถนะของบัณฑิตที่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง ได้แก่ การสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์โอกาสและปัญหาทางธุรกิจ การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินและการลงทุน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการทำงาน3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ใฝ่รู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการใช้ภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร และการทำงานอย่างเหมาะสม

2. มีความรู้และความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจ ธุรกิจ การเงิน การลงทุน และการพัฒนาท้องถิ่นได้

3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินทางเลือก และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างมีเหตุผล โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ประกอบการตัดสินใจ

4. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการประกอบอาชีพ การเป็นผู้ประกอบการ การทำงานในองค์กร และการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

5. มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีและพลเมืองดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงาน

1.1.4 กระบวนการกำหนดและทบทวนผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตได้กำหนดกระบวนการพัฒนาและทบทวน PLOs อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลลัพธ์การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานระดับชาติ แนวทาง AUN-QA ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะ รวมทั้งความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์กรอบนโยบายและทิศทางการผลิตบัณฑิต

หลักสูตรวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะวิทยาการจัดการ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 เพื่อกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นสมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิต เช่น ความสามารถในการวิเคราะห์เศรษฐกิจ การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ จริยธรรม และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพหรือพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 3 กำหนด PLOs ตาม Learning Taxonomy

หลักสูตรใช้ Bloom’s Taxonomy เป็นกรอบในการกำหนดระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดให้ PLOs มีระดับความก้าวหน้าจากการเข้าใจและประยุกต์ใช้ ไปสู่การวิเคราะห์ ประเมิน และสร้างข้อเสนอหรือผลงานที่ใช้ได้จริง ทั้งนี้ได้ปรับถ้อยคำของ PLOs ให้มีกริยาเชิงพฤติกรรมที่ชัดเจนและวัดผลได้ เช่น “สื่อสาร” “วิเคราะห์” “ประยุกต์” “เสนอแนวทาง” และ “ใช้ข้อมูล”

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรตรวจสอบว่า PLOs แต่ละข้อมีความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย คณะ และหลักสูตร รวมทั้งตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ความต้องการด้านทักษะดิจิทัล ภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูล ความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การทำงานเป็นทีม และการนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาชุมชน

ขั้นตอนที่ 5 สื่อสาร PLOs ไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรเผยแพร่และสื่อสาร PLOs ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการ เว็บไซต์มหาวิทยาลัย ระบบทะเบียน การปฐมนิเทศนักศึกษา คู่มือนักศึกษา มคอ.3/รายละเอียดรายวิชา การประชุมอาจารย์ผู้สอน การประชุมอาจารย์ที่ปรึกษา และกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา

ขั้นตอนที่ 6 นำ PLOs ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนนำ PLOs ไปเชื่อมโยงกับ CLOs ของรายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และเกณฑ์การประเมิน เช่น การสอบ รายงาน กรณีศึกษา โครงงาน การนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูล การฝึกปฏิบัติ และการประเมินจากสถานประกอบการ

ขั้นตอนที่ 7 ประเมินและปรับปรุง PLOs อย่างต่อเนื่อง

เมื่อสิ้นปีการศึกษา หลักสูตรนำข้อมูลผลการเรียน ผลการประเมินรายวิชา ผลการประเมินการบรรลุ PLOs ความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า และอาจารย์ผู้สอน เข้าสู่การประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และวางแผนปรับปรุง PLOs, CLOs, รายวิชา วิธีการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลในปีการศึกษาถัดไป

1.1.5 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่ปรับปรุงตาม Learning Taxonomy

จากการทบทวนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน หลักสูตรกำหนด PLOs ฉบับปรับปรุงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ดังนี้

PLO	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร	ระดับ Bloom's Taxonomy หลัก	ลักษณะผลลัพธ์
PLO1	บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล	Apply	Generic Outcome
PLO2	บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม	Analyze	Subject-Specific Outcome
PLO3	บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทาง	Analyze / Evaluate	Subject-Specific Outcome

	พัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคมได้อย่างมีเหตุผล		
PLO4	บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม	Analyze / Evaluate	Subject-Specific Outcome
PLO5	บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงาน วิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	Apply / Analyze	Generic Outcome

PLOs ดังกล่าวครอบคลุมทั้งผลลัพธ์ทั่วไป ได้แก่ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้ข้อมูล การทำงานร่วมกับผู้อื่น จริยธรรม และความเป็นพลเมือง และผลลัพธ์เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ การวิเคราะห์เศรษฐกิจ การเป็นผู้ประกอบการ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์การเงิน และการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของ AUN-QA ที่กำหนดให้ PLOs ต้องประกอบด้วยทั้ง generic outcomes และ subject-specific outcomes

1.1.6 ความสอดคล้องระหว่าง PLOs กับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

PLO	**ความสอดคล้องกับปรัชญา/วิสัยทัศน์/พันธกิจ**
PLO1 การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล และความเป็นพลเมือง	สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มุ่งผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งสอดคล้องกับพันธกิจการผลิตบัณฑิตที่มีทัศนคติที่ดีและเป็นพลเมืองดี
PLO2 การวิเคราะห์โอกาสทางอาชีพและธุรกิจ	สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะที่มุ่งสร้างผู้ประกอบการทางสังคม และพันธกิจของคณะที่ต้องการผลิตบัณฑิตให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
PLO3 เศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	สอดคล้องโดยตรงกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็งและยั่งยืน และพันธกิจด้านการวิจัย บริการวิชาการ และการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน
PLO4 เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน	สอดคล้องกับพันธกิจการผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะตามความต้องการของประเทศ และตอบสนองต่อความต้องการของภาคการเงิน ธุรกิจ และตลาดแรงงาน
PLO5 การใช้ข้อมูลและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	สอดคล้องกับปรัชญาบัณฑิตนักปฏิบัติ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการทำงานอย่างมีความรับผิดชอบในบริบทวิชาชีพ

1.1.7 การนำ PLOs ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

เพื่อให้ PLOs สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง หลักสูตรกำหนดแนวทางการนำ PLOs ไปสู่การปฏิบัติใน 5 ระดับ ดังนี้

1) ระดับหลักสูตร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรใช้ PLOs เป็นฐานในการออกแบบโครงสร้างหลักสูตร แผนการศึกษา รายวิชาแกน รายวิชาเอกบังคับ รายวิชาเอกเลือก รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยกำหนดให้แต่ละรายวิชามีบทบาทในการสนับสนุนการบรรลุ PLOs อย่างชัดเจน

2) ระดับรายวิชา

อาจารย์ผู้สอนกำหนด CLOs ของรายวิชาให้สัมพันธ์กับ PLOs ที่รายวิชารับผิดชอบ โดย CLOs ต้องใช้กริยาที่วัดได้ เช่น อธิบาย วิเคราะห์ ประยุกต์ ประเมิน นำเสนอ หรือจัดทำ และต้องระบุวิธีสอน วิธีประเมิน และหลักฐานการเรียนรู้ที่ชัดเจน

3) ระดับกิจกรรมการเรียนรู้

หลักสูตรส่งเสริมให้รายวิชาใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง เช่น กรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ การอภิปรายในชั้นเรียน การทำโครงงาน การเรียนรู้จากชุมชน การจำลองสถานการณ์ทางการเงิน การจัดทำแผนธุรกิจ และการนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบาย

4) ระดับการประเมินผล

การประเมินผลผู้เรียนต้องสอดคล้องกับ CLOs และ PLOs โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น ข้อสอบ รายงานเชิงวิเคราะห์ แบบฝึกหัดข้อมูล โครงงาน รายงานภาคสนาม การนำเสนอ Rubrics การประเมินการทำงานกลุ่ม และการประเมินจากแหล่งฝึกงานหรือสถานประกอบการ

5) ระดับการปรับปรุงหลักสูตร

ผลการประเมินการบรรลุ PLOs จะถูกนำเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อพิจารณาปรับปรุงรายวิชา วิธีการเรียนการสอน วิธีประเมินผล กิจกรรมพัฒนานักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในปีการศึกษาถัดไป

1.1.8 การสื่อสาร PLOs ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ

หลักสูตรให้ความสำคัญกับการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิต สมรรถนะที่นักศึกษาต้องบรรลุ และบทบาทของแต่ละฝ่ายในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยมีช่องทางการสื่อสารดังนี้

- เว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการ: https://fms.rmu.ac.th/site/index.php/course
- เว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและระบบข้อมูลหลักสูตร: https://regmis.rmu.ac.th/view/คณะวิทยาการจัดการ
- การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อชี้แจงเป้าหมายหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร PLOs แผนการศึกษา และแนวทางการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร
- คู่มือนักศึกษาและเอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- รายละเอียดรายวิชา/มคอ.3 ที่อาจารย์ผู้สอนชี้แจง CLOs วิธีสอน วิธีประเมิน และความเชื่อมโยงกับ PLOs ในสัปดาห์แรกของการเรียน

- การประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับ PLOs, CLOs, Curriculum Mapping และการประเมินผล
- การประชุมหรือกิจกรรมร่วมกับศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต สถานประกอบการ และชุมชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นและสื่อสารสมรรถนะของบัณฑิตที่หลักสูตรมุ่งผลิต
- การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา เพื่อสื่อสาร PLOs ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจริง การใช้ข้อมูล การทำงานร่วมกับผู้อื่น จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ

1.1.9 หลักฐานการดำเนินงาน หลักสูตรมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นการกำหนดและสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ดังนี้

-รายละเอียดหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567

-รายงานผลการประเมินตนเองของหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA

-รายงานข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567

-รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับการทบทวน PLOs และ CLOs

-ตารางเชื่อมโยง PLOs กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

-ตาราง Curriculum Mapping ระหว่าง PLOs, YLOs, CLOs และรายวิชา

-รายละเอียดรายวิชา/มคอ.3 ที่แสดง CLOs วิธีการสอน วิธีประเมิน และความเชื่อมโยงกับ PLOs

-เอกสารหรือภาพหลักฐานการเผยแพร่ PLOs ผ่านเว็บไซต์คณะ เว็บไซต์มหาวิทยาลัย และการปฐมนิเทศนักศึกษา

แบบสำรวจหรือรายงานความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

รายงานผลการประเมินการบรรลุ PLOs และแผนปรับปรุงหลักสูตร

1.1.10 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและแนวทางพัฒนา

จากการดำเนินงาน หลักสูตรมีการกำหนด PLOs ที่สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะ โดยครอบคลุมทั้งผลลัพธ์ทั่วไปและผลลัพธ์เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ อย่างไรก็ตาม จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567 การเขียน PLOs เดิมยังมีลักษณะกว้าง ใช้ action verbs หลายคำในข้อเดียว และยังต้องพัฒนาความชัดเจนในการวัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนั้น ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรจึงได้กำหนดแนวทางพัฒนา ดังนี้

- ทบทวนถ้อยคำของ PLOs ให้มีความชัดเจน วัดผลได้ และสอดคล้องกับ Bloom’s Taxonomy
- จัดทำตารางเชื่อมโยง PLOs กับ CLOs รายวิชาอย่างเป็นระบบ
- กำหนดรายวิชาหลักที่ใช้ประเมินการบรรลุ PLOs แต่ละข้อ
- จัดทำเกณฑ์การประเมิน Rubrics สำหรับงานสำคัญที่ใช้วัด PLOs
- สื่อสาร PLOs ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มรับทราบผ่านช่องทางที่หลากหลาย

-นำผลการประเมินการบรรลุ PLOs ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน รายวิชา และกิจกรรมพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2. The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.

1.2.1 ทุกรายวิชาของหลักสูตรมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังที่เหมาะสมและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร

1.2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ตามหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

รายวิชา	**PLO1**																	
	ด้านความรู้(K)				**ด้านทักษะ (S)**						**ด้านจริยธรรม (E)**				**ด้านลักษณะบุคคล (C)**			
	K 1	**K 2**	**K 3**	**K 4**	**S1**	**S2**	**S3**	**S4**	**S5**	**S6**	**E1**	**E2**	**E3**	**E4**	**C 1**	**C 2**	**C 3**	**C 4**
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป																		
วิชาบังคับ																		
826621001 การใช้ภาษาไทยกับการสื่อสาร	/	/	/		/	/		/	/	/		/	/		/	/		/
826621002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	/				/	/				/		/						/
826622001 สุนทรียภาพเพื่อ ชีวิต			/					/	/				/	/	/			
826623001 พลเมืองวิวัฒน์			/		/	/		/	/	/	/	/	/	/	/	/		/
826624001 ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล		/	/				/	/		/		/		/	/	/		/
826625001 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น			/	/	/	/	/	/	/	/			/	/			/	

รวมผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาบังคับ	2	2	5	1	4	4	2	5	4	5	1	4	4	4	4	3	1	4
วิชาเลือก																		

รายวิชา	PLO1																	
	ด้านความรู้(K)				**ด้านทักษะ (S)**						**ด้านจริยธรรม (E)**				**ด้านลักษณะบุคคล (C)**			
	K 1	K 2	K 3	K 4	S1	S2	S3	S4	S5	S6	E1	E2	E3	E4	C 1	C 2	C 3	C 4
826621011 ภาษาอังกฤษเพื่อโอกาสในการทำงาน	/				/					/		/			/			
826621012 การพัฒนาทักษะการพูด	/	/			/	/		/	/			/	/		/	/		
826621013 สนทนาภาษาจีนเพื่อการทำงาน	/	/			/	/					/	/			/			
826621014 ภาษากับวัฒนธรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร		/	/		/				/				/	/	/	/		
826621015 ภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้นเพื่อการใช้งาน	/	/			/	/					/	/			/			
826622011 ทักษะการรู้สารสนเทศเพื่อการคิดและค้นคว้า	/	/				/		/		/		/	/		/	/		
826622012 ศาสตร์และศิลป์ในการสร้างความสุข		/	/			/		/					/	/	/			/
826623011 วิศวกรสังคม		/	/		/		/		/	/		/			/			/
826623012 ก้าวทันสังคมด้วยกฎหมาย			/		/	/	/	/		/		/	/	/		/		/
826623013 ภูมิสังคมและสิ่งแวดล้อม		/	/			/		/					/	/				/

826623014 การต่อต้านการ ทุจริต			/					/				/					/	/
826624011 ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	/	/			/	/		/	/	/	/	/	/	/	/	/		/
826624012 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต			/			/		/		/		/	/	/	/			
826624013 โลกร้อนและม หันตภัย			/			/		/			/		/				/	
826625011 สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต	/	/	/		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/		/
826625012 การเรียนรู้และการแก้ปัญหาแบบบูรณาการ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/		/
826625013 เกมส์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	/	/	/		/	/		/	/	/		/	/	/	/			/
826625014 การอนุรักษ์พลังงานอย่างยั่งยืน	/	/	/		/	/		/	/	/	/	/	/	/	/			/
826625015 การเกษตรอัจฉริยะ			/	/	/	/	/	/	/	/			/	/			/	
รวมผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาเลือก	10	13	13	2	13	15	5	14	9	11	7	14	14	11	14	7	3	10
รวมผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งหมด	12	15	18	3	17	19	7	19	13	16	8	18	18	15	18	10	4	14

1.2.2 หมวดวิชาเฉพาะ (PLO2 -PLO4)

รายวิชา	PLO2				PLO3				PLO4				PLO5			
	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C
หมวดวิชาเฉพาะ																
1. วิชาแกน																

306621212 ภาษาอังกฤษ ธุรกิจ	6	8														
406610101 หลักการบัญชี	6	9	5	6												
406620101 การจัดการสมัยใหม่	5,6,	9,10	5	5,6												
406630105 การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์	5,6,	7,8 9,10	5	6									11	15	8	9
406635201 การจัดการการตลาด	5,6	7,8 9,10	5	5,6									11	15		9
406740103 เศรษฐศาสตร์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์	6	8	5	5,6	7,8	11,12	6	7	9,10	13	7	8		16		
406740201 เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ	6	9,10		5	7,8	11,12	6	7	9,10	13	7	8				
406740202 การวิเคราะห์ เชิงปริมาณ	6	9							9,10	13,14			11	15		9
406740203 เศรษฐศาสตร์ การพัฒนา	6	10	5	5	7,8	11,12	6	7	9,10	13,14	7	8		16		
406740304 ภาษาอังกฤษ	6	8								13						

รายวิชา	PLO2				PLO3				PLO4				PLO5			
	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C
สำหรับนักเศรษฐศาสตร์																
2. วิชาเอกบังคับ																
406740101 หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค					7,8	11			9,10	14		8				
406740102 หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค					7,8	11			9,10	14		8				

406740104 เศรษฐศาสตร์การคลัง					7,8	11			9	14		8				9
406740204 เศรษฐศาสตร์คณิตศาสตร์					7	11,12		7	9	14		8				
406740205 สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์					7	11,12		7	9	14		8				
406740301 การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย					7,8	11,12	6	7	9,10	13,14		8				9
406740302 การวิเคราะห์โครงการ					7,8	11,12		7	9,10	13,14	7	8			8	9
406740303 เศรษฐศาสตร์โลจิสติกส์					7,8	11,12		7	9,10	13,14		8	11	15		9
406740305 วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์					7,8	11,12	6	7	9,10	13,14		8	11	15		9
406740401 เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ					7,8	11,12		7	9,10	13,14	7	8			8	9
406740402 จริยธรรมสำหรับนักเศรษฐศาสตร์					7		6				7				8	
406740403 สัมมนาเศรษฐศาสตร์					7,8	11,12		7	9,10	13,14	7	8				9
3. วิชาเอกเลือก																
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น																
406740210 เศรษฐศาสตร์ชนบท					7	11										
406740211 เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น					7,8	11,12	6	7								
406740310 เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ					7,8	11,12	6	7							8	
406740311 เศรษฐศาสตร์ประชากร					7	11										

406740312 การศึกษา					7,8	11,12	6	7					11	16		9

รายวิชา	PLO2				PLO3				PLO4				PLO5			
	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C
เฉพาะกรณีทางเศรษฐกิจท้องถิ่น																
406740313 เศรษฐศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน					7	11										
406740314 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความยากจนและความไม่เท่าเทียมกัน					7	11										
406740315 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้					7,8	11,12	6	7					11	15 16	8	9
406740316 การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น					7,8	11,12	6	7								
406740317 เศรษฐศาสตร์การเกษตร					7	11										
406740318 เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน					7,8	11,12	6	7					11	15	8	9
406740410 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความสุข					7,8	11,12	6	7								
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน																
406740220 เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์เบื้องต้น									9,10	13,14	7	8				
406740221 เศรษฐศาสตร์การประกันภัย									9,10	13	7	8			8	
406740321 เศรษฐศาสตร์การเงิน									9,10	13,14						

406740322 เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ									9	14	7	8				
406740323 เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร									9	14	7					
406740324 นวัตกรรมทางการเงิน									9	14	7		11	15	8	9
406740325 เศรษฐศาสตร์การเงินธุรกิจสำหรับนักเศรษฐศาสตร์									9,10	13,14		8				
406740326 เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล									9,10	13,14		8	11	15		9
406740327 การวิเคราะห์									9,10	13,14	7	8				

รายวิชา	PLO2				PLO3				PLO4				PLO5			
	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C	K	S	E	C
การเงินองค์กร																
406740328 การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ									9,10	13,14	7	8				
406740329 ทักษะชีวิตทางเศรษฐศาสตร์การเงิน									9,10	13,14	7	8		16	8	9
406740420 หัวข้อเฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน									9,10	13,14						
4. วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา																
406740404 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์	5, 6	7,8, 9,1 0	5	5, 6	7,8	11,12	6	7	9,10	13,14	7	8	11	15 16	8	9
406740405 การเตรียมความพร้อมสำหรับสหกิจศึกษา	5, 6	7,8, 9,1 0	5	5, 6	7,8	11,12	6	7	9,10	13,14	7	8	11	15 16	8	9

406740406 สหกิจศึกษา	5, 6	7,8, 9,1 0	5	5, 6	7,8	11,12	6	7	9,10	13,14	7	8	11	15 16	8	9
รวม	19	30	9	16	52	50	16	21	52	50	18	25	13	20	13	19

1.2 การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา หรือ Course Learning Outcomes: CLOs ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs ตามแนวทางการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE และเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 โดยหลักสูตรให้ความสำคัญกับการออกแบบรายวิชาให้มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่าง PLOs ⟶ CLOs ⟶ เนื้อหารายวิชา ⟶ กิจกรรมการเรียนรู้ ⟶ วิธีการประเมินผล ⟶ หลักฐานการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้

ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้ทบทวนการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาให้ชัดเจนมากขึ้น โดยใช้หลักการเขียน CLOs ที่มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ใช้กริยาเชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและประเมินผลได้ 2) ระบุเนื้อหาหรือสมรรถนะที่ผู้เรียนต้องแสดงออก 3) กำหนดบริบทหรือเงื่อนไขของการเรียนรู้ และ 4) เชื่อมโยงกับ PLO ที่รายวิชานั้นรับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ประเมินมีความเข้าใจตรงกันว่ารายวิชาแต่ละรายวิชามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์ใดของหลักสูตร

1.2.1 ระบบและกลไกการกำหนด CLOs ให้สอดคล้องกับ PLOs หลักสูตรกำหนดระบบและกลไกในการพัฒนา CLOs ของรายวิชาให้สอดคล้องกับ PLOs ดังนี้

1) การกำหนด PLOs เป็นเป้าหมายหลักของหลักสูตร

หลักสูตรเริ่มต้นจากการกำหนด PLOs ฉบับปรับปรุงให้มีความชัดเจน วัดผลได้ และครอบคลุมทั้งผลลัพธ์ทั่วไปและผลลัพธ์เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ การสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดวิเคราะห์และการเป็นผู้ประกอบการ การประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน และการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2) การแปลง PLOs สู่ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา

หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนพิจารณาว่ารายวิชาของตนมีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ PLO ใด และต้องแปลง PLO ดังกล่าวเป็น CLOs ที่เหมาะสมกับระดับรายวิชา ระดับชั้นปี เนื้อหา และความลึกของการเรียนรู้ เช่น รายวิชาพื้นฐานอาจใช้ CLOs ในระดับ “อธิบาย” หรือ “ประยุกต์ใช้” ส่วนรายวิชาระดับสูง รายวิชาเฉพาะแขนง รายวิชาสัมมนา รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสหกิจศึกษา ควรใช้ CLOs ในระดับ “วิเคราะห์” “ประเมิน” หรือ “เสนอแนวทาง”

3) การกำหนด CLOs ด้วย action verb ที่วัดผลได้

หลักสูตรกำหนดแนวทางให้ CLOs ของรายวิชาใช้กริยาเชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและประเมินผลได้ เช่น อธิบาย วิเคราะห์ ประยุกต์ ประเมิน เปรียบเทียบ คำนวณ นำเสนอ จัดทำ ออกแบบ และเสนอแนวทาง โดยหลีกเลี่ยงกริยาที่ไม่สามารถวัดผลได้ชัดเจน เช่น เข้าใจ รู้ เห็นความสำคัญ หรือมีความตระหนัก โดยหากจำเป็นต้องประเมินด้านจริยธรรมหรือลักษณะบุคคล ต้องกำหนดพฤติกรรมหรือหลักฐานที่สังเกตได้ เช่น การอ้างอิงข้อมูลอย่างถูกต้อง การส่งงานตามเวลา การรักษาจรรยาบรรณในการใช้ข้อมูล การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการปฏิบัติตามกติกาของรายวิชา

4) การเชื่อมโยง CLOs กับการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล

รายวิชาทุกวิชาต้องระบุให้ชัดเจนว่า CLO แต่ละข้อจะพัฒนาผู้เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ใด และประเมินด้วยเครื่องมือใด เช่น การบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ การอภิปรายกรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจริง การฝึกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การทำรายงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน การลงพื้นที่ชุมชน การทำโครงงาน และการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ

5) การทวนสอบความสอดคล้องของ CLOs กับ PLOs

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดำเนินการทวนสอบความสอดคล้องของ CLOs กับ PLOs ผ่านการพิจารณารายละเอียดรายวิชา มคอ.3 หรือ Course Specification ก่อนเปิดภาคการศึกษา และทบทวนผลการจัดการเรียนการสอนหลังสิ้นภาคการศึกษา โดยพิจารณาความเหมาะสมของ CLOs วิธีการสอน วิธีการประเมิน และผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงในรอบปีถัดไป

1.2.2 การจัดทำ Curriculum Mapping ระหว่างรายวิชากับ PLOs

หลักสูตรได้จัดทำแผนที่การกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาต่อ PLOs หรือ Curriculum Mapping เพื่อแสดงให้เห็นว่ารายวิชาแต่ละรายวิชามีบทบาทในการสนับสนุนผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรอย่างไร การจัดทำ Curriculum Mapping มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นภาพรวมของหลักสูตรว่า PLOs ทุกข้อได้รับการพัฒนาผ่านรายวิชาที่เหมาะสม มีการจัดลำดับการเรียนรู้จากพื้นฐานไปสู่การประยุกต์ และมีรายวิชาหลักสำหรับใช้ประเมินการบรรลุ PLOs

คณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาไปยัง PLOs ควรมีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากเดิม ในแต่ละ PLO มีรายวิชาจำนวนมากช่วยผลักดัน ทำให้อธิบายได้ยากว่ารายวิชาใดเป็นรายวิชาหลักในการพัฒนาและประเมิน PLO นั้น ดังนั้น ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรจึงกำหนดแนวทางปรับปรุง Curriculum Mapping โดยแยกระดับความรับผิดชอบของรายวิชาออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

I Introduce หมายถึง รายวิชาที่แนะนำแนวคิดพื้นฐานหรือสร้างความเข้าใจเบื้องต้นของ PLO

R Reinforce หมายถึง รายวิชาที่เสริมความรู้และฝึกประยุกต์ใช้ PLO ในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

M Mastery หมายถึง รายวิชาที่ใช้ประเมินความสามารถขั้นสูงหรือการบรรลุ PLO ก่อนสำเร็จการศึกษา

1.2.3 ความสอดคล้องของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับ PLO1

หมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทั่วไปของบัณฑิต โดยเฉพาะ PLO1: บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมภายใต้หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเป็นพลเมืองดิจิทัล

จากตารางการกระจายผลลัพธ์การเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชาบังคับจำนวน 6 รายวิชา ได้แก่ การใช้ภาษาไทยกับการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สุนทรียภาพเพื่อชีวิต พลเมืองวิวัฒน์ ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล

เมื่อวิเคราะห์รายวิชาบังคับ รายวิชาที่มีความสัมพันธ์สูงกับ PLO1 ได้แก่

1) การใช้ภาษาไทยกับการสื่อสาร

รายวิชานี้สนับสนุนความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การนำเสนอความคิดเห็น การเรียบเรียงข้อมูล และการสื่อสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจในรายวิชาเฉพาะของหลักสูตร

2) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

รายวิชานี้สนับสนุนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นฐานสำคัญต่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจและภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ในหมวดวิชาเฉพาะ

3) พลเมืองวิวัฒน์

รายวิชานี้สนับสนุนการพัฒนาความเป็นพลเมือง ความรับผิดชอบต่อสังคม การเคารพกติกา และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเชื่อมโยงกับจริยธรรมและลักษณะบุคคลของ PLO1

4) ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล

รายวิชานี้สนับสนุนความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้สารสนเทศอย่างเหมาะสมและความเป็นพลเมืองดิจิทัล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของ PLO1

5) นวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

รายวิชานี้ช่วยเชื่อมโยงการเรียนรู้ทั่วไปกับบริบทท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นบทบาทของนวัตกรรม การคิดสร้างสรรค์ และการใช้ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชน

สำหรับวิชาเลือกในหมวดศึกษาทั่วไป มีรายวิชาที่ช่วยเสริม PLO1 ตามความสนใจและเส้นทางการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อโอกาสในการทำงาน การพัฒนาทักษะการพูด สนทนาภาษาจีนเพื่อการทำงาน ทักษะการรู้สารสนเทศเพื่อการคิดและค้นคว้า วิศวกรสังคม ก้าวทันสังคมด้วยกฎหมาย ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้และการแก้ปัญหาแบบบูรณาการ และการเกษตรอัจฉริยะ

1.2.4 ความสอดคล้องของหมวดวิชาเฉพาะกับ PLO2–PLO5

หมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรประกอบด้วยวิชาแกน วิชาเอกบังคับ วิชาเอกเลือก และวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา โดยมีบทบาทหลักในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ PLO2, PLO3, PLO4 และ PLO5

1) ความสอดคล้องของวิชาแกนกับ PLO2–PLO5

วิชาแกนมีบทบาทในการวางพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนวิชาเอก โดยครอบคลุมความรู้ด้านภาษาอังกฤษธุรกิจ การบัญชี การจัดการ การตลาด การใช้คอมพิวเตอร์ในธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เศรษฐศาสตร์การพัฒนา และภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์

รายวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์การพัฒนา และเศรษฐศาสตร์การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีบทบาทเชื่อมโยงกับ PLO3 และ PLO4 เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการประยุกต์เศรษฐศาสตร์ในบริบทขององค์กร ธุรกิจ แรงงาน ทรัพยากร และการพัฒนา

2) ความสอดคล้องของวิชาเอกบังคับกับ PLO3 และ PLO4

วิชาเอกบังคับเป็นกลุ่มรายวิชาหลักที่ทำหน้าที่พัฒนาสมรรถนะเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ของผู้เรียน โดยเฉพาะ PLO3 และ PLO4 รายวิชาหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคและหลักเศรษฐศาสตร์มหภาคทำหน้าที่วางฐานทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ขณะที่เศรษฐศาสตร์การคลัง เศรษฐศาสตร์คณิตศาสตร์ สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ และการวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย ช่วยพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และข้อมูลเชิงประจักษ์ในการวิเคราะห์ปัญหา

รายวิชาการวิเคราะห์โครงการ เศรษฐศาสตร์โลจิสติกส์ วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และสัมมนาเศรษฐศาสตร์ มีบทบาทสำคัญในการยกระดับผู้เรียนจากการเข้าใจทฤษฎีไปสู่การวิเคราะห์ ประเมิน และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง

รายวิชาจริยธรรมสำหรับนักเศรษฐศาสตร์มีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านจริยธรรมของ PLO3, PLO4 และ PLO5 โดยเน้นการใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์อย่างรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม

3) ความสอดคล้องของวิชาเอกเลือกแขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นกับ PLO3

วิชาเอกเลือกแขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น เศรษฐศาสตร์ชนบท เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์ประชากร เศรษฐศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความยากจนและความไม่เท่าเทียมกัน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์การเกษตร และเศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน มีบทบาทโดยตรงต่อ PLO3

4) ความสอดคล้องของวิชาเอกเลือกแขนงเศรษฐศาสตร์การเงินกับ PLO4

วิชาเอกเลือกแขนงเศรษฐศาสตร์การเงิน เช่น เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์เบื้องต้น เศรษฐศาสตร์การประกันภัย เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร นวัตกรรมทางการเงิน เศรษฐศาสตร์การเงินธุรกิจสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล การวิเคราะห์การเงินองค์กร การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ ทักษะชีวิตทางเศรษฐศาสตร์การเงิน และหัวข้อเฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน มีบทบาทโดยตรงต่อ PLO4

5) ความสอดคล้องของวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษากับทุก PLO

รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์ การเตรียมความพร้อมสำหรับสหกิจศึกษาและสหกิจศึกษา เป็นรายวิชาบูรณาการที่มีบทบาทสำคัญในการประเมินความพร้อมของนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับ PLO2, PLO3, PLO4 และ PLO5 อย่างชัดเจน

รายวิชาเหล่านี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในการทำงานจริง ฝึกวิเคราะห์ปัญหาในองค์กรหรือสถานประกอบการ ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร และพัฒนาความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ จึงถือเป็นรายวิชาหลักระดับ Mastery สำหรับการประเมินการบรรลุ PLOs ก่อนสำเร็จการศึกษา

1.2.5 การวิเคราะห์ภาพรวมจากตาราง Mapping ของหมวดวิชาเฉพาะ

จากตารางการกระจายความรับผิดชอบของหมวดวิชาเฉพาะ PLO3 และ PLO4 ได้รับการสนับสนุนจากรายวิชาจำนวนมากที่สุด โดยมีจำนวนการเชื่อมโยงด้านความรู้และทักษะสูง สะท้อนว่าโครงสร้างหลักสูตรให้ความสำคัญกับสมรรถนะเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ ทั้งด้านการพัฒนาท้องถิ่นและด้านการเงินการลงทุน

PLO2 ได้รับการสนับสนุนอย่างชัดเจนจากรายวิชาแกนด้านการจัดการ ธุรกิจ การตลาด การบัญชี และรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งสะท้อนความพยายามของหลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถวิเคราะห์โอกาสทางอาชีพหรือธุรกิจ และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ

PLO5 ได้รับการสนับสนุนจากรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล และสหกิจศึกษา ซึ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงานและการวิเคราะห์ปัญหา

อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ หลักสูตรเห็นว่าการกำหนดรายวิชาจำนวนมากให้รับผิดชอบ PLO เดียวกัน อาจทำให้การประเมินการบรรลุ PLOs ไม่ชัดเจน ดังนั้นหลักสูตรจึงกำหนดแนวทางปรับปรุงโดยระบุรายวิชาหลักสำหรับการประเมิน PLOs แต่ละข้อ ดังนี้

PLO	รายวิชาที่สนับสนุนหลัก	บทบาทในการประเมิน
PLO1	การใช้ภาษาไทยกับการสื่อสาร, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน, ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล	ประเมินทักษะภาษา การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล และความเป็นพลเมืองดิจิทัล
PLO2	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, การจัดการสมัยใหม่, การจัดการการตลาด, การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	ประเมินการวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจและการประกอบอาชีพ
PLO3	เศรษฐศาสตร์การพัฒนา, การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย, การวิเคราะห์โครงการ, เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน, การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น	ประเมินการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชนและการเสนอแนวทางพัฒนาท้องถิ่น
PLO4	เศรษฐศาสตร์การเงิน, เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร, การวิเคราะห์การเงินองค์กร, การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ, เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล	ประเมินการวิเคราะห์สถานการณ์การเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน

PLO5	การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์, การวิเคราะห์เชิงปริมาณ, สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์, วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์, สหกิจศึกษา	ประเมินการใช้ข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การกำหนดรายวิชาหลักดังกล่าวช่วยให้หลักสูตรสามารถวัดการบรรลุ PLOs ได้ชัดเจนขึ้น โดยรายวิชาอื่นยังทำหน้าที่สนับสนุนการเรียนรู้ แต่รายวิชาหลักจะเป็นจุดเก็บหลักฐานสำคัญในการประเมินระดับหลักสูตร

1.2.6 แนวทางการใช้ CLOs ในการจัดการเรียนการสอนจริง

เพื่อให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาไม่เป็นเพียงข้อความในเอกสาร แต่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง หลักสูตรกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับอาจารย์ผู้สอนดังนี้

- **ก่อนเปิดภาคการศึกษา**

อาจารย์ผู้สอนทบทวนรายละเอียดรายวิชา กำหนด CLOs ให้สอดคล้องกับ PLOs ที่รายวิชารับผิดชอบ ระบุหัวข้อเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีประเมินผล น้ำหนักคะแนน และเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน

- **สัปดาห์แรกของการเรียน**

อาจารย์ผู้สอนชี้แจง CLOs ของรายวิชา วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน และความเชื่อมโยงของรายวิชากับ PLOs ให้ผู้เรียนรับทราบ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจว่าเมื่อเรียนรายวิชานี้แล้วต้องแสดงผลลัพธ์ใดได้

- **ระหว่างภาคการศึกษา**

อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ CLOs เช่น แบบฝึกหัด กรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปราย การนำเสนอ โครงงาน และกิจกรรมภาคสนาม พร้อมให้ feedback แก่นักศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

- **ปลายภาคการศึกษา**

อาจารย์ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตาม CLOs โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น ข้อสอบ รายงาน โครงงาน Rubrics การนำเสนอ หรือแฟ้มสะสมงาน และจัดทำผลการประเมินเพื่อใช้ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชา

- **หลังสิ้นภาคการศึกษา**

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการประเมินรายวิชา ผลการประเมินนักศึกษา และข้อเสนอแนะของผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุง CLOs วิธีสอน วิธีประเมิน และการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาใน Curriculum Mapping

1.2.7 แนวทางการประเมินความเหมาะสมของ CLOs

หลักสูตรกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาว่า CLOs ของรายวิชามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยใช้คำถามตรวจสอบดังนี้

- CLOs ใช้กริยาเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลได้หรือไม่
- CLOs สอดคล้องกับ PLO ที่รายวิชารับผิดชอบหรือไม่
- CLOs เหมาะสมกับระดับชั้นปีและระดับความยากของรายวิชาหรือไม่
- CLOs สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีประเมินผลหรือไม่
- วิธีประเมินผลสามารถสะท้อนการบรรลุ CLOs ได้จริงหรือไม่
- รายวิชามีหลักฐานการเรียนรู้ที่ใช้ตรวจสอบการบรรลุ CLOs ได้หรือไม่
- ผลการประเมิน CLOs สามารถนำไปใช้ปรับปรุงรายวิชาและหลักสูตรได้หรือไม่
- หาก CLOs ข้อใดไม่สามารถวัดผลได้จริง หรือไม่สัมพันธ์กับ PLO ที่รายวิชารับผิดชอบ หลักสูตรจะให้อาจารย์ผู้สอนปรับปรุง CLOs ในรอบถัดไป โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

1.2.8 หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรมีหลักฐานที่ใช้แสดงความสอดคล้องระหว่าง CLOs และ PLOs ดังนี้

- รายละเอียดหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
- แผนที่การกระจายความรับผิดชอบของผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรสู่รายวิชา
- ตาราง Curriculum Mapping ระหว่าง PLOs, K/S/E/C, รายวิชา และระดับการสนับสนุน I/R/M
- รายละเอียดรายวิชา หรือ มคอ.3 ที่ระบุ CLOs วิธีการสอน วิธีการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน
- ตัวอย่างแผนการสอนที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่าง CLOs และกิจกรรมการเรียนรู้
- ตัวอย่าง Rubrics สำหรับประเมินรายงาน กรณีศึกษา โครงงาน การนำเสนอ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่พิจารณา CLOs และ Curriculum Mapping
- ผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา
- ผลการประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา
- รายงานสรุปผลการบรรลุ PLOs จากรายวิชาหลัก

1.3. The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem-solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).

1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังประกอบด้วยผลลัพธ์ทั่วไปและผลลัพธ์เฉพาะทางสาขา

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs ให้ครอบคลุมทั้ง ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป หรือ Generic Outcomes และ ผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทางสาขา หรือ Subject-Specific Outcomes ตามแนวทางของเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0

การกำหนดผลลัพธ์ทั้งสองประเภทมีความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล กล่าวคือ บัณฑิตไม่เพียงต้องมีความรู้และทักษะเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์เท่านั้น แต่ต้องมีความสามารถในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม ในการปรับปรุงปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้ทบทวน PLOs ให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยจำแนกผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. Generic Outcomes คือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไปที่จำเป็นต่อบัณฑิตทุกคน ไม่ว่าจะประกอบอาชีพในสาขาใด เช่น การสื่อสาร การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้ข้อมูล การทำงานเป็นทีม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล

2. Subject-Specific Outcomes คือ ผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะของสาขาวิชา เช่น การคิดวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ การประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชนและท้องถิ่น การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

1.3.1 การจำแนกผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

หลักสูตรกำหนด PLOs ฉบับปรับปรุง โดยจำแนกเป็น Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes ดังนี้

ประเภทผลลัพธ์	PLO	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร	เหตุผลในการจัดประเภท
Generic Outcome	PLO1	บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล	เป็นสมรรถนะทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล จริยธรรม และความเป็นพลเมือง

Subject-Specific Outcome	PLO2	บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจโดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม	เป็นสมรรถนะเฉพาะที่ใช้ความรู้เศรษฐศาสตร์และการประกอบการในการวิเคราะห์อาชีพ ธุรกิจ และโอกาสทางเศรษฐกิจ
Subject-Specific Outcome	PLO3	บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคมได้อย่างมีเหตุผล	เป็นสมรรถนะเฉพาะด้านเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่
Subject-Specific Outcome	PLO4	บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบันเพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม	เป็นสมรรถนะเฉพาะด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน การลงทุน และการวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
Generic Outcome และ Subject-Specific Outcome	PLO5	บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงานวิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เป็นสมรรถนะทั่วไปด้านข้อมูลเทคโนโลยี และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเป็นสมรรถนะสนับสนุนการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า หลักสูตรได้ออกแบบ PLOs ให้ครอบคลุมทั้งทักษะทั่วไปที่จำเป็นต่อการทำงานในศตวรรษที่ 21 และทักษะเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตร ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและเศรษฐศาสตร์การเงิน

1.3.2 Generic Outcomes ของหลักสูตร

Generic Outcomes ของหลักสูตรมุ่งพัฒนาสมรรถนะทั่วไปที่จำเป็นต่อบัณฑิตทุกคน เพื่อให้สามารถเรียนรู้ ทำงาน และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะความสามารถในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์เบื้องต้น การแก้ปัญหา การเรียนรู้ตลอดชีวิต จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต Generic Outcomes ปรากฏชัดใน PLO1 และ PLO5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

PLO1 การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล และความเป็นพลเมือง

PLO1 บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล

PLO1 เป็น Generic Outcome ที่มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีความสามารถพื้นฐานในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญต่อการเรียนรายวิชาเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์และการทำงานใน

อนาคต บัณฑิตต้องสามารถสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม ทั้งในรูปแบบการเขียน การพูด การนำเสนอ และการใช้สื่อดิจิทัล

นอกจากนี้ PLO1 ยังครอบคลุมมิติด้านจริยธรรมและความเป็นพลเมือง โดยเน้นให้ผู้เรียนใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์ เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อสังคม และปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองและพลเมืองดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของ PLO1 ตาม 4 ด้าน

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K1-1 อธิบายหลักการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางวิชาการและวิชาชีพได้	S1-1 สื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอทางเศรษฐกิจด้วยภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม	E1-1 ใช้ข้อมูลและสารสนเทศโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความซื่อสัตย์ และจริยธรรมทางวิชาการ	C1-1 แสดงความใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
K1-2 อธิบายหลักการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร และการทำงานได้	S1-2 สื่อสารข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจด้วยภาษาอังกฤษได้ในบริบทที่เหมาะสม	E1-2 เคารพสิทธิ ความคิดเห็น และความแตกต่างของผู้อื่นในการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน	C1-2 ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองและพลเมืองดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม
K1-3 อธิบายแนวคิดความเป็นพลเมือง ความรับผิดชอบต่อสังคม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยได้	S1-3 ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการค้นคว้า จัดการข้อมูล และนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	E1-3 แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น และส่วนรวมในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี	C1-3 ประพฤติตนตามหลักความรับผิดชอบ วินัย และการเคารพกติกาของสังคม
K1-4 อธิบายความเชื่อมโยงเบื้องต้นระหว่างเศรษฐกิจ ธุรกิจ สังคม และท้องถิ่นได้	S1-4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นในการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาเบื้องต้นได้	E1-4 ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น ชุมชน และท้องถิ่น	C1-4 แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาท้องถิ่น

รายวิชาที่สนับสนุน PLO1

PLO1 ได้รับการสนับสนุนจากหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะรายวิชาบังคับ เช่น การใช้ภาษาไทยกับการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน พลเมืองวิวัฒน์ ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงวิชาเลือกที่เกี่ยวข้องกับภาษา การสื่อสาร สารสนเทศ กฎหมาย ความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ และทักษะชีวิต

รายวิชาเหล่านี้ทำหน้าที่พัฒนาฐานสมรรถนะทั่วไปของผู้เรียนก่อนเข้าสู่การเรียนรู้เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ในระดับสูงขึ้น

PLO5: การใช้ข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

PLO5: บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงาน วิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

PLO5 เป็นผลลัพธ์ที่มีลักษณะผสมผสานระหว่าง Generic Outcome และ Subject-Specific Supporting Outcome กล่าวคือ เป็นสมรรถนะทั่วไปด้านการใช้ข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขณะเดียวกันก็เป็นสมรรถนะสนับสนุนการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ เพราะการเรียนรู้และการปฏิบัติงานด้านเศรษฐศาสตร์จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล และการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการจัดทำรายงาน โครงงาน งานวิจัย หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของ PLO5 ตาม 4 ด้าน

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K5-1 อธิบายหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อสนับสนุนการทำงานและการวิเคราะห์ปัญหาได้	S5-1 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้า จัดเก็บ วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	E5-1 ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเคารพกฎหมาย กฎระเบียบ และจริยธรรมการใช้ข้อมูล	C5-1 แสดงความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
K5-2 อธิบายประเภทของข้อมูล แหล่งข้อมูล และข้อจำกัดของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ได้	S5-2 วิเคราะห์ปัญหาเบื้องต้นโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และเครื่องมือดิจิทัลได้	E5-2 เคารพสิทธิส่วนบุคคล ความลับ และความถูกต้องของข้อมูลที่นำมาใช้ในการเรียนรู้หรือการทำงาน	C5-2 ทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นและร่วมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงาน
K5-3 อธิบายหลักการทำงานเป็นทีม การแบ่งบทบาท และการประสานงานในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพได้	S5-3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยใช้การสื่อสาร การประสานงาน และการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม	E5-3 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลง และมารยาทในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	C5-3 มีความยืดหยุ่น เปิดรับความคิดเห็น และปรับตัวต่อสถานการณ์การทำงานที่แตกต่าง
K5-4 อธิบายแนวทางการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการบริหารจัดการงานได้	S5-4 สร้างหรือจัดทำผลงานที่ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจได้	E5-4 แสดงความรับผิดชอบต่อความน่าเชื่อถือของผลงานและการอ้างอิงแหล่งข้อมูล	C5-4 มีความรู้เท่าทันดิจิทัลและพร้อมเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่เพื่อพัฒนางาน

รายวิชาที่สนับสนุน PLO5

PLO5 ได้รับการสนับสนุนจากรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ เช่น การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์ การเตรียมความพร้อมสำหรับสหกิจศึกษา และสหกิจศึกษา

รายวิชาเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์และการทำงานในบริบทจริง รวมทั้งช่วยพัฒนาความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมในการใช้ข้อมูล

1.3.3 Subject-Specific Outcomes ของหลักสูตร

Subject-Specific Outcomes ของหลักสูตรเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของหลักสูตรและสมรรถนะวิชาชีพที่บัณฑิตต้องมีเมื่อสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย PLO2, PLO3 และ PLO4 ซึ่งครอบคลุมด้านการเป็นผู้ประกอบการ การประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และเศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน

PLO2: การคิดวิเคราะห์และการเป็นผู้ประกอบการ

PLO2: บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม

PLO2 เป็น Subject-Specific Outcome ที่เชื่อมโยงความรู้ทางเศรษฐศาสตร์กับการประกอบอาชีพธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะวิทยาการจัดการที่มุ่งสร้างผู้ประกอบการทางสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องการบัณฑิตซึ่งสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ ประเมินโอกาสและความเสี่ยง และนำความรู้ไปใช้ในการสร้างอาชีพหรือพัฒนางานได้

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของ PLO2 ตาม 4 ด้าน

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K2-1 อธิบายแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ รูปแบบธุรกิจ และการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจได้	S2-1 วิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจหรือการประกอบอาชีพจากข้อมูลเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้	E2-1 ตัดสินใจทางธุรกิจโดยคำนึงถึงจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ชุมชน และสังคม	C2-1 แสดงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
K2-2 อธิบายหลักการวิเคราะห์ต้นทุน รายได้ ตลาด และความเป็นไปได้เบื้องต้นของธุรกิจได้	S2-2 ประเมินปัญหาและความเสี่ยงในการประกอบอาชีพหรือธุรกิจได้	E2-2 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพและหลักความซื่อสัตย์ในการประกอบอาชีพ	C2-2 แสดงความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นในการสร้างงานหรืออาชีพ
K2-3 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐศาสตร์ การจัดการ และการเป็นผู้ประกอบการได้	S2-3 จัดทำข้อเสนอเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพธุรกิจ หรือโครงการที่สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจได้	E2-3 เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ และผลกระทบทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ	C2-3 มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการเป็นผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานทางเศรษฐกิจ

K2-4 อธิบายปัจจัยด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพหรือธุรกิจได้	S2-4 นำเสนอแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจด้วยข้อมูลและเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ได้	E2-4 คำนึงถึงความเป็นธรรม ความโปร่งใส และประโยชน์ส่วนรวมในการเสนอแนวทางธุรกิจ	C2-4 เปิดรับความคิดเห็นและพร้อมเรียนรู้จากสถานการณ์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลง

รายวิชาที่สนับสนุน PLO2

PLO2 ได้รับการสนับสนุนจากรายวิชาในกลุ่มวิชาแกนและวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่น การจัดการสมัยใหม่ การจัดการการตลาด หลักการบัญชี เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์ และสหกิจศึกษา ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ทางเศรษฐศาสตร์กับการประกอบอาชีพและธุรกิจได้จริง

PLO3: การประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

PLO3: บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคมได้อย่างมีเหตุผล

PLO3 เป็น Subject-Specific Outcome ที่สะท้อนอัตลักษณ์สำคัญของหลักสูตรและมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งมุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ผลลัพธ์นี้เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม เช่น ปัญหารายได้ครัวเรือน ต้นทุนการผลิต ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก วิสาหกิจชุมชน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของ PLO3 ตาม 4 ด้าน

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**	**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K3-1 อธิบายหลักการและทฤษฎีพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคมได้	S3-1 วิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจของชุมชนหรือท้องถิ่นโดยใช้แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ได้	E3-1 แสดงจิตสำนึกสาธารณะและความรับผิดชอบต่อชุมชน ท้องถิ่น และสังคม	C3-1 แสดงความคิดอย่างมีเหตุผล รอบคอบ และมีวิจารณญาณในการพิจารณาปัญหาเศรษฐกิจชุมชน
K3-2 อธิบายปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร และนโยบายที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้	S3-2 ใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่หรือข้อมูลเศรษฐกิจพื้นฐานเพื่อประกอบการวิเคราะห์ปัญหาท้องถิ่นได้	E3-2 เคารพบริบทวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และความต้องการของชุมชนในการเสนอแนวทางพัฒนา	C3-2 กล้าตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล เหตุผล และประโยชน์ของส่วนรวม
K3-3 อธิบายหลักการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาที่ยั่งยืนได้	S3-3 เสนอแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยเชื่อมโยงทฤษฎีกับบริบทจริงได้	E3-3 ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม ความยั่งยืน และผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	C3-3 มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ภาคสนามและการทำงานร่วมกับชุมชน

K3-4 อธิบายบทบาทของนโยบายสาธารณะ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นได้	S3-4 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายหรือข้อเสนอเชิงพัฒนาในระดับชุมชนหรือท้องถิ่นได้	E3-4 ปฏิบัติต่อชุมชนและผู้ให้ข้อมูลด้วยความเคารพ สุจริต และรักษาความลับของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	C3-4 มีจิตอาสาและพร้อมมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

รายวิชาที่สนับสนุน PLO3

PLO3 ได้รับการสนับสนุนจากรายวิชา เช่น หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐศาสตร์การพัฒนา การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย การวิเคราะห์โครงการ เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์ชนบท เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน เศรษฐศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา รายวิชาเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้และทักษะเฉพาะด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นลำดับ จากการเข้าใจทฤษฎี ไปสู่การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ปัญหา และการเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทจริง

PLO4: เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน

PLO4: บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม

PLO4 เป็น Subject-Specific Outcome ที่สะท้อนสมรรถนะเฉพาะด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน ตลาดการเงิน การลงทุน การธนาคาร การเงินระหว่างประเทศ การวิเคราะห์การเงินองค์กร และการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และเสนอแนวทางการตัดสินใจที่เหมาะสม

ผลลัพธ์นี้ตอบสนองต่อความต้องการของภาคการเงิน สถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ และตลาดแรงงานที่ต้องการบุคลากรซึ่งสามารถใช้ข้อมูลและเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจได้อย่างมีเหตุผล

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของ PLO4 ตาม 4 ด้าน

ด้านความรู้ (Knowledge: K)	**ด้านทักษะ (Skills: S)**		**ด้านจริยธรรม (Ethics: E)**	**ด้านลักษณะบุคคล (Character: C)**
K4-1 อธิบายหลักการพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ การเงิน ตลาดการเงิน และการลงทุนได้	S4-1 วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน การลงทุน หรือเศรษฐกิจปัจจุบันโดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ได้		E4-1 ใช้ข้อมูลทางการเงินและการลงทุนอย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ	C4-1 แสดงความคิดเชิงตรรกะ เป็นระบบ และรอบคอบในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน
K4-2 อธิบายเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์การเงินและการลงทุนได้	S4-2 ประเมินทางเลือกหรือความเสี่ยงทางการเงินและการลงทุนจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้		E4-2 ตระหนักถึงผลกระทบของการตัดสินใจทางการเงิน	C4-2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อภาระงานทางวิชาการและวิชาชีพ

			ต่อบุคคล องค์กร ชุมชน และสังคม	
K4-3 อธิบายปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเงิน การออม การลงทุน และการบริหารความเสี่ยงได้	S4-3 เสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินโดยใช้เหตุผลและข้อมูลประกอบได้		E4-3 ปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลทางการเงิน	C4-3 ใฝ่รู้และติดตามการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ การเงิน และการลงทุนอย่างต่อเนื่อง
K4-4 อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างภาวะเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน การคลัง และตลาดการเงินได้	S4-4 นำเสนอผลการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินหรือการลงทุนได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม		E4-4 หลีกเลี่ยงการใช้ข้อมูลที่บิดเบือนหรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการเสนอแนวทางทางการเงิน	C4-4 มีความระมัดระวัง ช่างสังเกต และพร้อมปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ

รายวิชาที่สนับสนุน PLO4

PLO4 ได้รับการสนับสนุนจากรายวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ เศรษฐศาสตร์การประกันภัย นวัตกรรมทางการเงิน เศรษฐศาสตร์การเงินธุรกิจสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์การเงินองค์กร การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล และหัวข้อเฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน

รายวิชาเหล่านี้ช่วยพัฒนานักศึกษาให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นระบบ และสามารถนำเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม

1.3.4 ความเชื่อมโยงระหว่าง Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes

หลักสูตรออกแบบ Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes ให้สนับสนุนซึ่งกันและกัน ไม่ได้แยกออกจากกันโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ Generic Outcomes เป็นฐานสมรรถนะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปฏิบัติงานเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วน Subject-Specific Outcomes เป็นการนำสมรรถนะทั่วไปไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาและบริบททางเศรษฐศาสตร์

ตัวอย่างเช่น นักศึกษาที่ต้องวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชนตาม PLO3 จำเป็นต้องใช้ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับชุมชนจาก PLO1 และ PLO5 ขณะเดียวกันนักศึกษาที่ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินตาม PLO4 จำเป็นต้องใช้ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์จาก PLO5 ส่วนการวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจตาม PLO2 ต้องอาศัยทั้งความรู้เศรษฐศาสตร์ ทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ จริยธรรมทางธุรกิจ และความสามารถในการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

ดังนั้น PLOs ของหลักสูตรจึงมีลักษณะเชื่อมโยงกันเป็นระบบ โดย Generic Outcomes ทำหน้าที่เป็นฐานการเรียนรู้และทักษะทั่วไป ส่วน Subject-Specific Outcomes ทำหน้าที่พัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์

1.3.5 การนำ Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรได้นำผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งสองประเภทไปใช้ในการออกแบบและจัดการเรียนการสอนจริง ดังนี้

1. การออกแบบรายวิชา

รายวิชาศึกษาทั่วไปเน้นการสร้างพื้นฐาน Generic Outcomes เช่น ภาษา การสื่อสาร ดิจิทัล จริยธรรม และความเป็นพลเมือง ส่วนรายวิชาเฉพาะเน้นการสร้าง Subject-Specific Outcomes เช่น การใช้ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เศรษฐกิจชุมชน การวิเคราะห์การเงิน และการเสนอแนวทางแก้ปัญหา

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ถูกออกแบบให้เชื่อมโยงทั้งสองประเภทของผลลัพธ์ เช่น การให้ผู้เรียนทำรายงานวิเคราะห์เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งต้องใช้ทั้งความรู้เศรษฐศาสตร์ การใช้ข้อมูล การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

3. การประเมินผลผู้เรียน

การประเมินผลใช้ทั้งเครื่องมือที่วัดทักษะทั่วไปและเครื่องมือที่วัดสมรรถนะเฉพาะทาง เช่น การสอบวัดความรู้ การวิเคราะห์กรณีศึกษา การจัดทำรายงาน การนำเสนอ การใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล การทำโครงงาน การประเมินการทำงานกลุ่ม และการประเมินจากสถานประกอบการ

4. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา

รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษาทำหน้าที่บูรณาการ Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes โดยนักศึกษาต้องใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในการทำงานจริง ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร และแสดงจริยธรรมวิชาชีพ

5. การประเมินการบรรลุ PLOs

หลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินการบรรลุ PLOs ทั้งในรายวิชาหลักและกิจกรรมสำคัญ โดยใช้หลักฐาน เช่น รายงานเชิงวิเคราะห์ โครงงาน รายงานภาคสนาม แฟ้มสะสมงาน ผลการประเมินจากอาจารย์และสถานประกอบการ ตลอดจนผลสะท้อนจากนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต

1.3.6 การวิเคราะห์ความครบถ้วนของผลลัพธ์การเรียนรู้

จากการทบทวนผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร PLOs ทั้ง 5 ข้อครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

องค์ประกอบที่ AUN-QA กำหนด	PLO ที่เกี่ยวข้อง	การตอบสนองของหลักสูตร
Written and Oral Communication	PLO1, PLO5	พัฒนาการสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การนำเสนอข้อมูล และการสื่อสารในบริบทวิชาการและวิชาชีพ
Problem Solving	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5	พัฒนาการวิเคราะห์ปัญหาธุรกิจ ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน ปัญหาการเงิน และการใช้ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา
Information Technology	PLO1, PLO5	พัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สารสนเทศ และข้อมูลเชิงประจักษ์ในการเรียนรู้และการทำงาน
Teamwork Skills	PLO1, PLO5	พัฒนาการทำงานร่วมกับผู้อื่น การประสานงาน การรับผิดชอบบทบาท และการทำงานเป็นทีม
Subject Knowledge	PLO2, PLO3, PLO4	พัฒนาความรู้เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ การพัฒนาท้องถิ่น การเงิน การลงทุน และการประกอบการ
Subject Skills	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5	พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้ทฤษฎี การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอแนวทางตัดสินใจ

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า PLOs ของหลักสูตรครอบคลุมทั้ง generic outcomes และ subject-specific outcomes ตามเกณฑ์ AUN-QA โดยมีความเชื่อมโยงกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสหกิจศึกษาอย่างเหมาะสม

1.3.7 หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า PLOs ประกอบด้วยทั้ง Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes ดังนี้

- รายละเอียดหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
- ตารางแสดง PLOs ของหลักสูตร
- ตารางมาตรฐานผลการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ Knowledge, Skills, Ethics และ Character
- ตารางจำแนก PLOs เป็น Generic Outcomes และ Subject-Specific Outcomes
- ตาราง Curriculum Mapping ระหว่าง PLOs กับรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาเฉพาะ
- รายละเอียดรายวิชา หรือ มคอ.3 ที่แสดง CLOs วิธีการสอน และวิธีการประเมินผล
- แผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนที่สะท้อนการพัฒนา generic outcomes และ subject-specific outcomes
- ตัวอย่างชิ้นงานนักศึกษา เช่น รายงาน การนำเสนอ โครงงาน กรณีศึกษา งานวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ผลการประเมินรายวิชาและผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับการทบทวน PLOs และ Curriculum Mapping

1.4. The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external
stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.

1.4 การรวบรวมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการสะท้อนสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ประโยชน์จากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดและทบทวนผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ตลาดแรงงาน และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น

การดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE และเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 ซึ่งกำหนดให้หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่าได้รวบรวมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก และนำความต้องการดังกล่าวไปสะท้อนในการกำหนด Expected Learning Outcomes อย่างเป็นรูปธรรม

จากรายละเอียดหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 หลักสูตรได้ระบุความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน และศิษย์ปัจจุบัน โดยข้อมูลดังกล่าวสะท้อนความต้องการสำคัญ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้ข้อมูล การอธิบายความเชื่อมโยงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การใช้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพหรือแก้ปัญหาชุมชน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ ความรับผิดชอบความซื่อสัตย์ การทำงานเป็นทีม และการประยุกต์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์กับศาสตร์อื่น

ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้ปรับปรุงกระบวนการดังกล่าวให้เป็นระบบมากขึ้น โดยกำหนดขั้นตอนการรวบรวม วิเคราะห์ จัดกลุ่ม และนำความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปเชื่อมโยงกับ PLOs อย่างชัดเจน เพื่อแก้ไขจุดที่คณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567 ให้ข้อเสนอแนะว่า หลักสูตรควรทบทวนแนวทางที่เป็นระบบในการกำหนด PLOs ให้ครอบคลุมความต้องการที่จำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองต่อภาคการทำงาน

1.4.1 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร

หลักสูตรจำแนกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลความต้องการได้ครอบคลุมและสะท้อนมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตอย่างรอบด้าน

1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการกำหนดสมรรถนะของบัณฑิต เนื่องจากเป็นกลุ่มที่สะท้อนความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม ชุมชน และภาคการใช้บัณฑิตโดยตรง ประกอบด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกลุ่มที่ให้ข้อเสนอแนะด้านทิศทางวิชาการ ความทันสมัยของหลักสูตร สมรรถนะของบัณฑิต และความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐศาสตร์กับบริบทเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และนวัตกรรม

ผู้ใช้บัณฑิต เป็นกลุ่มที่สะท้อนความคาดหวังต่อบัณฑิตในสถานที่ทำงาน เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเจรจาต่อรอง ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ คุณธรรม การทำงานเป็นทีม และมนุษยสัมพันธ์

ศิษย์เก่า เป็นกลุ่มที่สะท้อนประสบการณ์หลังสำเร็จการศึกษา ความสอดคล้องของหลักสูตรกับการทำงานจริง และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ การกล้าแสดงออก การปรับตัว การประยุกต์ใช้ความรู้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน และชุมชนท้องถิ่น เป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา การจ้างงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ ซึ่งสะท้อนความต้องการบัณฑิตที่สามารถใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ วางแผน ประเมินโครงการ ใช้ข้อมูล และเสนอแนวทางพัฒนาได้จริง

2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกแบบการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน เป็นกลุ่มที่สะท้อนมุมมองด้านความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา วิธีการจัดการเรียนรู้ การประเมินผล และสมรรถนะทางวิชาการที่นักศึกษาควรมี

ศิษย์ปัจจุบัน เป็นกลุ่มที่สะท้อนความต้องการของผู้เรียนในระหว่างศึกษา เช่น ความต้องการด้านความรู้ ทักษะการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม และการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ

1.4.2 วิธีการรวบรวมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรกำหนดแนวทางการรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) การสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถามหลักสูตรใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และสถานประกอบการ เกี่ยวกับความต้องการด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์เป็นกลุ่มสมรรถนะสำคัญ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม และความสามารถในการใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในบริบทจริง

2) การประชุมและการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักสูตรจัดประชุมหรือสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า และสถานประกอบการ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะเชิงลึกเกี่ยวกับความทันสมัยของหลักสูตร รายวิชาที่ควรปรับปรุง ทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและอาชีพในอนาคต

3) การรับฟังความคิดเห็นจากสถานประกอบการและแหล่งฝึก หลักสูตรใช้ข้อมูลจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา เช่น ผลประเมินจากแหล่งฝึก ข้อเสนอแนะของพี่เลี้ยงหรือผู้ควบคุมงาน และผลสะท้อนจากนักศึกษา เพื่อนำมาพิจารณาว่าสมรรถนะใดที่นักศึกษาทำได้ดี และสมรรถนะใดที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม

4) การวิเคราะห์ข้อมูลภาวการณ์มีงานทำและเส้นทางอาชีพของบัณฑิต หลักสูตรติดตามข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ตำแหน่งงาน ลักษณะงาน รายได้เบื้องต้น ความสัมพันธ์ระหว่างงานกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา และความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน เพื่อนำข้อมูลกลับมาใช้ปรับปรุง PLOs รายวิชา และกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ

5) การประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาพิจารณาร่วมกับปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะ รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อสังเคราะห์เป็นสมรรถนะหลักของบัณฑิตและใช้ประกอบการทบทวน PLOs

1.4.3 การวิเคราะห์และแปลงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสู่ PLOs

หลักสูตรดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยจัดกลุ่มความต้องการออกเป็นประเด็นสมรรถนะหลัก แล้วเชื่อมโยงกับ PLOs ของหลักสูตร ดังนี้

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สะท้อนความต้องการ	การสะท้อนสู่ PLOs
ต้องการบัณฑิตที่ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารและทำงานได้	ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน อาจารย์	PLO1, PLO5
ต้องการบัณฑิตที่สามารถคิดวิเคราะห์ ใช้ข้อมูล และอธิบายสถานการณ์เศรษฐกิจได้	ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5
ต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ก้าวทันเศรษฐกิจปัจจุบัน และสามารถเชื่อมโยงเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และนวัตกรรมได้	ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต	PLO3, PLO4, PLO5
ต้องการบัณฑิตที่สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือแก้ปัญหาชุมชนได้	ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า อาจารย์ ชุมชนท้องถิ่น	PLO2, PLO3
ต้องการบัณฑิตที่มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ และการปรับตัว	ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์	PLO2, PLO5
ต้องการบัณฑิตที่มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม และทำงานเป็นทีมได้	ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์ปัจจุบัน อาจารย์	PLO1, PLO5
ต้องการบัณฑิตที่สามารถวิเคราะห์การเงิน การลงทุน และสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันได้	ผู้ใช้บัณฑิต สถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ อาจารย์	PLO4
ต้องการบัณฑิตที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการตัดสินใจได้	ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า สถานประกอบการ อาจารย์	PLO5

จากการวิเคราะห์ดังกล่าว หลักสูตรพบว่า ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความสอดคล้องกับ PLOs ทั้ง 5 ข้อ โดยเฉพาะความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่เน้นสมรรถนะด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพ การแก้ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน การวิเคราะห์การเงินและการลงทุน ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.4.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง PLOs กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ หลักสูตรได้จัดทำตารางความสัมพันธ์ระหว่าง PLOs กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

PLOs ฉบับปรับปรุง	**ความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์/พันธกิจของมหาวิทยาลัย**	**ผู้ทรงคุณวุฒิ**	**ผู้ใช้บัณฑิต**	**ศิษย์เก่า**	**อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน**	**ศิษย์ปัจจุบัน**	**สถานประกอบการ/ชุมชน/หน่วยงานภายนอก**
PLO1 บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล	สอดคล้องกับพันธกิจการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะ เป็นพลเมืองดี และรับผิดชอบต่อสังคม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO2 บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม	สอดคล้องกับการผลิตกำลังคนที่ตอบสนองตลาดแรงงานและวิสัยทัศน์คณะด้านผู้ประกอบการทางสังคม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO3 บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหา	สอดคล้องโดยตรงกับวิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนา	✓	✓	✓	✓	✓	✓

และเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคมได้อย่างมีเหตุผล	ท้องถิ่นให้เข้มแข็งและยั่งยืน						
PLO4 บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม	สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนด้านเศรษฐกิจ การเงิน การลงทุน และการตัดสินใจเชิงข้อมูล	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO5 บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงาน วิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	สอดคล้องกับปรัชญาบัณฑิตนักปฏิบัติ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการทำงานอย่างรับผิดชอบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางนี้แสดงให้เห็นว่า PLOs ของหลักสูตรได้รับการกำหนดโดยพิจารณาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล โดยเฉพาะความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้บัณฑิตโดยตรง

1.4.5 ตัวอย่างการสะท้อนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสู่ PLOs และการจัดการเรียนการสอน

เพื่อให้การสะท้อนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่เป็นเพียงการจัดทำตารางเชื่อมโยง แต่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง หลักสูตรได้แปลงความต้องการดังกล่าวไปสู่รายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผล ดังนี้

1) ความต้องการด้านภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้ใช้บัณฑิตและศิษย์เก่าสะท้อนว่าบัณฑิตควรมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ และการสื่อสารในการทำงาน หลักสูตรจึงสะท้อนความต้องการดังกล่าวใน PLO1 และ PLO5 และนำไปจัดการเรียนรู้ผ่านรายวิชา เช่น การใช้ภาษาไทยกับการ

สื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ และเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ ได้แก่ การนำเสนอ การอภิปราย การเขียนรายงาน การค้นคว้าข้อมูลออนไลน์ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำสื่อประกอบการนำเสนอ ส่วนการประเมินผลใช้รายงาน การนำเสนอ Rubrics แบบฝึกปฏิบัติ และผลงานดิจิทัล

2) ความต้องการด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต และอาจารย์สะท้อนว่าบัณฑิตควรมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ ใช้ข้อมูล และอธิบายสถานการณ์เศรษฐกิจได้ หลักสูตรจึงสะท้อนความต้องการนี้ใน **PLO2, PLO3, PLO4 และ PLO5** โดยจัดการเรียนรู้ผ่านรายวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย การวิเคราะห์โครงการ และการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ

กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย การวิเคราะห์กรณีศึกษา การใช้ข้อมูลจริง การคำนวณ การแปลผลข้อมูล การจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อเสนอเชิงเศรษฐศาสตร์

3) ความต้องการด้านการประกอบอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ

ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต และคณะวิทยาการจัดการให้ความสำคัญกับการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ การเป็นผู้ประกอบการ ความคิดสร้างสรรค์ และการปรับตัว หลักสูตรจึงสะท้อนความต้องการนี้ใน **PLO2** ผ่านรายวิชา เช่น การจัดการสมัยใหม่ การจัดการการตลาด เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ หลักการบัญชี การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสหกิจศึกษา

การจัดการเรียนรู้เน้นการวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ การวางแผนธุรกิจเบื้องต้น การประเมินต้นทุนและรายได้ การวิเคราะห์ตลาด และการนำเสนอแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ

4) ความต้องการด้านการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ ชุมชน และพันธกิจของมหาวิทยาลัยสะท้อนความต้องการให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาชุมชนและพัฒนาท้องถิ่น หลักสูตรจึงสะท้อนความต้องการนี้ใน **PLO3** ผ่านรายวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความยากจนและความไม่เท่าเทียมกัน การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น การวิเคราะห์โครงการ และกิจกรรมบริการวิชาการ

กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการศึกษาปัญหาเชิงพื้นที่ การเก็บข้อมูลชุมชน การวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้ของชุมชน การประเมินโครงการ และการจัดทำข้อเสนอเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

5) ความต้องการด้านการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน

ผู้ใช้บัณฑิต สถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ และศิษย์เก่าสะท้อนความต้องการบัณฑิตที่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบันได้ หลักสูตรจึงสะท้อนความต้องการนี้ใน **PLO4** ผ่านรายวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร การวิเคราะห์การเงินองค์กร เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ นวัตกรรมทางการเงิน เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล และการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ

กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ ข้อมูลตลาดการเงิน กรณีศึกษาการลงทุน การคำนวณทางการเงิน การประเมินความเสี่ยง และการนำเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงิน

6) ความต้องการด้านคุณธรรม จริยธรรม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์สะท้อนว่าบัณฑิตควรมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม ทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์ หลักสูตรจึงสะท้อนความต้องการนี้ใน **PLO1 และ PLO5** และบูรณาการในทุกรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาจริยธรรมสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา

การประเมินผลใช้ทั้งการประเมินพฤติกรรมการเรียน การส่งงาน การทำงานกลุ่ม การประเมินจากเพื่อน การประเมินจากอาจารย์ และการประเมินจากสถานประกอบการ

1.4.6 ระบบการนำข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปใช้ในการปรับปรุง PLOs

หลักสูตรกำหนดระบบการนำข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปใช้ในการปรับปรุง PLOs ตามวงจร PDCA ดังนี้

Plan กำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครื่องมือเก็บข้อมูล ประเด็นคำถาม ปฏิทินการเก็บข้อมูล และผู้รับผิดชอบ โดยเน้นข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า สถานประกอบการ และชุมชนท้องถิ่น

Do ดำเนินการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การประชุม การประเมินจากแหล่งฝึก และกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือสถานประกอบการ

Check วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและจัดกลุ่มเป็นสมรรถนะ เช่น การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล การคิดวิเคราะห์ การเงิน การลงทุน การพัฒนาท้องถิ่น การเป็นผู้ประกอบการ คุณธรรม และการทำงานเป็นทีม พร้อมตรวจสอบว่าสมรรถนะเหล่านี้สะท้อนอยู่ใน PLOs และรายวิชาใดบ้าง

Act นำผลการวิเคราะห์เข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อพิจารณาปรับปรุง PLOs, CLOs, Curriculum Mapping, รายวิชา วิธีการเรียนการสอน วิธีการประเมินผล และกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในปีถัดไป

1.4.7 หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ 1.4 รายละเอียดหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567

- ตารางความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเล่มหลักสูตร
- แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า นักศึกษา และสถานประกอบการ
- รายงานสรุปผลการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่พิจารณาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ตาราง Stakeholder Needs Mapping กับ PLOs
- ตาราง PLOs–CLOs–Course Mapping
- มคอ.3/รายละเอียดรายวิชาที่แสดงการนำความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปใช้ในรายวิชา
- รายงานผลประเมินจากแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา
- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

1.5. The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they gradua

1.5 การแสดงให้เห็นว่านักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 เพื่อให้มั่นใจว่านักศึกษามีพัฒนาการการเรียนรู้ตามลำดับขั้น และสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs เมื่อสำเร็จการศึกษา

การดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทาง Outcome-Based Education: OBE และเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นให้หลักสูตรสามารถแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า ผู้เรียนได้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด มิใช่เพียงการระบุ PLOs ไว้ในเอกสารหลักสูตรเท่านั้น แต่ต้องมีระบบการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินปีการศึกษา 2567 หลักสูตรควรพัฒนาระบบการประเมินการบรรลุ PLOs ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ เครื่องมือวัด เกณฑ์การประเมิน และวิธีการสรุปผลว่านักศึกษาบรรลุหรือไม่บรรลุ PLOs เมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้น ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรจึงกำหนดแนวทางการประเมินการบรรลุ PLOs ผ่านผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี หรือ Year Learning Outcomes: YLOs รายวิชาหลัก กิจกรรมการเรียนรู้ งานมอบหมาย การประเมินภาคปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา และผลสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.5.1 แนวคิดการติดตามการบรรลุ PLOs ผ่าน YLOs

หลักสูตรกำหนด Year Learning Outcomes: YLOs เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามพัฒนาการของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา โดย YLOs ทำหน้าที่เป็น “จุดตรวจสอบความก้าวหน้า” ของผู้เรียนก่อนที่จะไปสู่การบรรลุ PLOs เมื่อสำเร็จการศึกษา

การกำหนด YLOs ของหลักสูตรมีหลักคิดสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. การเรียนรู้ต้องมีลำดับขั้น นักศึกษาต้องเริ่มจากการเรียนรู้พื้นฐานด้านภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล ความเป็นพลเมือง และหลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นในชั้นปีที่ 1 จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การใช้เครื่องมือทางคณิตศาสตร์ สถิติ และเศรษฐศาสตร์ในชั้นปีที่ 2 การประยุกต์ความรู้เฉพาะแขนงในชั้นปีที่ 3 และการบูรณาการความรู้เพื่อการทำงานจริงในชั้นปีที่ 4

2. YLOs ต้องเชื่อมโยงกับ PLOs ซึ่งYLOs แต่ละชั้นปีต้องสะท้อนความก้าวหน้าของ PLOs ทั้ง 5 ข้อ ได้แก่ การสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ การประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์การเงินและการลงทุน และการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. การบรรลุ PLOs ต้องมีหลักฐาน หลักสูตรต้องกำหนดรายวิชา เครื่องมือประเมิน และหลักฐานที่ใช้ตรวจสอบการบรรลุผล เช่น ผลสอบ รายงานเชิงวิเคราะห์ กรณีศึกษา โครงงาน การนำเสนอ ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผลประเมินสหกิจศึกษา และผลงานนักศึกษา

4. ผลการประเมินต้องนำไปใช้ปรับปรุง เมื่อนักศึกษายังไม่บรรลุ PLOs หรือบรรลุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หลักสูตรต้องนำข้อมูลเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อพิจารณาปรับปรุงรายวิชา วิธีการสอน วิธีการประเมิน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และระบบสนับสนุนนักศึกษา

1.5.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีของหลักสูตร

หลักสูตรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี เพื่อสะท้อนลำดับพัฒนาการของผู้เรียนจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับการบูรณาการและการปฏิบัติงานจริง ดังนี้

เสร็จสิ้นปีการศึกษา	**ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปีฉบับปรับปรุง**	**ความเชื่อมโยงกับ PLOs**	**ระดับการเรียนรู้ตาม Bloom's Taxonomy**
ปีการศึกษาที่ 1 YLO1	นักศึกษาสามารถอธิบายหลักการพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสารเบื้องต้น รวมทั้งปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม ความรับผิดชอบ และความเป็นพลเมืองดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม	PLO1, PLO5	Remember, Understand, Apply
ปีการศึกษาที่ 2 YLO2	นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมือพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สถิติ และเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น อธิบายปัญหาเศรษฐกิจ ธุรกิจ และชุมชน รวมทั้งแสดงทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	PLO1, PLO2, PLO3, PLO5	Understand, Apply
ปีการศึกษาที่ 3 YLO3	นักศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในแขนงวิชาเฉพาะ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น หรือเศรษฐศาสตร์การเงิน เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ หรือปัญหาเชิงพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการวิเคราะห์ได้	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5	Apply, Analyze
ปีการศึกษาที่ 4 YLO4	นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ การวิจัย ข้อมูลเชิงประจักษ์ และประสบการณ์จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา เพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ หรือการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในบริบทวิชาชีพได้	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5	Analyze, Evaluate, Create

YLOs ดังกล่าวสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนพัฒนาจากการเรียนรู้พื้นฐานไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาเฉพาะและการปฏิบัติงานจริง โดยในเล่มหลักสูตรมีการกำหนด YLOs รายชั้นปีตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาผู้เรียนตลอดหลักสูตร

1.5.3 ความเชื่อมโยงระหว่าง YLOs กับ PLOs

หลักสูตรกำหนดให้ YLOs เป็นกลไกสำคัญในการสะสมสมรรถนะของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเชื่อมโยงกับ PLOs ดังนี้

PLOs ของหลักสูตร	**ปีที่ 1**	**ปีที่ 2**	**ปีที่ 3**	**ปีที่ 4**	**ลักษณะพัฒนาการ**
PLO1 การสื่อสาร ภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล และความเป็นพลเมือง	I	R	R	M	เริ่มจากการใช้ภาษาและดิจิทัลพื้นฐาน ไปสู่การสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจในบริบทวิชาชีพ
PLO2 การวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ	-	I	R	M	เริ่มจากการเข้าใจธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ไปสู่การวิเคราะห์โอกาสและการประยุกต์ใช้ในงานจริง
PLO3 การประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคม	I	R	R	M	เริ่มจากพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและจัดทำข้อเสนอเชิงพัฒนา
PLO4 การวิเคราะห์การเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน	-	I	R	M	เริ่มจากพื้นฐานเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ ไปสู่การวิเคราะห์สถานการณ์การเงินและเศรษฐกิจ
PLO5 การใช้ข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	I	R	R	M	เริ่มจากการใช้เทคโนโลยีและการทำงานกลุ่มพื้นฐาน ไปสู่การใช้ข้อมูลในงานจริงและสหกิจศึกษา

หมายเหตุ:

I = Introduce หมายถึง เริ่มแนะนำหรือวางพื้นฐาน

R = Reinforce หมายถึง พัฒนาและเสริมทักษะ

M = Mastery หมายถึง ระดับที่ใช้ประเมินการบรรลุผลลัพธ์ก่อนสำเร็จการศึกษา

การจัดระดับดังกล่าวช่วยให้หลักสูตรสามารถติดตามได้ว่านักศึกษาได้รับการพัฒนาตามลำดับขั้น ไม่ใช่เพียงเรียนรายวิชาให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร แต่มีพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่นำไปสู่การบรรลุ PLOs เมื่อสำเร็จการศึกษา

1.5.4 ระบบการประเมินการบรรลุ PLOs เมื่อสำเร็จการศึกษา

เพื่อให้สามารถแสดงได้ว่านักศึกษาบรรลุ PLOs เมื่อสำเร็จการศึกษา หลักสูตรกำหนดระบบการประเมินการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนด PLO Achievement Indicators หลักสูตรกำหนดตัวบ่งชี้พฤติกรรมหรือข้อมูลที่ใช้แสดงการบรรลุ PLOs แต่ละข้อ เช่น ความสามารถในการสื่อสารข้อมูลเศรษฐกิจ ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจ ความสามารถในการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ ความสามารถในการเสนอแนวทางพัฒนา และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดรายวิชาหลักสำหรับประเมิน PLOs หลักสูตรกำหนดรายวิชาหลักที่ใช้เป็นจุดประเมิน PLOs เช่น รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การวิเคราะห์โครงการเศรษฐศาสตร์การเงิน วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์ และสหกิจศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดเครื่องมือประเมินและเกณฑ์การประเมิน อาจารย์ผู้สอนใช้เครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับ PLOs เช่น ข้อสอบ รายงานวิเคราะห์ กรณีศึกษา โครงงาน การนำเสนอ Rubrics การประเมินการทำงานกลุ่ม การประเมินจากแหล่งฝึก และแฟ้มสะสมงาน โดยกำหนดเกณฑ์การผ่านหรือระดับความสำเร็จของ PLOs ให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 4 รวบรวมและสรุปผลการบรรลุ PLOs เมื่อสิ้นปีการศึกษา หลักสูตรรวบรวมผลการประเมินจากรายวิชาหลักและกิจกรรมสำคัญ แล้วสรุปผลเป็นราย PLO เพื่อแสดงว่านักศึกษาบรรลุผลลัพธ์แต่ละข้อในระดับใด มี PLO ใดที่มีผลการบรรลุสูง และ PLO ใดที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 5 นำผลไปปรับปรุงหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการประเมินการบรรลุ PLOs เข้าสู่การประชุมทบทวนหลักสูตร เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงรายวิชา วิธีการสอน วิธีการประเมิน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในปีถัดไป

1.5.5 ตัวบ่งชี้และเครื่องมือวัดการบรรลุ PLOs

PLOs	**พฤติกรรมหรือหลักฐานที่แสดงการบรรลุ**	**รายวิชาหลัก/กิจกรรมที่ใช้ประเมิน**	**เครื่องมือประเมิน**	**เกณฑ์การบรรลุเบื้องต้น**
PLO1 บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม	นักศึกษาสามารถเขียนรายงาน นำเสนอข้อมูล ใช้ภาษาและสื่อดิจิทัลอย่างเหมาะสม และปฏิบัติตามจริยธรรมการใช้ข้อมูล	การใช้ภาษาไทยกับการสื่อสาร, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, ภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์, ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล	รายงาน การนำเสนอ Rubrics การใช้สื่อดิจิทัล	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้คะแนนระดับผ่านเกณฑ์ขึ้นไป
PLO2 บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจได้	นักศึกษาสามารถวิเคราะห์โอกาสหรือปัญหาทางธุรกิจ ประเมินต้นทุน รายได้ ความเสี่ยง และเสนอแนวทางประกอบอาชีพหรือธุรกิจได้	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, การจัดการสมัยใหม่, การจัดการการตลาด, การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	กรณีศึกษา แผนธุรกิจ รายงานวิเคราะห์ Rubrics	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้คะแนนระดับผ่านเกณฑ์ขึ้นไป
PLO3 บัณฑิตสามารถประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อ	นักศึกษาสามารถใช้ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และข้อมูลจริง	เศรษฐศาสตร์การพัฒนา, การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย, การ	รายงาน ภาคสนาม โครงงาน	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้

วิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคมได้	วิเคราะห์ปัญหาชุมชนหรือท้องถิ่น และเสนอแนวทางพัฒนาได้	วิเคราะห์โครงการ, เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน, การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น	ข้อเสนอเชิงนโยบาย Rubrics	คะแนนระดับผ่านเกณฑ์ขึ้นไป
PLO4 บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุนและเศรษฐกิจปัจจุบันได้	นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน การลงทุนหรือเศรษฐกิจ และเสนอแนวทางการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	เศรษฐศาสตร์การเงิน, เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร, การวิเคราะห์การเงินองค์กร, การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ, เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล	รายงานวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษาแบบฝึกคำนวณการนำเสนอ	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้คะแนนระดับผ่านเกณฑ์ขึ้นไป
PLO5 บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงาน วิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	นักศึกษาสามารถใช้ข้อมูลและเครื่องมือดิจิทัลในการวิเคราะห์ จัดทำผลงาน ทำงานเป็นทีม และรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ได้	การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์, การวิเคราะห์เชิงปริมาณ, สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์, วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์, สหกิจศึกษา	งานวิเคราะห์ข้อมูล โครงงานกลุ่ม การประเมินการทำงานทีม การประเมินจากแหล่งฝึก	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้คะแนนระดับผ่านเกณฑ์ขึ้นไป

หลักสูตรได้กำหนดเกณฑ์ร้อยละ 70 เป็นเกณฑ์เบื้องต้นที่หลักสูตรสามารถใช้ในการติดตามผลการบรรลุ PLOs และสามารถปรับให้เหมาะสมตามมติคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือเกณฑ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย

1.5.6 การบรรลุ PLOs ผ่านรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา ในรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์ การเตรียมความพร้อมสำหรับสหกิจศึกษา และสหกิจศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการประเมินการบรรลุ PLOs ก่อนสำเร็จการศึกษา เนื่องจากเป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำความรู้และทักษะไปใช้ในบริบทการทำงานจริง

ในรายวิชาดังกล่าว นักศึกษาต้องแสดงสมรรถนะหลายด้านพร้อมกัน เช่น การสื่อสารกับผู้ร่วมงาน การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์ปัญหา การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมการทำงาน การรับผิดชอบต่อหน้าที่ การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร และการมีจริยธรรมในการทำงาน

หลักสูตรใช้ผลการประเมินจากอาจารย์นิเทศ พี่เลี้ยงหรือผู้ควบคุมงานในสถานประกอบการ รายงานฝึกประสบการณ์ และการนำเสนอผลการฝึกประสบการณ์เป็นหลักฐานในการประเมินว่า นักศึกษาสามารถบูรณาการ PLOs ได้ในระดับใดก่อนสำเร็จการศึกษา

1.5.7 การใช้ Rubrics เพื่อประเมินการบรรลุ PLOs หลักสูตรกำหนดให้รายวิชาหลักที่ใช้วัดการบรรลุ PLOs ต้องมี Rubrics เพื่อให้การประเมินมีความชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดย Rubrics ควรประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

- เกณฑ์ด้านความถูกต้องของเนื้อหา
- เกณฑ์ด้านการใช้ทฤษฎีและเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์
- เกณฑ์ด้านการใช้ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์
- เกณฑ์ด้านการคิดวิเคราะห์และการเสนอแนวทาง
- เกณฑ์ด้านการสื่อสารและการนำเสนอ
- เกณฑ์ด้านจริยธรรม การอ้างอิง และความรับผิดชอบ
- เกณฑ์ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น สำหรับงานกลุ่มหรือสหกิจศึกษา

การใช้ Rubrics ช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ตรงตามพฤติกรรมที่หลักสูตรต้องการ และช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเกณฑ์ความสำเร็จของงานหรือกิจกรรมที่ใช้ประเมิน PLOs

1.5.8 การรวบรวม วิเคราะห์ และรายงานผลการบรรลุ PLOs

เมื่อสิ้นปีการศึกษา หลักสูตรดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการบรรลุ PLOs จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่

- ผลการเรียนในรายวิชาหลักที่ใช้วัด PLOs
- คะแนนงานมอบหมายหรือโครงงานที่ประเมินด้วย Rubrics
- ผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา
- ผลการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการ
- ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา
- ผลงานนักศึกษา เช่น รายงาน โครงงาน งานวิจัย หรือผลงานการนำเสนอ
- ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

จากนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็นราย PLO โดยพิจารณาว่า PLO ใดมีผลการบรรลุตามเป้าหมาย PLO ใดต่ำกว่าเป้าหมาย และมีสาเหตุจากปัจจัยใด เช่น เนื้อหารายวิชาไม่เพียงพอ วิธีสอนไม่เหมาะสม เครื่องมือประเมินไม่ชัดเจน นักศึกษาขาดทักษะพื้นฐาน หรือสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ไม่เพียงพอ

ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจะนำไปจัดทำรายงานผลการบรรลุ PLOs ประจำปี และใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาหลักสูตรในปีถัดไป

1.5.9 ตัวอย่างรูปแบบรายงานผลการบรรลุ PLOs

หลักสูตรสามารถใช้รูปแบบตารางต่อไปนี้ในการรายงานผลการบรรลุ PLOs ประจำปีการศึกษา

PLO	**รายวิชาหลักที่ใช้วัด**	**จำนวนผู้เรียน**	**ร้อยละของนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์**	**ผลการบรรลุ**	**ข้อค้นพบ**	**แนวทางปรับปรุง**
PLO1	ภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ / ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล	...	...	บรรลุ/ไม่บรรลุ	...	...
PLO2	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ / การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	...	...	บรรลุ/ไม่บรรลุ	...	...
PLO3	การวิเคราะห์โครงการ / เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน	...	...	บรรลุ/ไม่บรรลุ	...	...
PLO4	เศรษฐศาสตร์การเงิน / การวิเคราะห์การเงินองค์กร	...	...	บรรลุ/ไม่บรรลุ	...	...
PLO5	วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ / สหกิจศึกษา	...	...	บรรลุ/ไม่บรรลุ	...	...

ตารางนี้จะช่วยให้หลักสูตรสามารถแสดงผลการประเมินอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถใช้เป็นหลักฐานสำคัญในการรายงานตามเกณฑ์ AUN-QA 1.5

1.5.10 การใช้ผลประเมินเพื่อปรับปรุงตามวงจร PDCA

หลักสูตรกำหนดการใช้ผลการประเมินการบรรลุ PLOs ตามวงจร PDCA ดังนี้

Plan

กำหนด PLOs, YLOs, รายวิชาหลัก เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้

Do

จัดการเรียนการสอนตามแผนรายวิชา ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินผลนักศึกษาตาม CLOs และ PLOs

Check

รวบรวมผลการประเมิน วิเคราะห์ผลการบรรลุ PLOs เปรียบเทียบกับเกณฑ์เป้าหมาย และสรุปจุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบรรลุผลลัพธ์

Act

นำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุงรายวิชา วิธีสอน วิธีประเมิน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงาน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

1.5.11 หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ 1.5

- เล่มหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
- ตาราง YLOs รายชั้นปี
- ตารางความเชื่อมโยง YLOs กับ PLOs
- ตาราง PLO Achievement Indicators
- รายละเอียดรายวิชา หรือ มคอ.3 ที่ระบุ CLOs วิธีสอน วิธีประเมิน และ PLO ที่เกี่ยวข้อง
- Rubrics สำหรับประเมินรายงาน โครงงาน การนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูล และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- ผลการประเมินรายวิชาหลักที่ใช้วัด PLOs
- รายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- รายงานผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา
- ผลการประเมินจากแหล่งฝึกหรือสถานประกอบการ
- รายงานผลการบรรลุ PLOs ประจำปี
- รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง

เกณฑ์คุณภาพที่ 2 โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหา (Programme Structure and Content)

Requirement	1	2	3	4	5	6	7
2.1. The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.		/					
2.2. The design of the curriculum is shown to be		/					
constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.							
2.3. The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.		/					
2.4. The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.		/					
2.5. The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated.		/					
2.6. The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.		/					
2.7. The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.		/					
Overall		/					

เกณฑ์คุณภาพที่ 2 – เกณฑ์ย่อย

2.1. The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.

Programme Structure and Content

โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้ออกแบบโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตรตามแนวทาง Outcome-Based Education: OBE และเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 โดยมุ่งให้โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา แผนการเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดสนับสนุนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs อย่างเป็นระบบ

การออกแบบหลักสูตรให้ความสำคัญกับ 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความครบถ้วนและความทันสมัยของรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชา ความสอดคล้องเชิงสร้างสรรค์ระหว่าง PLOs กับรายวิชา การนำข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการออกแบบหลักสูตร การแสดงบทบาทของแต่ละรายวิชาต่อการบรรลุ PLOs และการจัดลำดับรายวิชาจากพื้นฐานไปสู่ระดับเฉพาะทางและการบูรณาการก่อนสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรประกอบด้วย 2 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และแขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โครงสร้างดังกล่าวออกแบบให้ผู้เรียนได้รับทั้งสมรรถนะทั่วไปและสมรรถนะเฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ ตั้งแต่การใช้ภาษา เทคโนโลยีดิจิทัล การคิดวิเคราะห์ การใช้ข้อมูล การวิเคราะห์เศรษฐกิจ การพัฒนาท้องถิ่น การเงิน การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการ และการฝึกปฏิบัติในบริบทจริง

2.1 รายละเอียดหลักสูตรและรายวิชามีความครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และเผยแพร่สื่อสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.1.1 ความครบถ้วนของรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชา

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้จัดทำรายละเอียดหลักสูตรและรายละเอียดรายวิชาให้มีความครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 และแนวทางมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยรายละเอียดหลักสูตรครอบคลุมข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา จำนวนหน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตร แขนงวิชา แผนการศึกษา รายวิชา คำอธิบายรายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาชีพที่สามารถประกอบได้ และระบบการประเมินผลการเรียนรู้

รายละเอียดรายวิชาของหลักสูตรกำหนดให้มีข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต คำอธิบายรายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา หรือ Course Learning Outcomes: CLOs เนื้อหาสาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และความเชื่อมโยงของรายวิชากับ PLOs ของหลักสูตร

ในเชิงคุณภาพ หลักสูตรกำหนดให้รายละเอียดรายวิชาไม่ใช่เพียงเอกสารประกอบการสอน แต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอน โดยใช้เป็นกรอบในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างสอดคล้องกับ PLOs ของหลักสูตร

2.1.2 ความเป็นปัจจุบันของรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชา

หลักสูตรมีการทบทวนรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ตลาดแรงงาน และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจฐานข้อมูล การเงินและการลงทุนสมัยใหม่ การพัฒนาท้องถิ่น เศรษฐกิจฐานราก และความจำเป็นในการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อประกอบการตัดสินใจ การทบทวนความเป็นปัจจุบันของรายวิชาดำเนินการในหลายระดับ ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร การรับฟังความคิดเห็นจากอาจารย์ผู้สอน การวิเคราะห์ผลประเมินรายวิชาจากนักศึกษา การรับฟังข้อเสนอแนะจากศิษย์เก่าและผู้ใช้บัณฑิต และการพิจารณาข้อมูลจากสถานประกอบการหรือแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ผลจากการทบทวนดังกล่าวนำไปสู่การปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาให้ทันสมัยมากขึ้น เช่น การเพิ่มกรณีศึกษาทางเศรษฐกิจปัจจุบัน การใช้ข้อมูลจริงในการวิเคราะห์ การใช้โปรแกรมและเครื่องมือดิจิทัล การเชื่อมโยงบทเรียนกับปัญหาเศรษฐกิจชุมชน การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินและการลงทุน และการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านโครงงานหรือการฝึกปฏิบัติ

2.1.3 การใช้ข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนารายละเอียดหลักสูตรและรายวิชา

หลักสูตรนำข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาปัจจุบัน สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน และชุมชนท้องถิ่น

ข้อมูลที่ได้รับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสะท้อนความต้องการสำคัญหลายด้าน เช่น ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้โปรแกรมใหม่ ๆ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเจรจาต่อรอง ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพ และความสามารถในการนำความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้แก้ปัญหาชุมชน

หลักสูตรจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการปรับปรุงรายละเอียดรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์การพัฒนา การวิเคราะห์โครงการ เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล และรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา

2.1.4 การเผยแพร่และสื่อสารรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชาต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรมีการเผยแพร่และสื่อสารรายละเอียดหลักสูตรแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านช่องทางที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์ และผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลหลักสูตรได้อย่างสะดวกและโปร่งใส ช่องทางหลักที่ใช้ในการเผยแพร่ ได้แก่

- เว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการ

- https://fms.rmu.ac.th/course/course-econเว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง
- https://regmis.rmu.ac.th/view/คณะวิทยาการจัดการ
- การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อชี้แจงปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร แผนการเรียน PLOs แนวทางการเรียน รายวิชาสำคัญ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา และอาชีพที่สามารถประกอบได้
- รายละเอียดรายวิชา หรือ Course Specification ที่อาจารย์ผู้สอนชี้แจงแก่นักศึกษาในสัปดาห์แรกของการเรียน โดยระบุ CLOs เนื้อหารายวิชา วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน และความเชื่อมโยงของรายวิชากับ PLOs
- การประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับ PLOs, CLOs, Curriculum Mapping และแนวทางการจัดการเรียนรู้
- การสื่อสารกับสถานประกอบการหรือแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้เข้าใจสมรรถนะของนักศึกษา บทบาทของแหล่งฝึก และผลลัพธ์ที่หลักสูตรคาดหวังจากการฝึกปฏิบัติ

หลักสูตรมีรายละเอียดหลักสูตรและรายวิชาที่ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน และมีช่องทางสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม เพื่อยกระดับคุณภาพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หลักสูตรกำหนดให้มีการทบทวนข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์และเอกสารหลักสูตรอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องทันสมัย และตรงกับรายละเอียดที่ใช้จัดการเรียนการสอนจริง

2.2 การออกแบบหลักสูตรมีความสอดคล้องเชิงสร้างสรรค์กับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้ออกแบบหลักสูตรตามหลัก Constructive Alignment โดยเริ่มจากการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หรือ PLOs แล้วนำ PLOs ไปใช้เป็นฐานในการออกแบบโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

การออกแบบดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรทำงานสอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างเป็นลำดับจากรายวิชาพื้นฐานไปสู่รายวิชาระดับกลาง รายวิชาเฉพาะทาง รายวิชาบูรณาการ และรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา จนสามารถบรรลุ PLOs เมื่อสำเร็จการศึกษา

2.2.1 หลักการออกแบบหลักสูตรตาม Constructive Alignment

หลักสูตรใช้หลัก Constructive Alignment ใน 4 ระดับ ดังนี้

1. กำหนด PLOs เป็นเป้าหมายหลักของการออกแบบหลักสูตร หลักสูตรกำหนด PLOs จำนวน 5 ข้อ ครอบคลุมสมรรถนะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ การประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์การเงินและการลงทุน และการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. รายวิชาถูกออกแบบเพื่อสนับสนุน PLOs รายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปทำหน้าที่พัฒนาสมรรถนะทั่วไป เช่น ภาษา การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล จริยธรรม และความเป็นพลเมือง ส่วนรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะทำหน้าที่พัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูล การเงิน การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการ และการพัฒนาท้องถิ่น
3. กิจกรรมการเรียนรู้ถูกออกแบบให้สัมพันธ์กับ CLOs และ PLOs รายวิชาต่าง ๆ ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ การอภิปรายกรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจริง การฝึกใช้เครื่องมือดิจิทัล การทำรายงาน การนำเสนอ การลงพื้นที่ชุมชน การจัดทำโครงงาน และการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ
4. การประเมินผลสะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้

วิธีการประเมินผลของรายวิชาออกแบบให้สอดคล้องกับ CLOs และ PLOs เช่น ข้อสอบ รายงานเชิงวิเคราะห์ กรณีศึกษา แบบฝึกคำนวณ โครงงาน รายงานภาคสนาม การนำเสนอ Rubrics การประเมินการทำงานกลุ่ม และการประเมินจากแหล่งฝึก

2.2.2 ความสอดคล้องระหว่าง PLOs กับหมวดวิชา

PLO	หมวดวิชา/กลุ่มรายวิชาที่สนับสนุน	ลักษณะการสนับสนุน
PLO1 การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล และความเป็นพลเมือง	หมวดศึกษาทั่วไป รายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ดิจิทัล พลเมือง และนวัตกรรมท้องถิ่น	พัฒนาพื้นฐานด้านภาษา การสื่อสาร ดิจิทัล จริยธรรม และความเป็นพลเมือง
PLO2 การวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ	วิชาแกนด้านการจัดการ การตลาด บัญชี เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	พัฒนาความเข้าใจธุรกิจ การวิเคราะห์โอกาสทางอาชีพ การวางแผนธุรกิจ และการประกอบการ
PLO3 เศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน การวิเคราะห์โครงการ และรายวิชาแขนงพัฒนาท้องถิ่น	พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชนและเสนอแนวทางพัฒนา
PLO4 เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน	เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร การวิเคราะห์การเงินองค์กร เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล และรายวิชาแขนงการเงิน	พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์การเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน
PLO5 การใช้ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสหกิจศึกษา	พัฒนาการใช้ข้อมูล เครื่องมือดิจิทัล การวิเคราะห์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.2.3 การออกแบบรายวิชาให้เชื่อมโยงกับการบรรลุ PLOs

หลักสูตรกำหนดให้รายวิชาแต่ละรายวิชามีบทบาทชัดเจนในการสนับสนุน PLOs โดยรายวิชาพื้นฐานทำหน้าที่แนะนำแนวคิด รายวิชาระดับกลางทำหน้าที่เสริมและฝึกประยุกต์ใช้ และรายวิชาระดับสูงทำหน้าที่ประเมินการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนสำเร็จการศึกษา

ตัวอย่างเช่น PLO3 ซึ่งเน้นการประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น จะได้รับการพัฒนาจากรายวิชาหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาคในระดับพื้นฐาน ต่อด้วยเศรษฐศาสตร์การพัฒนา การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย และการวิเคราะห์โครงการในระดับกลาง จากนั้นนักศึกษาจะได้เลือกเรียนรายวิชาเฉพาะแขนง เช่น เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และนำความรู้ไปใช้จริงในรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา

ในทำนองเดียวกัน PLO4 ซึ่งเน้นเศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน จะเริ่มจากการเรียนเครื่องมือเศรษฐศาสตร์และรายวิชาเศรษฐศาสตร์พื้นฐาน จากนั้นพัฒนาไปสู่เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร การวิเคราะห์การเงินองค์กร การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ และเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล ก่อนนำไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงหรือกรณีศึกษาทางการเงิน

2.3 การออกแบบหลักสูตรมีการนำข้อมูลย้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีการนำข้อมูลย้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉพาะข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน และชุมชนท้องถิ่น

ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่สะท้อนความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมโดยตรง ทำให้หลักสูตรสามารถปรับปรุง PLOs รายวิชา วิธีการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่บัณฑิตควรมีเมื่อเข้าสู่การทำงานจริง

2.3.1 รายละเอียดความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวังต่อบัณฑิต	การนำไปใช้ในการออกแบบหลักสูตร
ผู้ทรงคุณวุฒิ	ต้องการบัณฑิตที่มีทักษะมององค์รวม ใช้ข้อมูลคิดวิเคราะห์ ออกแบบการนำเสนอ แก้ปัญหาตรงกลุ่มเป้าหมาย อธิบายความเชื่อมโยงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และนวัตกรรม พัฒนาตนเองตลอดเวลา และนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือแก้ปัญหาชุมชนได้	สะท้อนสู่ PLO2, PLO3, PLO4 และ PLO5 รวมทั้งการเพิ่มกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษา การนำเสนอ และการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ผู้ใช้บัณฑิต	ต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้โปรแกรมใหม่ ๆ ใช้ภาษาอังกฤษแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เจรจาต่อรอง มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม ทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์	สะท้อนสู่ PLO1 และ PLO5 รวมทั้งรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คอมพิวเตอร์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และกิจกรรมประเมินพฤติกรรมการทำงาน
ศิษย์เก่า	ต้องการให้หลักสูตรพัฒนาผู้เรียนให้คิดบวก รับแรงกดดันได้ มีความคิดสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีภาวะผู้นำ กล้าแสดงออก ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น นำความรู้ไปใช้ในอาชีพ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสม	สะท้อนสู่ PLO2 และ PLO5 รวมทั้งการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ การนำเสนอการทำงานกลุ่ม และการฝึกประสบการณ์จริง
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน	ต้องการให้นักศึกษาพัฒนาตนเอง รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยัน อดทน มีบุคลิกภาพดี บูรณาการเศรษฐศาสตร์กับศาสตร์อื่น วิเคราะห์เศรษฐกิจปัจจุบัน คิดเป็นระบบ สร้างสรรค์ และนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือแก้ปัญหาชุมชนได้	สะท้อนสู่ PLO2, PLO3, PLO4 และ PLO5 รวมทั้งการออกแบบรายวิชาให้เน้นการบูรณาการ การวิเคราะห์ และการประยุกต์ใช้จริง
ศิษย์ปัจจุบัน	ต้องการพัฒนาความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ บุคลิกภาพ และความตรงต่อเวลา	สะท้อนสู่ PLO1, PLO4 และ PLO5 รวมทั้งกิจกรรมพัฒนานักศึกษา การใช้แบบฝึกปฏิบัติ และการประเมินพฤติกรรมการเรียน
สถานประกอบการ/แหล่งฝึก/ชุมชน	ต้องการนักศึกษาที่สามารถปฏิบัติงานจริง ใช้ข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา ทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	สะท้อนสู่ PLO2, PLO3, PLO4 และ PLO5 โดยเฉพาะรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา

2.3.2 การนำข้อมูลย้อนกลับไปปรับปรุงหลักสูตร

หลักสูตรนำข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปใช้ใน 5 ระดับ ได้แก่

1. การปรับปรุง PLOs ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถูกนำมาพิจารณาว่า PLOs ครอบคลุมสมรรถนะที่ตลาดแรงงานและชุมชนต้องการหรือไม่ เช่น ทักษะภาษาอังกฤษ ดิจิทัล การคิดวิเคราะห์ การเงิน การพัฒนาท้องถิ่น การเป็นผู้ประกอบการ และคุณธรรมจริยธรรม

2. การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร หลักสูตรพิจารณาการจัดกลุ่มรายวิชาและแขนงวิชาให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิต โดยยังคงสองจุดเน้นสำคัญ คือ เศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และเศรษฐศาสตร์การเงิน

3. การปรับปรุงรายวิชาและเนื้อหาข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูล และการประยุกต์ความรู้ถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงรายวิชา เช่น ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษ

สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และวิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์

4. การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ หลักสูตรส่งเสริมการใช้กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ การนำเสนอ การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาจริง เช่น กรณีศึกษา โครงงาน การวิเคราะห์ข้อมูลจริง การเรียนรู้จากชุมชน และการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ

5. การปรับปรุงการประเมินผล หลักสูตรกำหนดให้รายวิชาสำคัญใช้การประเมินที่สะท้อนสมรรถนะจริง เช่น รายงานเชิงวิเคราะห์ การนำเสนอ โครงงาน Rubrics การประเมินการทำงานกลุ่ม และการประเมินจากแหล่งฝึก

2.4 การแสดงบทบาทของแต่ละรายวิชาในการสนับสนุนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

หลักสูตรได้จัดทำ Curriculum Mapping เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชากับ PLOs ของหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นอย่างชัดเจนว่ารายวิชาแต่ละรายวิชามีบทบาทอย่างไรในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ PLOs และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้

2.4.1 หลักการจัดทำ Curriculum Mapping หลักสูตรกำหนดหลักการจัดทำ Curriculum Mapping ดังนี้

1. รายวิชาทุกวิชาต้องระบุ PLO ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน

2. การเชื่อมโยงรายวิชากับ PLO ต้องพิจารณาจาก CLOs เนื้อหารายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีประเมินผล

3. รายวิชาไม่ควรถูกกำหนดให้รับผิดชอบ PLO มากเกินไปโดยไม่มีหลักฐานเชิงการเรียนรู้ ต้องระบุรายวิชาหลักที่ใช้ประเมินการบรรลุ PLOs แต่ละข้อ

4. ต้องจัดลำดับบทบาทของรายวิชาเป็นระดับ Introduce, Reinforce และ Mastery เพื่อแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

5. การจัดทำ Mapping ในลักษณะนี้ช่วยให้หลักสูตรสามารถอธิบายได้ชัดเจนว่า รายวิชาใดเป็นรายวิชาที่วางพื้นฐาน รายวิชาใดเป็นรายวิชาที่เสริมทักษะ และรายวิชาใดเป็นรายวิชาที่ใช้ประเมินการบรรลุ PLOs ก่อนสำเร็จการศึกษา

2.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง PLOs กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

PLOs ฉบับปรับปรุง	**วิสัยทัศน์/ พันธกิจของ มหาวิทยาลัย**	**ผู้ทรงคุณวุฒิ**	**ผู้ใช้บัณฑิต**	**ศิษย์เก่า**	**อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ อาจารย์ผู้สอน**	**ศิษย์ปัจจุบัน**	**สถานประกอบการ/ชุมชน**
PLO1 บัณฑิตสามารถสื่อสารข้อมูลทางเศรษฐกิจโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเป็นพลเมืองดิจิทัล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO2 บัณฑิตสามารถวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO3 บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคมได้อย่างมีเหตุผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO4 บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO5 บัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์ในการจัดการงาน วิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า PLOs ทุกข้อมีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ซึ่งเป็นกลุ่มที่สะท้อนความต้องการด้านการใช้บัณฑิตและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงานจริง

2.4.3 บทบาทของกลุ่มรายวิชาต่อการบรรลุ PLOs

กลุ่มรายวิชา	บทบาทต่อการบรรลุ PLOs
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	พัฒนาพื้นฐานด้านภาษา การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล จริยธรรม ความเป็นพลเมือง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสนับสนุน PLO1 และ PLO5
วิชาแกน	พัฒนาฐานความรู้ด้านธุรกิจ การจัดการ บัญชี การตลาด ภาษาอังกฤษธุรกิจ คอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เพื่อสนับสนุน PLO2, PLO4 และ PLO5
วิชาเอกบังคับ	พัฒนาความรู้และทักษะเศรษฐศาสตร์หลัก เช่น จุลภาค มหภาค การคลัง สถิติ เศรษฐศาสตร์คณิตศาสตร์ การวิเคราะห์โครงการ วิธีวิทยา สัมมนา และจริยธรรม เพื่อสนับสนุน PLO3, PLO4 และ PLO5
วิชาเอกเลือกแขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น	พัฒนาความเชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจพอเพียง การเกษตร และธุรกิจชุมชน เพื่อสนับสนุน PLO3
วิชาเอกเลือกแขนงเศรษฐศาสตร์การเงิน	พัฒนาความเชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน การธนาคาร การลงทุน นวัตกรรมทางการเงิน การเงินองค์กร และการพยากรณ์เศรษฐกิจ เพื่อสนับสนุน PLO4
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	บูรณาการความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคลในสถานการณ์จริง สนับสนุน PLO2, PLO3, PLO4 และ PLO5

2.4.4 การกำหนดรายวิชาหลักเพื่อประเมินการบรรลุ PLOs

เพื่อให้การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับหลักสูตรมีความชัดเจน หลักสูตรกำหนดรายวิชาหลักที่ใช้ประเมินการบรรลุ PLOs ดังนี้

PLO	รายวิชาหลักที่ใช้ประเมิน	หลักฐานการเรียนรู้
PLO1	การใช้ภาษาไทยกับการสื่อสาร, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน, ภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์, ชีวิตในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล	รายงาน การนำเสนอ การใช้สื่อดิจิทัล แบบประเมินการสื่อสาร
PLO2	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, การจัดการสมัยใหม่, การจัดการการตลาด, การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	แผนธุรกิจ กรณีศึกษา รายงานวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ ผลประเมินจากแหล่งฝึก
PLO3	เศรษฐศาสตร์การพัฒนา, การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย, การวิเคราะห์โครงการ, เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน, การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น	รายงานภาคสนาม ข้อเสนอเชิงพัฒนา โครงงานชุมชน การนำเสนอ
PLO4	เศรษฐศาสตร์การเงิน, เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร, การวิเคราะห์การเงินองค์กร, การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ, เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล	รายงานวิเคราะห์การเงิน แบบฝึกคำนวณ กรณีศึกษา การนำเสนอข้อมูลเศรษฐกิจ
PLO5	การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์, การวิเคราะห์เชิงปริมาณ, สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์, วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์, สหกิจศึกษา	งานวิเคราะห์ข้อมูล โครงงานกลุ่ม รายงานวิจัย ผลประเมินการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.5 โครงสร้างหลักสูตรมีการจัดลำดับรายวิชาอย่างเป็นเหตุเป็นผล จากพื้นฐานไปสู่ระดับกลาง ระดับเฉพาะทาง และการบูรณาการ

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้จัดโครงสร้างหลักสูตรให้มีลำดับการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ไปสู่รายวิชาแกน รายวิชาเอกบังคับ รายวิชาเอกเลือกตามแขนง และรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาในช่วงท้ายของหลักสูตร

การจัดลำดับดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับการประยุกต์ วิเคราะห์ ประเมิน และบูรณาการความรู้ในสถานการณ์จริง สอดคล้องกับหลัก Bloom's Taxonomy และแนวทาง OBE

2.5.1 โครงสร้างหลักสูตร

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

หมวดวิชา	แผนปกติ	แผนสหกิจศึกษา
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต	24 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	90 หน่วยกิต	90 หน่วยกิต
2.1 วิชาแกน	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกบังคับ	36 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต
2.3 วิชาเอกเลือก	21 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
2.4 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	3 หน่วยกิต	9 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	**120 หน่วยกิต**	**120 หน่วยกิต**

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน

หมวดวิชา	แผนปกติ	แผนสหกิจศึกษา
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต	24 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	90 หน่วยกิต	90 หน่วยกิต
2.1 วิชาแกน	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกบังคับ	36 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต
2.3 วิชาเอกเลือก	21 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
2.4 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	3 หน่วยกิต	9 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	**120 หน่วยกิต**	**120 หน่วยกิต**

2.5.2 การจัดลำดับรายวิชาตามระดับการเรียนรู้

หลักสูตรจัดลำดับรายวิชาให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี ดังนี้

ชั้นปีที่ 1: ระดับพื้นฐาน นักศึกษาเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อสร้างฐานด้านภาษา การสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล ความเป็นพลเมือง และความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักเศรษฐศาสตร์_ระดับการเรียนรู้ที่เน้น ได้แก่ Remember, Understand และ Apply

ชั้นปีที่ 2: ระดับพื้นฐานสู่ระดับกลาง นักศึกษาเริ่มเรียนรายวิชาแกนและรายวิชาเครื่องมือ เช่น บัญชี การจัดการ การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เศรษฐศาสตร์คณิตศาสตร์ และสถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และข้อมูลเบื้องต้น ระดับการเรียนรู้ที่เน้น ได้แก่ Understand และ Apply

ชั้นปีที่ 3: ระดับกลางสู่ระดับเฉพาะทาง นักศึกษาเรียนรายวิชาเอกบังคับและเริ่มเลือกเรียนรายวิชาเฉพาะแขนง ได้แก่ แขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น หรือแขนงเศรษฐศาสตร์การเงิน เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาเฉพาะด้านและประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทที่ซับซ้อนมากขึ้น ระดับการเรียนรู้ที่เน้น ได้แก่ Apply และ Analyze

ชั้นปีที่ 4: ระดับบูรณาการและประยุกต์ใช้จริง นักศึกษาเรียนรายวิชาระดับสูง เช่น สัมมนาเศรษฐศาสตร์ รายวิชาเฉพาะแขนงขั้นสูง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้เรียนต้องบูรณาการความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ การใช้ข้อมูล การวิเคราะห์ การสื่อสาร และจริยธรรมในบริบทวิชาชีพจริง_ระดับการเรียนรู้ที่เน้น ได้แก่ Analyze, Evaluate และ Create

2.5.3 การบูรณาการรายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรมีการบูรณาการรายวิชาใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1. การบูรณาการแนวตั้ง เป็นการจัดลำดับรายวิชาจากพื้นฐานไปสู่ระดับสูง เช่น หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค ⟶ เศรษฐศาสตร์การพัฒนา/เศรษฐศาสตร์การเงิน ⟶ การวิเคราะห์โครงการ/การวิเคราะห์การเงินองค์กร ⟶ สัมมนา/ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา

2. การบูรณาการแนวนอน เป็นการเชื่อมโยงรายวิชาในระดับชั้นเดียวกัน เช่น การเรียนเศรษฐศาสตร์ธุรกิจควบคู่กับการจัดการสมัยใหม่ การตลาด และบัญชี เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐศาสตร์กับธุรกิจ หรือการเรียนสถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ควบคู่กับวิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อใช้ข้อมูลและวิธีวิจัยในการวิเคราะห์ปัญหา

3. การบูรณาการกับการปฏิบัติจริง เป็นการนำความรู้จากรายวิชาต่าง ๆ ไปใช้ในกิจกรรมจริง เช่น โครงงาน รายงานภาคสนาม การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ การเรียนรู้กับชุมชน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสหกิจศึกษา

2.5.4 แผนพัฒนาการจัดลำดับรายวิชา

เพื่อให้การจัดลำดับรายวิชามีความชัดเจนยิ่งขึ้น หลักสูตรกำหนดแนวทางพัฒนาเพิ่มเติม ดังนี้

1. จัดทำแผนภาพ Curriculum Flow เพื่อแสดงลำดับรายวิชาจากพื้นฐานไปสู่รายวิชาเฉพาะทาง

2. ระบุรายวิชาที่เป็น prerequisite หรือรายวิชาที่ควรเรียนก่อนในเชิงเนื้อหา

3. จัดทำแผนที่ความเชื่อมโยงระหว่างรายวิชา PLOs และระดับ Bloom's Taxonomy ทบทวนแผนการเรียนทุกปี เพื่อให้รายวิชามีลำดับเหมาะสมกับความพร้อมของนักศึกษา

4. ใช้ผลการประเมินรายวิชาและผลการบรรลุ PLOs เพื่อปรับลำดับรายวิชาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.6. The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations

2.6 หลักสูตรมีทางเลือกให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความสนใจหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเส้นทางการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และเป้าหมายอาชีพของตนเอง โดยกำหนดรายวิชาเอกเลือกเป็น 2 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และแขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน ซึ่งสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพ วิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ การเงิน การลงทุน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอย่างยั่งยืน

การกำหนดแขนงวิชาเอกเลือกดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเพิ่มเติมจากรายวิชาแกนและรายวิชาเอกบังคับ โดยนักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาในแขนงที่สอดคล้องกับเป้าหมายของตนเอง เช่น นักศึกษาที่สนใจการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน การเกษตร และการพัฒนาท้องถิ่น สามารถเลือกเรียนแขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ส่วนนักศึกษาที่สนใจงานด้านการเงิน การธนาคาร การลงทุน นวัตกรรมทางการเงิน การวิเคราะห์การเงินองค์กร และการพยากรณ์เศรษฐกิจ สามารถเลือกเรียนแขนงเศรษฐศาสตร์การเงิน

ในเชิงโครงสร้าง หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาใน แผนการเรียนปกติ เลือกเรียนรายวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต และนักศึกษาใน แผนสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน เลือกเรียนรายวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต เพื่อให้มีพื้นที่สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ยังคงจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ตามโครงสร้างหลักสูตร

2.6.1 แนวคิดในการจัดแขนงวิชาเอกเลือก

หลักสูตรออกแบบแขนงวิชาเอกเลือกโดยพิจารณาจากปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย มีวิสัยทัศน์ในการเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนั้น แขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นทางเลือกที่สะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน ขณะเดียวกัน แขนงเศรษฐศาสตร์การเงินช่วย

ตอบสนองความต้องการกำลังคนด้านเศรษฐกิจ การเงิน และการลงทุน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นและประเทศ

2. ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์ และนักศึกษาปัจจุบันต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ การใช้ข้อมูล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การประยุกต์ความรู้เพื่อประกอบอาชีพ การแก้ปัญหาชุมชน และการวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ การเงิน และการลงทุน หลักสูตรจึงออกแบบแขนงวิชาให้ตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว

3. ความสอดคล้องกับ PLOs ของหลักสูตร แขนงวิชาเอกเลือกทั้งสองแขนงเชื่อมโยงกับ PLOs ของหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยแขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นสนับสนุน PLO3 ซึ่งมุ่งให้บัณฑิตสามารถประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม ส่วนแขนงเศรษฐศาสตร์การเงินสนับสนุน PLO4 ซึ่งมุ่งให้บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจปัจจุบันเพื่อเสนอแนวทางการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างเหมาะสม

4. ความพร้อมต่อการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รายวิชาเอกเลือกในแต่ละแขนงช่วยให้นักศึกษามีความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ศึกษาต่อ หรือพัฒนาตนเองในอนาคต เช่น นักวิเคราะห์เศรษฐกิจ นักวิเคราะห์โครงการ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน นักวิเคราะห์การเงิน เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่วางแผน เจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน ผู้ประกอบการ หรือผู้ช่วยนักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์

2.6.2 แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นมุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม โดยเน้นประเด็นเศรษฐกิจฐานราก การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐศาสตร์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รายวิชาในแขนงนี้ประกอบด้วย

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	ลักษณะการพัฒนาผู้เรียน
406740210	เศรษฐศาสตร์ชนบท / Rural Economics	3(3-0-6)	พัฒนาความเข้าใจเศรษฐกิจชนบท โครงสร้างการผลิต รายได้ และปัญหาเศรษฐกิจพื้นที่ชนบท
406740211	เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น (CWIE) / Regional Economics	3(2-2-5)	วิเคราะห์เศรษฐกิจท้องถิ่นและภูมิภาค โดยเชื่อมโยงกับการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

406740310	เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ / Buddhist Economics	3(3-0-6)	เชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐศาสตร์กับหลักพุทธธรรม ความพอประมาณ และความยั่งยืน
406740311	เศรษฐศาสตร์ประชากร / Demographic Economics	3(3-0-6)	วิเคราะห์โครงสร้างประชากร แรงงาน และผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
406740312	การศึกษาเฉพาะกรณีทางเศรษฐกิจท้องถิ่น / Case Study in Local Economy	3(2-2-5)	ฝึกวิเคราะห์กรณีศึกษาจริงของเศรษฐกิจท้องถิ่นและจัดทำข้อเสนอเชิงพัฒนา
406740313	เศรษฐศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน / Economics of Community Economic Development	3(3-0-6)	พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
406740314	เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความยากจนและความไม่เท่าเทียมกัน / Economics of Poverty and Inequality	3(3-0-6)	วิเคราะห์ปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และมาตรการเชิงนโยบาย
406740315	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ (CWIE) / Philosophy of Sufficiency Economy and Application	3(2-2-5)	ประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาอาชีพ ชุมชน และท้องถิ่น
406740316	การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (CWIE) / Local Economy Development	3(2-2-5)	ฝึกวิเคราะห์ วางแผน และเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นจากบริบทจริง
406740317	เศรษฐศาสตร์การเกษตร (CWIE) / Agricultural Economics	3(2-2-5)	วิเคราะห์เศรษฐกิจภาคเกษตร ต้นทุน ผลตอบแทน ตลาด และปัญหาเกษตรกร
406740318	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน (CWIE) / Local Business Economics	3(2-2-5)	วิเคราะห์ธุรกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่
406740410	เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความสุข / Economics of Happiness	3(3-0-6)	เชื่อมโยงเศรษฐศาสตร์กับคุณภาพชีวิต ความสุข และการพัฒนาอย่างสมดุล

รายวิชาในแขนงนี้สนับสนุนการบรรลุ PLO3 เป็นหลัก และสนับสนุน PLO5 ในรายวิชาที่มีการใช้ข้อมูล การลงพื้นที่ การวิเคราะห์กรณีศึกษา หรือการจัดทำโครงงาน นอกจากนี้รายวิชาที่ระบุ CWIE ยังช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกทำงานกับชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก และพัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อสังคม

2.6.3 แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์การเงินมุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน การลงทุน ตลาดการเงิน ระบบธนาคาร การเงินองค์กร นวัตกรรมทางการเงิน เศรษฐกิจดิจิทัล และการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ โดยเน้นการใช้ข้อมูลและเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในบริบททางการเงินและเศรษฐกิจปัจจุบัน

รายวิชาในแขนงนี้ประกอบด้วย

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	ลักษณะการพัฒนาผู้เรียน
406740220	เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์เบื้องต้น / Basic Economic Analysis	3(3-0-6)	วางพื้นฐานการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อใช้ต่อยอดด้านการเงินและการลงทุน
406740221	เศรษฐศาสตร์การประกันภัย (CWIE) / Assurance Economics	3(2-2-5)	วิเคราะห์ความเสี่ยง หลักประกันภัย และการบริหารความเสี่ยงในบริบทเศรษฐศาสตร์
406740321	เศรษฐศาสตร์การเงิน / Financial Economics	3(3-0-6)	วิเคราะห์หลักการทางการเงิน ตลาดการเงิน และพฤติกรรมการตัดสินใจทางการเงิน
406740322	เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ / International Monetary Economics	3(3-0-6)	วิเคราะห์ระบบการเงินระหว่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน และความเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลก
406740323	เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร / Money and Institutions Economics	3(3-0-6)	วิเคราะห์บทบาทของเงิน ธนาคาร สถาบันการเงิน และระบบการเงิน
406740324	นวัตกรรมทางการเงิน / Financial Innovation	3(2-2-5)	ศึกษาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของบริการทางการเงิน
406740325	เศรษฐศาสตร์การเงินธุรกิจสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ / Business Finance Economics for Economists	3(3-0-6)	วิเคราะห์การเงินธุรกิจ การจัดหาเงินทุน และการตัดสินใจทางการเงินขององค์กร
406740326	เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล (CWIE) / Digital Economics	3(2-2-5)	วิเคราะห์เศรษฐกิจดิจิทัล แพลตฟอร์ม เทคโนโลยี และผลกระทบต่อธุรกิจและการเงิน
406740327	การวิเคราะห์การเงินองค์กร (CWIE) / Corporate Finance	3(2-2-5)	ฝึกวิเคราะห์งบการเงิน การตัดสินใจลงทุน และการประเมินฐานะการเงินขององค์กร

406740328	การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ (CWIE) / Economic Forecasting	3(2-2-5)	ใช้ข้อมูลและแบบจำลองเพื่อพยากรณ์แนวโน้มเศรษฐกิจและสนับสนุนการตัดสินใจ
406740329	ทักษะชีวิตทางเศรษฐศาสตร์การเงิน (CWIE) / Financial Economics Life's Skills	3(2-2-5)	พัฒนาทักษะทางการเงินส่วนบุคคล การวางแผนทางการเงิน และการตัดสินใจทางเศรษฐกิจในชีวิตจริง
406740420	หัวข้อเฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน / Special Topics in Financial Economics	3(3-0-6)	ศึกษาประเด็นใหม่หรือแนวโน้มร่วมสมัยด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน

รายวิชาในแขนงนี้สนับสนุนการบรรลุ PLO4 เป็นหลัก และสนับสนุน PLO5 ในรายวิชาที่ใช้ข้อมูล เครื่องมือดิจิทัล การวิเคราะห์เชิงปริมาณ หรือการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยเฉพาะรายวิชาที่ระบุ CWIE ซึ่งช่วยให้นักศึกษาฝึกประยุกต์ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์การเงินในบริบทการทำงานจริง

2.6.4 ความเชื่อมโยงของแขนงวิชาเอกเลือกกับ PLOs และเป้าหมายอาชีพ

แขนงวิชา	**PLO ที่สนับสนุนหลัก**	**PLO ที่สนับสนุนร่วม**	**เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน**	**ตัวอย่างเส้นทางอาชีพ**
เศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น	PLO3	PLO1, PLO2, PLO5	วิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน ท้องถิ่น และสังคม เสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและความยั่งยืน	เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน นักวิเคราะห์โครงการ นักวิชาการเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการชุมชน
เศรษฐศาสตร์การเงิน	PLO4	PLO1, PLO2, PLO5	วิเคราะห์สถานการณ์การเงิน การลงทุน ตลาดการเงิน ระบบธนาคาร เศรษฐกิจดิจิทัล และการตัดสินใจทางการเงิน	นักวิเคราะห์การเงิน เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน นักวิเคราะห์การลงทุน เจ้าหน้าที่วางแผนทางการเงิน ผู้ประกอบการ

จากตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แขนงวิชาเอกเลือกทั้งสองแขนงไม่ได้แยกขาดจากกันโดยสิ้นเชิง แต่มีความเชื่อมโยงร่วมกันผ่าน PLO1, PLO2 และ PLO5 กล่าวคือ นักศึกษาทุกคนต้องมีพื้นฐานด้านการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล การเป็นผู้ประกอบการ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขณะที่แขนงวิชาเอกเลือกช่วยเพิ่มความลึกของความรู้เฉพาะด้านตามความสนใจและเป้าหมายอาชีพ

2.6.5 การให้คำแนะนำและสนับสนุนนักศึกษาในการเลือกแขนงวิชา

หลักสูตรมีแนวทางให้คำแนะนำนักศึกษาในการเลือกแขนงวิชาเอกเลือกอย่างเหมาะสม โดยดำเนินการผ่านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การปฐมนิเทศ การประชุมชี้แจงแผนการเรียน และการให้ข้อมูล

เกี่ยวกับรายวิชาและเส้นทางอาชีพ นักศึกษาจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของแต่ละแขนง รายวิชาที่ต้องเลือกเรียน ทักษะที่ได้รับ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกแขนงวิชาได้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และเป้าหมายอนาคตของตนเอง

หลักสูตรยังสนับสนุนให้นักศึกษาพิจารณาเลือกแผนการเรียนที่เหมาะสมระหว่างแผนปกติและแผนสหกิจศึกษา โดยนักศึกษาที่ต้องการประสบการณ์การทำงานจริงในสถานประกอบการหรือหน่วยงานภายนอกสามารถเลือกแผนสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานและส่งเสริมการบรรลุ PLOs ในระดับปฏิบัติจริง

2.7 The programme shows that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and remains up-to-date and relevant to industry

หลักสูตรมีการทบทวนหลักสูตรเป็นระยะตามกระบวนการที่กำหนด และยังคงมีความทันสมัยและสอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรม

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา ความก้าวหน้าทางวิชาการ ความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของตลาดแรงงาน และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 เป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงจากหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 และเริ่มใช้ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567

การปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวผ่านกระบวนการพิจารณาและอนุมัติตามลำดับขั้นของมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะกรรมการประจำคณะ สภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย ซึ่งสะท้อนว่าหลักสูตรมีการดำเนินการตามระบบและกลไกของสถาบันอย่างเป็นทางการ

2.7.1 สถานะและประวัติการปรับปรุงหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 มีรายละเอียดสถานะและการอนุมัติหลักสูตร ดังนี้

รายการ	รายละเอียด
หลักสูตรเดิม	หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561
หลักสูตรปัจจุบัน	หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
ภาคการศึกษาที่เริ่มใช้	ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567
การเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ	ประชุมครั้งที่ 4/2566 วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2566
การเห็นชอบจากสภาวิชาการ	ประชุมครั้งที่ 7/2566 วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2566
การอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย	ประชุมครั้งที่ 2/2567 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567
สถานะในระบบ CHECO	S/1
วันที่ส่งออกข้อมูล	13 มีนาคม 2567

การผ่านกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรได้รับการพิจารณาจากกลไกกำกับคุณภาพของมหาวิทยาลัยตามลำดับ และมีสถานะพร้อมใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามปีการศึกษาที่กำหนด

2.7.2 ระบบและกลไกการทบทวนหลักสูตร

หลักสูตรกำหนดระบบการทบทวนหลักสูตรทั้งในระดับ การทบทวนประจำปี และ การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลา เพื่อให้หลักสูตรยังคงมีความทันสมัยและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดแผนและผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดแผนการทบทวนหลักสูตรประจำปี โดยระบุประเด็นที่ต้องทบทวน เช่น PLOs, CLOs, รายวิชา, คำอธิบายรายวิชา, วิธีการสอน, วิธีการประเมินผล, ผลการเรียนของนักศึกษา, ผลประเมินรายวิชา, ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลลัพธ์ของหลักสูตร

2. การรวบรวมข้อมูล หลักสูตรรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่

- ผลการประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทวนสอบรายวิชา
- ผลการประเมินการบรรลุ PLOs
- ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา
- ข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต
- ข้อเสนอแนะจากศิษย์เก่า
- ผลการประเมินจากสถานประกอบการหรือแหล่งฝึก
- ข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต
- แนวโน้มเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเงิน การลงทุน และตลาดแรงงาน
- ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ เพื่อพิจารณาว่าหลักสูตรยังคงมีความทันสมัยหรือไม่ รายวิชาใดควรปรับเนื้อหา วิธีการสอน หรือวิธีประเมิน รายวิชาใดควรเพิ่มกรณีศึกษา เครื่องมือดิจิทัล หรือข้อมูลจริง และ PLOs/CLOs ยังสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่

4. การกำหนดแนวทางปรับปรุง หลักสูตรกำหนดแนวทางปรับปรุงใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การปรับปรุงเล็กน้อย และ การปรับปรุงใหญ่ โดยพิจารณาจากระดับผลกระทบต่อโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต PLOs รายวิชา และแผนการศึกษา

5. การดำเนินการปรับปรุง หากเป็นการปรับปรุงเล็กน้อย หลักสูตรสามารถดำเนินการปรับรายละเอียดรายวิชา วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีประเมิน หรือสื่อการสอน ผ่านมติคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและกลไกของคณะตามขั้นตอนที่กำหนด

หากเป็นการปรับปรุงใหญ่ หลักสูตรต้องดำเนินการตามขั้นตอนของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่การจัดทำร่างหลักสูตร การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพิจารณาของคณะกรรมการประจำคณะ สภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งการดำเนินการผ่านระบบ CHECO ตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

6. การติดตามผลหลังการปรับปรุง หลังจากปรับปรุงแล้ว หลักสูตรติดตามผลการดำเนินงาน เช่น ผลการเรียน ผลการประเมินรายวิชา ความพึงพอใจของนักศึกษา ผลประเมินจากแหล่งฝึก และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อตรวจสอบว่าการปรับปรุงส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้และการบรรลุ PLOs อย่างไร

2.7.3 การปรับปรุงเล็กน้อยและการปรับปรุงใหญ่ เพื่อให้กระบวนการทบทวนหลักสูตรมีความชัดเจน หลักสูตรจำแนกการปรับปรุงออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1) การปรับปรุงเล็กน้อย หมายถึง การปรับปรุงที่ไม่กระทบต่อชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา จำนวนหน่วยกิตรวม โครงสร้างหลักสูตรหลัก หรือ PLOs ที่ได้รับอนุมัติอย่างมีนัยสำคัญ แต่เป็นการปรับเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัยและเหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น ปรับเนื้อหารายวิชาให้ทันต่อสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน, เพิ่มกรณีศึกษาหรือข้อมูลจริงในการเรียนการสอน, ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เน้น Active Learning มากขึ้น, ปรับวิธีประเมินผลให้สอดคล้องกับ CLOs และ PLOs,ปรับสื่อการสอนหรือเครื่องมือดิจิทัลที่ใช้ในรายวิชา, ปรับคำอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้ใน มคอ.3 หรือ Course Specification,เพิ่ม Rubrics สำหรับประเมินรายงาน โครงงาน การนำเสนอ หรือการฝึกปฏิบัติ,ปรับแผนการสอนรายสัปดาห์ให้เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงมากขึ้น,

ขั้นตอนการปรับปรุงเล็กน้อย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนเสนอประเด็นปรับปรุงต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสม บันทึกมติการประชุม และนำไปใช้ในภาคการศึกษาถัดไป พร้อมติดตามผลหลังการปรับปรุง

2) การปรับปรุงใหญ่ หมายถึง การปรับปรุงที่มีผลต่อโครงสร้างหลักสูตรหรือสาระสำคัญของหลักสูตร เช่น การปรับ PLOs อย่างมีนัยสำคัญ, การเพิ่มหรือลดแขนงวิชา,การเปลี่ยนโครงสร้างหมวดวิชา การเพิ่มหรือลดจำนวนหน่วยกิต, การเพิ่มหรือลบรายวิชาที่มีผลต่อโครงสร้างหลักสูตร,การปรับแผนการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ, การปรับชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา หรือคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา, การปรับหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานใหม่หรือความต้องการสำคัญของประเทศและตลาดแรงงาน,

ขั้นตอนการปรับปรุงใหญ่ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดทำร่างหลักสูตร การวิพากษ์หลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ใช้บัณฑิต การพิจารณาของคณะกรรมการประจำคณะ การพิจารณาของสภาวิชาการ การอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และการดำเนินการในระบบ CHECO

2.7.4 การทบทวนความทันสมัยและความสอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรม/ตลาดแรงงาน

หลักสูตรมีการทบทวนความทันสมัยและความสอดคล้องกับตลาดแรงงานโดยพิจารณาจากบริบทของเศรษฐกิจและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ภาคธุรกิจ ภาคการเงิน สถาบันการเงิน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเกษตร วิสาหกิจชุมชน และองค์กรพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

ประเด็นที่หลักสูตรใช้ในการทบทวน ได้แก่

- ความต้องการทักษะด้านข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล
- ความต้องการทักษะภาษาอังกฤษและการสื่อสาร
- ความต้องการทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
- ความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน
- การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจดิจิทัลและนวัตกรรมทางการเงิน
- ความสำคัญของเศรษฐกิจฐานราก วิสาหกิจชุมชน และการพัฒนาท้องถิ่น
- ความต้องการบัณฑิตที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ทำงานเป็นทีม และมีคุณธรรม
- ความจำเป็นในการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงผ่าน CWIE ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และสหกิจศึกษา

จากการทบทวนดังกล่าว หลักสูตรได้นำประเด็นที่เกี่ยวข้องไปสะท้อนในรายวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล นวัตกรรมทางการเงิน การวิเคราะห์การเงินองค์กร การพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และรายวิชา CWIE เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมจริงของการทำงาน

2.7.5 การเก็บข้อมูลและการรวบรวมข้อมูลเพื่อการทบทวนหลักสูตร

หลักสูตรกำหนดข้อมูลที่ต้องใช้ในการทบทวนหลักสูตรเป็นประจำ ดังนี้

ประเภทข้อมูล	แหล่งข้อมูล	การนำไปใช้
ผลการเรียนและผลสัมฤทธิ์รายวิชา	อาจารย์ผู้สอน/ระบบทะเบียน	วิเคราะห์ความเหมาะสมของรายวิชา วิธีสอน และวิธีประเมิน
ผลประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา	แบบประเมินรายวิชา	ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้
ผลทวนสอบผลสัมฤทธิ์	คณะกรรมการทวนสอบ	ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบ งานมอบหมาย และ CLOs
ผลการบรรลุ PLOs	รายวิชาหลัก/กิจกรรมสำคัญ	ใช้ประเมินคุณภาพผลลัพธ์ระดับหลักสูตร
ความคิดเห็นผู้ใช้บัณฑิต	แบบสอบถาม/สัมภาษณ์	ปรับปรุง PLOs รายวิชา และกิจกรรมเตรียมความพร้อม
ความคิดเห็นศิษย์เก่า	แบบสอบถาม/ประชุม/สัมภาษณ์	ตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรกับการทำงานจริง
ข้อมูลจากสถานประกอบการ/แหล่งฝึก	แบบประเมินฝึกงาน/สหกิจศึกษา	ปรับปรุงทักษะวิชาชีพและการเตรียมความพร้อม
ภาวะการมีงานทำ	ระบบติดตามบัณฑิต	ประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรและความตรงกับตลาดแรงงาน
แนวโน้มเศรษฐกิจและวิชาชีพ	เอกสารวิชาการ/ข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ	ปรับปรุงความทันสมัยของเนื้อหารายวิชา
ผลประเมินคุณภาพภายใน	รายงานประเมิน AUN-QA	ใช้ปรับปรุงระบบหลักสูตรตามข้อเสนอแนะ

2.7.6 การใช้ผลการทบทวนหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรใช้ผลการทบทวนตามวงจร PDCA ดังนี้

Plan กำหนดแผนทบทวนหลักสูตร เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กำหนดประเด็นปรับปรุง และมอบหมายผู้รับผิดชอบ

Do ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เก็บข้อมูลผลการเรียน ผลประเมินรายวิชา ข้อเสนอแนะจากผู้เรียน ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า และสถานประกอบการ

Check วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับ PLOs, CLOs และเป้าหมายของหลักสูตร ตรวจสอบว่ารายวิชาและโครงสร้างหลักสูตรยังคงตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่

Act นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงรายวิชา วิธีการสอน วิธีประเมิน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา รายวิชาเอกเลือก หรือเตรียมการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลา

2.7.7 หลักฐานการดำเนินงาน

- หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลการดำเนินงานตามเกณฑ์
- หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
- ตารางโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาเอกเลือกทั้งสองแขนง
- แผนการเรียนปกติและแผนสหกิจศึกษา
- รายละเอียดรายวิชาเอกเลือกและรายวิชา CWIE
- รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน
- เอกสารแนะนำแขนงวิชาและเส้นทางอาชีพสำหรับนักศึกษา
- รายงานการให้คำปรึกษาด้านการเลือกแขนงวิชา
- รายงานผลการประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา
- รายงานข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า สถานประกอบการ และผู้ทรงคุณวุฒิ
- รายงานภาวะการมีงานทำของบัณฑิต
- รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะ สภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยที่อนุมัติหลักสูตร
- เอกสารสถานะ CHECO
- สื่อออนไลน์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี
- รายงานการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรประจำปี
- แผนพัฒนาหลักสูตรจากผลการประเมินคุณภาพภายใน

เกณฑ์คุณภาพที่ 3 แนวทางการจัดเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach)

Requirement	1	2	3	4	5	6	7
3.1. The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.		/					
3.2. The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.		/					
3.3. The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.		/					
3.4. The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g., commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).		/					
3.5. The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.		/					
3.6. The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.		/					
Overall		/					

เกณฑ์คุณภาพที่ 3 – เกณฑ์ย่อย

Teaching and Learning Approach

แนวทางการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ออกแบบแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE และเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 เป็นกรอบสำคัญ โดยมุ่งให้กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถพัฒนานักศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs อย่างเป็นระบบ

การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ จิตสำนึกต่อท้องถิ่น และจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ โดยหลักสูตรเชื่อมโยงปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรกับกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ในปีการศึกษา 2568 หลักสูตรได้พัฒนาการรายงานผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจนขึ้น โดยปรับจากการระบุ “กลยุทธ์การสอนและการประเมิน” ไปสู่การอธิบายเชิงระบบว่าหลักสูตรสื่อสารปรัชญาการศึกษาอย่างไร นำปรัชญาไปสะท้อนในกิจกรรมการเรียนรู้ใด นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างไร มีการจัด Active Learning อย่างไร ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างไร ปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์และความเป็นผู้ประกอบการอย่างไร และมีการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้อย่างไรให้สอดคล้องกับ PLOs และความต้องการของตลาดแรงงาน

3.1 ปรัชญาการศึกษาถูกกำหนด สื่อสาร และสะท้อนอยู่ในกิจกรรมการเรียนการสอน
The educational philosophy is articulated, communicated to stakeholders, and reflected in teaching and learning activities

3.1.1 ปรัชญาการศึกษา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ กำหนดปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรไว้ว่า

“ผลิตบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะความเป็นเลิศทางเศรษฐศาสตร์ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

ปรัชญาดังกล่าวสะท้อนแก่นสำคัญของหลักสูตร 4 ประการ ได้แก่

1. ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรมุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจ ธุรกิจ การเงิน การลงทุน และการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีเหตุผล

2. คุณธรรมและจริยธรรม หลักสูตรให้ความสำคัญกับการใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์อย่างรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เคารพกฎระเบียบ มีจิตสาธารณะ และคำนึงถึงผลกระทบต่อชุมชน สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. ทักษะความเป็นเลิศทางเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรมุ่งให้นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การประเมินทางเลือก และการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

4. การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน หลักสูตรออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางเศรษฐศาสตร์กับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจฐานราก วิสาหกิจชุมชน ความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาอาชีพ และเศรษฐกิจท้องถิ่น

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และตลาดแรงงาน โดยเฉพาะความจำเป็นในการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการสื่อสาร ทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำองค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจึงมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ เป็นผู้ใฝ่รู้ มีทักษะศตวรรษที่ 21 สามารถบูรณาการศาสตร์เพื่อแก้ปัญหา มีความรอบรู้ทางวิชาการ สามารถใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ จิตสาธารณะ และความรับผิดชอบต่อสังคม

3.1.2 การสื่อสารปรัชญาการศึกษาแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรมีการสื่อสารปรัชญาการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และแนวทางการจัดการเรียนการสอนไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตและบทบาทของตนเองในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่

1. เว็บไซต์คณะวิทยาการจัดการ ใช้เป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้สนใจเข้าศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิต

2. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและระบบสารสนเทศหลักสูตร ใช้สำหรับเผยแพร่ข้อมูลหลักสูตรอย่างเป็นทางการ รวมถึงข้อมูลรายวิชาและรายละเอียดการจัดการศึกษา

3. การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ใช้เป็นเวทีสื่อสารปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร PLOs แผนการเรียน แนวทางการเรียนรู้ ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และแนวทางการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ

4. การชี้แจงในรายวิชา อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกปรัชญาการศึกษาและผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรในสัปดาห์แรกของการเรียน โดยอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างรายวิชา CLOs กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีประเมินผล และ PLOs

5. การประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ใช้เป็นกลไกสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการนำปรัชญาการศึกษาไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล และการพัฒนานักศึกษา

6. กิจกรรมฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา ใช้สื่อสารปรัชญาการศึกษาสู่สถานประกอบการและแหล่งฝึก เพื่อให้เข้าใจว่าหลักสูตรมุ่งพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติด้านเศรษฐศาสตร์ที่มีความรู้ คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

3.1.3 การสะท้อนปรัชญาการศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน

หลักสูตรได้นำปรัชญาการศึกษาไปสะท้อนในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. การพัฒนาความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ ดำเนินการผ่านรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเฉพาะ เช่น หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์การเงิน การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย การวิเคราะห์โครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และรายวิชาเฉพาะแขนง

2. การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ดำเนินการผ่านการสอดแทรกจริยธรรมทางวิชาการ การอ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างถูกต้อง การไม่คัดลอกผลงาน การตรงต่อเวลา การรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และรายวิชาจริยธรรมสำหรับนักเศรษฐศาสตร์

3. การพัฒนาทักษะความเป็นเลิศทางเศรษฐศาสตร์ ดำเนินการผ่านการใช้กรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจริง การใช้เครื่องมือเชิงปริมาณ การจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์ การนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบาย การอภิปราย และการประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน

4. การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ดำเนินการผ่านรายวิชาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น การวิเคราะห์โครงการ การเรียนรู้จากพื้นที่จริง กิจกรรมบริการวิชาการ และรายวิชา CWIE

3.2 กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ Teaching and learning activities allow students to participate responsibly in the learning process

หลักสูตรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนเรียน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การค้นคว้าข้อมูล การอภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน การสะท้อนคิด และการประเมินตนเอง การมีส่วนร่วมของนักศึกษาไม่ได้จำกัดเฉพาะการเข้าชั้นเรียน แต่ครอบคลุมถึงการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง การใช้แหล่งข้อมูลอย่างมีจริยธรรม การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา

3.2.1 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา หลักสูตรใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วม ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบ Active Learning อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีบทบาทในการค้นคว้า วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างผลงาน มากกว่าการรับฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว

2. การอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน นักศึกษาได้รับโอกาสในการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ กรณีศึกษา หรือปัญหาทางเศรษฐกิจร่วมกับเพื่อนและอาจารย์

3. การทำงานกลุ่มและโครงงาน นักศึกษาฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น แบ่งบทบาทหน้าที่รับผิดชอบงานของตนเอง และร่วมกันสร้างผลงาน เช่น รายงาน โครงงาน แผนธุรกิจ หรือข้อเสนอเชิงพัฒนา

4. การเรียนรู้จากกรณีศึกษาและสถานการณ์จริง รายวิชาต่าง ๆ ใช้ข่าวเศรษฐกิจ ข้อมูลปัจจุบัน กรณีธุรกิจ กรณีชุมชน หรือสถานการณ์ทางการเงินจริง เพื่อให้นักศึกษาเชื่อมโยงทฤษฎีกับบริบทจริง

5. การสะท้อนคิด นักศึกษาได้รับมอบหมายให้สะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ปัญหาที่พบ วิธีแก้ไข และการพัฒนาตนเอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.2.2 การเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมกับผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	**แนวทางการมีส่วนร่วมของนักศึกษา**	**วิธีประเมิน**
ด้านความรู้ (K)	ค้นคว้า วิเคราะห์ อภิปราย และนำเสนอความรู้จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	ข้อสอบ รายงาน การนำเสนอ การตอบคำถามในชั้นเรียน
ด้านทักษะ (S)	ใช้เทคโนโลยีค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา ทำงานกลุ่ม และแก้ปัญหา	งานวิเคราะห์ข้อมูล โครงงาน การนำเสนอ Rubrics การประเมินกลุ่ม
ด้านจริยธรรม (E)	อ้างอิงข้อมูลอย่างถูกต้อง ส่งงานตรงเวลา เคารพความคิดเห็นผู้อื่น และรับผิดชอบต่อหน้าที่	การสังเกตพฤติกรรม การตรวจการอ้างอิง การประเมินความรับผิดชอบ
ด้านลักษณะบุคคล (C)	แสดงความใฝ่รู้ ภาวะผู้นำ การปรับตัว การรับฟัง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	การประเมินพฤติกรรม การประเมินตนเองและเพื่อน การสะท้อนคิด

3.2.3 กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้และการประเมินผล

หลักสูตรกำหนดกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนี้

1. ด้านความรู้ ใช้การบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ การอภิปราย การใช้กรณีศึกษา การวิเคราะห์ข่าวสาร การมอบหมายงานค้นคว้า และการออกแบบงานที่สะท้อนมุมมองเชิงเศรษฐกิจหรือธุรกิจ การประเมินใช้ข้อสอบ รายงาน การนำเสนอ และคุณภาพของงานที่มอบหมาย

2. ด้านทักษะ ฝึกการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสืบค้นข้อมูล การเลือกใช้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้ข้อมูลทางสถิติ และการนำเสนอผลงาน การประเมินใช้รายงาน โครงงาน การนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูล และการสะท้อนคิด

3. ด้านจริยธรรม สอดแทรกจริยธรรมทางวิชาการ การอ้างอิงแหล่งข้อมูล การซื่อสัตย์ในการสอบและการทำงาน การตรงต่อเวลา การรับผิดชอบต่องานกลุ่ม และการเคารพกฎระเบียบ การประเมินใช้การสังเกตพฤติกรรม การตรวจผลงาน การประเมินการทำงานกลุ่ม และการปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน

4. ด้านลักษณะบุคคล ส่งเสริมการใฝ่รู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาวะผู้นำ การปรับตัว ความคิดเชิงระบบ และการรู้เท่าทันดิจิทัล การประเมินใช้การสังเกต การประเมินพฤติกรรม การสะท้อนคิด และผลการทำกิจกรรมกลุ่ม

3.3 กิจกรรมการเรียนการสอนมีการใช้ Active Learning โดยนักศึกษามีส่วนร่วม
Teaching and learning activities involve active learning by students

หลักสูตรส่งเสริมให้รายวิชาต่าง ๆ ใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้เชิงลึก สามารถนำความรู้ไปใช้จริง และพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต การเรียนรู้แบบ Active Learning ของหลักสูตรไม่ได้จำกัดอยู่เพียงกิจกรรมในห้องเรียน แต่รวมถึงการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การศึกษาดูงาน การเชิญผู้เชี่ยวชาญ การฝึกปฏิบัติ การทำโครงงาน การวิเคราะห์ข้อมูล และการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ

3.3.1 รูปแบบ Active Learning ที่ใช้ในหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรใช้รูปแบบ Active Learning ที่หลากหลาย ได้แก่

1. **Case-Based Learning** ใช้กรณีศึกษาทางเศรษฐกิจ ธุรกิจ การเงิน ชุมชน และนโยบายสาธารณะ เพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข

2. **Problem-Based Learning** ให้นักศึกษาเรียนรู้จากปัญหาจริงหรือสถานการณ์จำลอง เช่น ปัญหาต้นทุนชุมชน ปัญหาการเงินส่วนบุคคล ปัญหาตลาดสินค้าเกษตร หรือปัญหาธุรกิจชุมชน

3. **Project-Based Learning** ให้นักศึกษาจัดทำโครงงาน รายงานเชิงวิเคราะห์ แผนธุรกิจ ข้อเสนอพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น หรือโครงการวิเคราะห์เศรษฐกิจ

4. **Data-Driven Learning** ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ข้อมูลจริง เช่น ข้อมูลเศรษฐกิจไทย ข้อมูลชุมชน ข้อมูลงบการเงิน ข้อมูลตลาดการเงิน หรือข้อมูลสถิติ เพื่อฝึกวิเคราะห์และแปลผล

5. **Collaborative Learning** จัดกิจกรรมกลุ่มให้นักศึกษาฝึกการทำงานร่วมกัน การแบ่งบทบาท การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการรับผิดชอบร่วมกัน

6. **Work-Integrated Learning/CWIE** ใช้รายวิชาที่มีลักษณะ CWIE ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้จากบริบทการทำงานจริงหรือสถานการณ์จริงในชุมชน องค์กร หรือสถานประกอบการ

7. **Seminar and Presentation** ให้นักศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ ประมวลผล และนำเสนอผลงานต่อชั้นเรียน เพื่อฝึกการสื่อสารเชิงวิชาการและวิชาชีพ

3.3.2 การเชื่อมโยง Active Learning กับ PLOs

PLO	รูปแบบ Active Learning ที่เกี่ยวข้อง	ตัวอย่างกิจกรรม
PLO1 การสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล	Presentation, Digital Learning, Collaborative Learning	นำเสนอรายงาน ใช้สื่อดิจิทัล ค้นคว้าข้อมูลออนไลน์ ทำงานกลุ่ม
PLO2 การวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ	Case-Based Learning, Project-Based Learning	วิเคราะห์ธุรกิจ จัดทำแผนธุรกิจ ประเมินต้นทุนและรายได้

PLO3 เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	Community-Based Learning, Problem-Based Learning	วิเคราะห์ปัญหาชุมชน จัดทำข้อเสนอพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น
PLO4 เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน	Data-Driven Learning, Case-Based Learning	วิเคราะห์งบการเงิน วิเคราะห์ตลาดการเงิน ประเมินทางเลือกการลงทุน
PLO5 การใช้ข้อมูลและทำงานร่วมกับผู้อื่น	Data-Driven Learning, Collaborative Learning, CWIE	วิเคราะห์ข้อมูลจริง ทำโครงงานกลุ่ม ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.3.3 การประเมินผล Active Learning

การประเมินผล Active Learning ของหลักสูตรใช้หลายรูปแบบ เพื่อให้สะท้อนสมรรถนะจริงของนักศึกษา ได้แก่ การทดสอบย่อย, การสอบกลางภาคและปลายภาค, รายงานโครงการหรือรายงานวิจัย ,แผนธุรกิจหรือโครงการที่นักศึกษานำเสนอ, การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน, การประเมินการมีส่วนร่วมในการอภิปราย, การประเมินการทำงานเป็นทีม, การประเมินจากสถานประกอบการหรือแหล่งฝึก, Rubrics สำหรับรายงาน โครงงาน การนำเสนอ และการปฏิบัติงานจริง

3.4 กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ วิธีเรียนรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Teaching and learning activities promote learning, learning how to learn, and lifelong learning

หลักสูตรให้ความสำคัญกับการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่มุ่งเน้นเพียงการเรียนเนื้อหาทางเศรษฐศาสตร์ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่เน้นให้นักศึกษารู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตั้งคำถาม วิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลสารสนเทศ ทดลองแนวคิดใหม่ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

3.4.1 แนวทางส่งเสริม Learning How to Learn

หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมดังนี้

1. การค้นคว้าด้วยตนเอง นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น รายงานเศรษฐกิจ เว็บไซต์หน่วยงานรัฐ ฐานข้อมูลสถิติ งานวิจัย บทความวิชาการ และข่าวเศรษฐกิจ

2. การประมวลผลข้อมูล นักศึกษาฝึกคัดเลือกข้อมูล วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ เปรียบเทียบข้อมูล และสรุปประเด็นสำคัญเพื่อใช้ในการอภิปรายหรือจัดทำรายงาน

3. การตั้งคำถามและการคิดเชิงวิพากษ์ อาจารย์ใช้คำถามปลายเปิด กรณีศึกษา และสถานการณ์ปัญหา เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาตั้งคำถาม วิเคราะห์เหตุผล และพิจารณาทางเลือกอย่างรอบคอบ

4. การทดลองแนวคิดใหม่ นักศึกษาได้รับโอกาสทดลองแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา เช่น การออกแบบข้อเสนอเชิงพัฒนา การใช้เครื่องมือดิจิทัล การทดลองวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีใหม่ หรือการออกแบบนวัตกรรมทางธุรกิจชุมชน

5. การสะท้อนคิด นักศึกษาสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง เช่น สิ่งที่ได้เรียนรู้ ปัญหาที่พบ วิธีแก้ไข และสิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไป

3.4.2 การปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต หลักสูตรปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านกิจกรรมและรายวิชาที่ส่งเสริมคุณลักษณะดังนี้

คุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	แนวทางการส่งเสริมในหลักสูตร
ใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง	มอบหมายงานค้นคว้า วิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ และศึกษาแนวโน้มเศรษฐกิจปัจจุบัน
คิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช้กรณีศึกษา การอภิปราย และการวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจ
ใช้ข้อมูลและสารสนเทศได้	ฝึกค้นคว้า วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
ทดลองแนวคิดใหม่	ทำโครงงาน แผนธุรกิจ ข้อเสนอพัฒนาชุมชน หรือกิจกรรมเชิงนวัตกรรม
ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง	ใช้สถานการณ์จริง ข่าวเศรษฐกิจ และประสบการณ์จากแหล่งฝึกในการเรียนรู้
รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	ใช้การสะท้อนคิด การประเมินตนเอง และการวางแผนพัฒนาตนเอง

3.4.3 วิธีประเมินการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หลักสูตรประเมินการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านเครื่องมือหลายประเภท เช่น รายงานค้นคว้าด้วยตนเอง, การวิเคราะห์ข่าวหรือบทความเศรษฐกิจ, การอภิปรายและการตั้งคำถามในชั้นเรียน, บันทึกสะท้อนคิด, แฟ้มสะสมงาน, โครงงานหรือข้อเสนอเชิงพัฒนา, การประเมินความสามารถในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี, การประเมินพัฒนาการของนักศึกษารายบุคคลผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 กิจกรรมการเรียนการสอนปลูกฝังความคิดใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และความคิดเชิงผู้ประกอบการ

Teaching and learning activities inculcate new ideas, creative thought, innovation, and entrepreneurial mindset

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตให้ความสำคัญกับการพัฒนานักศึกษาให้สามารถคิดสร้างสรรค์ มองเห็นโอกาส วิเคราะห์ปัญหา ออกแบบแนวทางใหม่ และประยุกต์ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างคุณค่าในบริบทต่าง ๆ ทั้งการประกอบอาชีพ ธุรกิจ ชุมชน และสังคม

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ PLO2 ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ และ PLO3 ที่มุ่งประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคม รวมถึง PLO5 ที่เน้นการใช้ข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.5.1 แนวทางการปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

หลักสูตรใช้แนวทางต่อไปนี้ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของนักศึกษา

1. การใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ นักศึกษาได้รับโจทย์ปัญหาทางเศรษฐกิจ ธุรกิจ ชุมชน หรือการเงิน และต้องวิเคราะห์สาเหตุ เสนอทางเลือก และออกแบบแนวทางแก้ไข

2. การจัดทำโครงงานหรือแผนธุรกิจ รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การจัดการ การตลาด เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ เปิดโอกาสให้นักศึกษาออกแบบแนวคิดธุรกิจหรือแนวทางสร้างรายได้

3. การเรียนรู้จากชุมชนและสถานการณ์จริง รายวิชา CWIE และรายวิชาพัฒนาท้องถิ่นให้นักศึกษาเรียนรู้จากบริบทจริง วิเคราะห์ปัญหาชุมชน และเสนอแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับพื้นที่

4. การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อสร้างแนวทางใหม่ นักศึกษาฝึกใช้ข้อมูลและเครื่องมือดิจิทัลในการวิเคราะห์ เช่น การใช้ข้อมูลเศรษฐกิจ ข้อมูลงบการเงิน ข้อมูลตลาด หรือข้อมูลชุมชน เพื่อออกแบบแนวทางตัดสินใจหรือพัฒนา

5. การเชิญผู้ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์จริง หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้จากบุคคลภายนอก เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจรูปแบบการทำงานจริง ความท้าทายของธุรกิจ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ

3.5.2 การพัฒนา Entrepreneurial Mindset

หลักสูตรปลูกฝังความคิดเชิงผู้ประกอบการผ่านการพัฒนาคุณลักษณะต่อไปนี้

คุณลักษณะของ Entrepreneurial Mindset	**แนวทางการพัฒนา**
การมองเห็นโอกาส	วิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจ ตลาด ชุมชน และพฤติกรรมผู้บริโภค
การคิดสร้างสรรค์	ออกแบบแผนธุรกิจ โครงงาน หรือข้อเสนอพัฒนาชุมชน
การประเมินความเสี่ยง	วิเคราะห์ต้นทุน รายได้ ความเป็นไปได้ และข้อจำกัดของทางเลือก
การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	ใช้ข้อมูลจริง โปรแกรม และเครื่องมือวิเคราะห์ในการประเมินทางเลือก
ความรับผิดชอบและจริยธรรม	พิจารณาผลกระทบต่อผู้บริโภค ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
การทำงานเป็นทีม	ทำโครงงานกลุ่ม นำเสนอผลงาน และรับผิดชอบต่อบทบาทของตนเอง
การปรับตัว	เรียนรู้จากกรณีศึกษา สถานการณ์จริง และข้อเสนอแนะจากผู้สอนหรือสถานประกอบการ

3.5.3 วิธีประเมินความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และความเป็นผู้ประกอบการ

หลักสูตรประเมินผลผ่านเครื่องมือที่สะท้อนความสามารถในการคิดและสร้างผลงานจริง เช่น แผนธุรกิจหรือข้อเสนอการประกอบอาชีพ, โครงงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน, รายงานวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ, การนำเสนอแนวคิดหรือนวัตกรรม, การวิเคราะห์กรณีศึกษา, การประเมินจากผู้สอน เพื่อนร่วมกลุ่ม หรือสถานประกอบการ, Rubrics ที่พิจารณาด้านความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นไปได้ การใช้ข้อมูล ผลกระทบ และการนำเสนอ

3.6 กระบวนการเรียนการสอนได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและ PLOs

Teaching and learning processes are continuously improved to ensure relevance to industry needs and alignment with expected learning outcomes

หลักสูตรมีกระบวนการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้ยังคงสอดคล้องกับ PLOs ความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน โดยดำเนินการผ่านการประชุมอาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การทบทวนผลการเรียนการสอน การวิเคราะห์ผลประเมินรายวิชา การรับฟังข้อเสนอแนะจากนักศึกษา อาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า และสถานประกอบการ รวมถึงการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุง

3.6.1 ระบบการปรับปรุงการเรียนการสอน หลักสูตรดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอนตามวงจร PDCA ดังนี้

Plan ก่อนเปิดภาคเรียน อาจารย์ผู้สอนจัดทำแผนการสอนหรือรายละเอียดรายวิชา โดยกำหนด CLOs กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีประเมิน และความเชื่อมโยงกับ PLOs ให้ชัดเจน

Do ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผน โดยใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น Active Learning, Case-Based Learning, Project-Based Learning, Data-Driven Learning, CWIE และการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

Check หลังสิ้นภาคเรียน หลักสูตรรวบรวมข้อมูลจากผลการเรียน ผลประเมินรายวิชา ผลทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ข้อเสนอแนะของนักศึกษา ผลประเมินจากแหล่งฝึก และความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล

Act นำผลการวิเคราะห์เข้าสู่การประชุมอาจารย์และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อปรับปรุงเนื้อหารายวิชา วิธีสอน วิธีประเมิน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในรอบถัดไป

3.6.2 ประเด็นที่ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้

หลักสูตรพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนจากประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ความสอดคล้องของ CLOs กับ PLOs
2. ความเหมาะสมของวิธีการสอนกับผลลัพธ์ที่ต้องการ
3. ความเหมาะสมของวิธีประเมินกับ CLOs
4. ผลการเรียนและผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
5. ผลสะท้อนจากนักศึกษาในรายวิชา
6. ผลสะท้อนจากผู้ใช้บัณฑิตและสถานประกอบการ
7. ความทันสมัยของเนื้อหารายวิชา
8. ความต้องการทักษะใหม่ของตลาดแรงงาน
9. ความพร้อมของสื่อ เทคโนโลยี และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6. ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพ

3.6.3 ตัวอย่างการปรับปรุงการเรียนการสอน

หลักสูตรสามารถแสดงตัวอย่างการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ เช่น

1) เพิ่มกรณีศึกษาทางเศรษฐกิจปัจจุบันในรายวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย และเศรษฐศาสตร์การเงิน

2) เพิ่มการใช้ข้อมูลจริงและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในรายวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ และการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ

3) ปรับการประเมินจากการสอบเพียงอย่างเดียว ไปสู่การประเมินด้วยรายงาน โครงงาน การนำเสนอ และ Rubrics

4) เพิ่มการเรียนรู้จากชุมชนหรือสถานประกอบการในรายวิชา CWIE

5) เชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิตมาร่วมให้ประสบการณ์ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

6) ปรับกิจกรรมกลุ่มให้เน้นบทบาท ความรับผิดชอบ การสื่อสาร และการสะท้อนคิดมากขึ้น

7) เพิ่มการสอดแทรกจริยธรรมการใช้ข้อมูล การอ้างอิง และการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบในทุกรายวิชา

3.6.4 หลักฐานการดำเนินงาน

- หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ 3.1–3.6
- ล่มหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
- เว็บไซต์หลักสูตร/เว็บไซต์คณะ/เว็บไซต์มหาวิทยาลัยที่เผยแพร่ข้อมูลหลักสูตร
- เอกสารปฐมนิเทศนักศึกษา
- รายละเอียดรายวิชา หรือ Course Specification/มคอ.3
- แผนการสอนรายวิชา
- ตัวอย่างกิจกรรม Active Learning
- ตัวอย่างกรณีศึกษา รายงาน โครงงาน แผนธุรกิจ และงานวิเคราะห์ข้อมูล
- Rubrics สำหรับการประเมินรายงาน โครงงาน การนำเสนอ และการฝึกปฏิบัติ
- รายงานผลการประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา
- รายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- รายงานการประชุมอาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- รายงานผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา
- แบบประเมินจากสถานประกอบการหรือแหล่งฝึก
- รายงานการปรับปรุงการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะ
- ภาพถ่ายหรือเอกสารกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาดูงาน หรือการเชิญวิทยากรพิเศษ

เกณฑ์คุณภาพที่ 4 การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)

Requirement	1	2	3	4	5	6	7
4.1. A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.		/					
4.2. The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.		/					
4.3. The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.		/					
4.4. The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.		/					
4.5. The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.		/					
4.6. Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.		/					
4.7. The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.		/					
Overall		/					

Student Assessment
การประเมินผู้เรียน

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการประเมินผู้เรียนในฐานะกลไกสำคัญของการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือ Outcome-Based Education: OBE โดยออกแบบระบบการประเมินให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หรือ Program Learning Outcomes: PLOs ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา หรือ Course Learning Outcomes: CLOs และวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

การประเมินผู้เรียนของหลักสูตรไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะการวัดความรู้จากการสอบเท่านั้น แต่ครอบคลุมการประเมินความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล ผ่านวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การทดสอบย่อย รายงานเชิงวิเคราะห์ กรณีศึกษา โครงงาน การนำเสนอ การทำงานกลุ่ม การประเมินพฤติกรรม การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การประเมินจากแหล่งฝึก และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หลักสูตรมีระบบกำกับคุณภาพการประเมินผ่านการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การตรวจสอบรายละเอียดรายวิชา มคอ.3 และรายงานผลการดำเนินการรายวิชา มคอ.5 การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา การประชุมพิจารณาเกรด และการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การประเมินมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ โปร่งใส เป็นธรรม และสะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

4.1 วิธีการประเมินมีความหลากหลายและสอดคล้องเชิงสร้างสรรค์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังและวัตถุประสงค์การเรียนรู้
A variety of assessment methods are used and constructively aligned to the expected learning outcomes and teaching and learning objectives

4.1.1 แนวคิดการประเมินของหลักสูตร

หลักสูตรกำหนดให้การประเมินผู้เรียนมีความสอดคล้องเชิงสร้างสรรค์ หรือ Constructive Alignment ระหว่าง **PLOs, CLOs, กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผล** โดยอาจารย์ผู้สอนต้องออกแบบวิธีประเมินให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาและระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น หากรายวิชาต้องการวัดความรู้ความเข้าใจ อาจใช้ข้อสอบหรือแบบทดสอบ หากต้องการวัดการวิเคราะห์ อาจใช้กรณีศึกษา รายงาน หรือแบบฝึกวิเคราะห์ข้อมูล หากต้องการวัดการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง อาจใช้โครงงาน รายงานภาคสนาม การนำเสนอ หรือการประเมินจากแหล่งฝึก

การออกแบบวิธีประเมินดังกล่าวช่วยให้การประเมินไม่เป็นเพียงการวัดความจำหรือความเข้าใจเชิงทฤษฎี แต่สามารถวัดความสามารถของนักศึกษาในการนำความรู้ไปใช้ วิเคราะห์ปัญหา สื่อสารข้อมูล ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมได้จริง

4.1.2 วิธีการประเมินที่ใช้ในหลักสูตร

หลักสูตรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายตามลักษณะของรายวิชาและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด ได้แก่

ประเภทการประเมิน	ตัวอย่างวิธีการประเมิน	ผลลัพธ์ที่มุ่งวัด
การประเมินความรู้	การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การทดสอบย่อย แบบฝึกหัด	ความรู้ ความเข้าใจ หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์
การประเมินการคิดวิเคราะห์	กรณีศึกษา รายงานวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ รายงานวิเคราะห์ข้อมูล	การวิเคราะห์ การเชื่อมโยงเหตุผล การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
การประเมินการประยุกต์ใช้	โครงงาน แผนธุรกิจ ข้อเสนอเชิงพัฒนา รายงานภาคสนาม	การนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาธุรกิจ การเงิน หรือชุมชน
การประเมินทักษะการสื่อสาร	การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การอภิปราย การเขียนรายงาน	การสื่อสารด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสื่อดิจิทัล
การประเมินทักษะดิจิทัลและข้อมูล	งานวิเคราะห์ข้อมูล การใช้โปรแกรม การจัดทำสื่อดิจิทัล	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเชิงประจักษ์
การประเมินการทำงานเป็นทีม	งานกลุ่ม โครงงานกลุ่ม การประเมินเพื่อนร่วมกลุ่ม	การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ
การประเมินจริยธรรมและลักษณะบุคคล	การสังเกตพฤติกรรม การส่งงานตรงเวลา การอ้างอิงแหล่งข้อมูล การปฏิบัติตามกติกา	ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ จริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ
การประเมินภาคปฏิบัติ	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา การประเมินจากแหล่งฝึก	การประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงและความพร้อมสู่การทำงาน

4.1.3 การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

หลักสูตรดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าวิธีการประเมินในรายวิชามีความสอดคล้องกับ CLOs และ PLOs ที่กำหนดไว้ การทวนสอบพิจารณาทั้งความเหมาะสมของข้อสอบ งานมอบหมาย เกณฑ์การให้คะแนน ผลการเรียน และหลักฐานการเรียนรู้ของนักศึกษา

กระบวนการทวนสอบประกอบด้วยการพิจารณาว่า

- วิธีการประเมินสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาหรือไม่?
- ข้อสอบ งานมอบหมาย หรือโครงงานสามารถวัดระดับการเรียนรู้ที่ต้องการได้หรือไม่?
- เกณฑ์การให้คะแนนมีความชัดเจนและเป็นธรรมเพียงพอหรือไม่ ?
- ผลการประเมินสะท้อนความสามารถของนักศึกษาอย่างเหมาะสมหรือไม่ ?
- มีข้อเสนอแนะใดที่ควรนำไปปรับปรุงการสอนและการประเมินในรอบถัดไป

ผลการทวนสอบถูกนำเข้าสู่การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงวิธีการประเมิน มคอ.3 มคอ.5 กิจกรรมการเรียนรู้ และแนวทางการประเมินผลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4.1.4 การประชุมเกรดของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

หลักสูตรมีการประชุมพิจารณาเกรดในระดับสาขาวิชา เพื่อให้การตัดสินผลการเรียนมีความรอบคอบ โปร่งใส และเป็นมาตรฐานเดียวกัน การประชุมเกรดช่วยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของผลการเรียน การกระจายคะแนน ความผิดปกติของผลการประเมิน และประเด็นที่ควรปรับปรุงในรายวิชา

ประเด็นที่พิจารณาในการประชุมเกรด ได้แก่

- ความสอดคล้องของคะแนนกับเกณฑ์การประเมินที่แจ้งไว้
- ความเหมาะสมของสัดส่วนคะแนนระหว่างงาน สอบ รายงาน และกิจกรรม
- การกระจายของผลการเรียนในแต่ละรายวิชา
- กรณีนักศึกษามีผลการเรียนต่ำผิดปกติหรือต้องได้รับการดูแลเพิ่มเติม
- ความสอดคล้องของผลการเรียนกับระดับความยากของรายวิชา
- ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลในภาคการศึกษาถัดไป
- การประชุมเกรดจึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรมในการประเมินผู้เรียน

4.1.5 ความหลากหลายของวิธีการสอนและการประเมินของอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาใช้วิธีการสอนและการประเมินที่หลากหลายตามลักษณะของรายวิชา เช่น รายวิชาทฤษฎีพื้นฐานอาจใช้การบรรยายเชิงอภิปราย การทดสอบ และแบบฝึกหัด รายวิชาเชิงวิเคราะห์อาจใช้กรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล และรายงาน รายวิชาด้านการเงินอาจใช้แบบฝึกคำนวณ การวิเคราะห์งบการเงิน และการนำเสนอ รายวิชาด้านท้องถิ่นอาจใช้การเรียนรู้จากชุมชน รายงานภาคสนาม และข้อเสนอเชิงพัฒนา ส่วนรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาจะใช้การประเมินจากอาจารย์นิเทศและแหล่งฝึกควบคู่กัน

ความหลากหลายดังกล่าวช่วยให้การประเมินสามารถวัดสมรรถนะของนักศึกษาได้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ จริยธรรม และลักษณะบุคคล

4.2 นโยบายการประเมินและการอุทธรณ์ผลการประเมินมีความชัดเจน มีการสื่อสารกับนักศึกษา และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ

Assessment and assessment-appeal policies are explicit, communicated to students, and applied consistently

4.2.1 การแจ้งนโยบายการประเมินแก่นักศึกษา

หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนแจ้งนโยบายการประเมินผลในแต่ละรายวิชาแก่นักศึกษาอย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นภาคการศึกษา โดยเฉพาะในสัปดาห์แรกของการเรียน ผ่านการชี้แจงรายละเอียดรายวิชา มคอ. 3 หรือ Course Specification ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ เช่น ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา หัวข้อ

เนื้อหารายวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน วิธีการประเมินผล สัดส่วนคะแนนแต่ละกิจกรรม เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดส่งงานหรือกำหนดสอบ เงื่อนไขการเข้าชั้นเรียน ข้อกำหนดเกี่ยวกับการส่งงาน การอ้างอิงและความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ช่องทางสอบถามหรือขอทบทวนผลการประเมิน

การสื่อสารดังกล่าวทำให้นักศึกษาทราบความคาดหวังของรายวิชา เข้าใจเกณฑ์การประเมิน และสามารถวางแผนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

4.2.2 ช่องทางการสื่อสารนโยบายการประเมินและการอุทธรณ์

หลักสูตรมีช่องทางการสื่อสารทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลการประเมินและการขอทบทวนผลการประเมินได้สะดวก ดังนี้

1. ช่องทางออฟไลน์ ประกอบด้วย การปฐมนิเทศนักศึกษา การชี้แจงโดยอาจารย์ที่ปรึกษา การชี้แจงในชั้นเรียนโดยอาจารย์ผู้สอน การพบอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นรายบุคคล กล่องรับข้อเสนอแนะหรือข้อร้องเรียนหน้าสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การประชุมหรือกิจกรรมของสาขาวิชา

2. ช่องทางออนไลน์ ประกอบด้วย ไลน์กลุ่มรายวิชา ไลน์กลุ่มสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ไลน์ส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษา Facebook สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการประเมินผล ช่องทางที่หลากหลายช่วยให้นักศึกษาสามารถสอบถาม ขอคำปรึกษา หรือขอทบทวนผลการประเมินได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา

4.2.3 แนวทางการอุทธรณ์หรือขอทบทวนผลการประเมิน

หลักสูตรกำหนดแนวทางการอุทธรณ์หรือขอทบทวนผลการประเมินที่เป็นขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เรียน ดังนี้

1. นักศึกษาตรวจสอบคะแนนหรือผลการประเมินของตนเองจากอาจารย์ผู้สอนหรือระบบที่เกี่ยวข้อง

2. หากมีข้อสงสัย นักศึกษาสามารถสอบถามอาจารย์ผู้สอนโดยตรงผ่านช่องทางที่กำหนด อาจารย์ผู้สอนชี้แจงเกณฑ์การให้คะแนน ผลการตรวจ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง

3. หากนักศึกษายังมีข้อสงสัย สามารถขอให้มีการทบทวนผลการประเมินตามช่องทางของสาขาวิชาหรือคณะ

4. กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาในระดับหลักสูตร สามารถนำเข้าสู่การประชุมสาขาวิชาหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

5. ผลการพิจารณาต้องมีการแจ้งกลับแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

กระบวนการดังกล่าวช่วยให้การประเมินมีความโปร่งใส และช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักศึกษาเกี่ยวกับความเป็นธรรมของระบบการประเมิน

4.3 มาตรฐานและขั้นตอนการประเมินสำหรับความก้าวหน้าของนักศึกษาและการสำเร็จการศึกษา มีความชัดเจน มีการสื่อสาร และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ
Assessment standards and procedures for student progression and degree completion are explicit, communicated to students, and applied consistently

4.3.1 การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา

หลักสูตรมีระบบติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนถึงชั้นปีสุดท้าย เพื่อให้มั่นใจว่านักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนตามแผนการศึกษา ผ่านรายวิชาที่กำหนด สะสมหน่วยกิตครบถ้วน และมีความพร้อมสำหรับการสำเร็จการศึกษา

กลไกสำคัญในการติดตามความก้าวหน้า ได้แก่ การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาติดตามผลการเรียนและแผนการลงทะเบียนของนักศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรติดตามภาพรวมของความก้าวหน้าและการสำเร็จการศึกษา อาจารย์ผู้สอนติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาในรายวิชาที่รับผิดชอบ การใช้ข้อมูลจากระบบทะเบียนและผลการเรียน และการให้คำปรึกษากรณีนักศึกษามีความเสี่ยงด้านผลการเรียนหรือการลงทะเบียน

4.3.2 การสื่อสารมาตรฐานการประเมินและเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรสื่อสารมาตรฐานและขั้นตอนการประเมินความก้าวหน้าของนักศึกษาและการสำเร็จการศึกษาผ่านหลายช่องทาง เช่น การปฐมนิเทศ คู่มือนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา การประชุมชี้แจงแผนการเรียน การแจ้งผ่านไลน์กลุ่ม การชี้แจงในรายวิชา และการให้คำปรึกษารายบุคคล

ประเด็นที่สื่อสารกับนักศึกษา ได้แก่

1. โครงสร้างหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียน
2. แผนการเรียนแต่ละชั้นปี
3. รายวิชาบังคับ รายวิชาเอกเลือก และรายวิชาเลือกเสรี
4. เงื่อนไขการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา
5. เงื่อนไขการผ่านรายวิชา
6. การติดตามผลการเรียนและการลงทะเบียน
7. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
8. แนวทางแก้ไขกรณีเรียนไม่ผ่านหรือลงทะเบียนไม่ครบตามแผน

4.3.3 การดูแลนักศึกษาที่มีความเสี่ยงด้านความก้าวหน้า

เมื่อนักศึกษามีความเสี่ยง เช่น ผลการเรียนต่ำ ไม่ผ่านรายวิชาสำคัญ ลงทะเบียนไม่ครบตามแผน หรือมีปัญหาการเข้าชั้นเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะติดตามและให้คำปรึกษาเป็นรายกรณี โดยพิจารณาแนวทางช่วยเหลือ เช่น

- แนะนำการลงทะเบียนซ้ำหรือปรับแผนการเรียน
- ให้คำปรึกษาด้านการเรียนและการบริหารเวลา

- ประสานอาจารย์ผู้สอนเพื่อดูแลเพิ่มเติมในรายวิชาที่มีปัญหา
- แนะนำแหล่งเรียนรู้หรือกิจกรรมเสริมทักษะ
- ติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- นำกรณีที่จำเป็นเข้าสู่การประชุมสาขาวิชาเพื่อหาแนวทางสนับสนุน

4.4 วิธีการประเมินมี Rubrics, Marking Schemes, Timelines และ Regulations เพื่อให้มั่นใจถึงความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นธรรม
Assessment methods include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations to ensure validity, reliability, and fairness

4.4.1 องค์ประกอบของการประเมินที่เป็นธรรมและตรวจสอบได้

หลักสูตรกำหนดให้การประเมินในรายวิชาต้องมีองค์ประกอบที่ช่วยให้การประเมินมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเป็นธรรม ได้แก่

1. Rubrics ใช้สำหรับประเมินงานที่มีลักษณะเชิงคุณภาพ เช่น รายงาน โครงงาน การนำเสนอแผนธุรกิจ งานวิเคราะห์ข้อมูล รายงานภาคสนาม และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ Rubrics ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเข้าใจเกณฑ์ความสำเร็จตรงกัน

2. Marking Schemes ใช้สำหรับการให้คะแนนข้อสอบ แบบฝึกหัด หรือแบบคำนวณ เพื่อให้การตรวจคะแนนมีความสม่ำเสมอ ลดความคลาดเคลื่อน และสามารถอธิบายผลการให้คะแนนได้

3. Timelines กำหนดระยะเวลาการส่งงาน การสอบ การนำเสนอ การให้ feedback และการประกาศผลคะแนนอย่างชัดเจน เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางแผนการเรียนได้

4. Regulations ใช้ข้อกำหนดของรายวิชาและมหาวิทยาลัย เช่น การเข้าชั้นเรียน การส่งงานล่าช้า การขาดสอบ การทุจริตทางวิชาการ การอ้างอิงแหล่งข้อมูล และการปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

4.4.2 กลไกการควบคุมคุณภาพการประเมิน

หลักสูตรใช้กลไกต่อไปนี้ในการควบคุมคุณภาพการประเมิน

1. การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
2. ใช้พิจารณาแนวทางการประเมิน ปัญหาที่พบ และแนวทางปรับปรุง
3. การประเมินและตรวจสอบ มคอ.3 และ มคอ.5
4. ใช้ตรวจสอบว่ารายวิชามีการกำหนด CLOs วิธีประเมิน สัดส่วนคะแนน และผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน
5. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อสอบ งานมอบหมาย เกณฑ์การให้คะแนน และผลการประเมิน

6. การประชุมเกรดของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของผลการเรียนและความสอดคล้องของการให้คะแนนระหว่างรายวิชา

กลไกดังกล่าวช่วยให้การประเมินมีความถูกต้องตามผลลัพธ์การเรียนรู้ มีความน่าเชื่อถือจากการตรวจสอบร่วมกัน และมีความเป็นธรรมต่อนักศึกษา

4.4.3 การประกันความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นธรรม หลักสูตรดำเนินการเพื่อประกันคุณภาพการประเมินดังนี้

1. ความถูกต้อง Validity ตรวจสอบให้วิธีประเมินสอดคล้องกับ CLOs และ PLOs เช่น ใช้รายงานวิเคราะห์เพื่อวัดการวิเคราะห์ ไม่ใช้เฉพาะข้อสอบความจำ

2. ความน่าเชื่อถือ Reliability ใช้ Rubrics, Marking Schemes และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์เพื่อลดความแตกต่างในการให้คะแนน

3. ความเป็นธรรม Fairness แจ้งเกณฑ์ล่วงหน้า ใช้เกณฑ์เดียวกันกับนักศึกษาทุกคน เปิดโอกาสให้สอบถามหรือขอทบทวนคะแนน

4. ความโปร่งใส Transparency ชี้แจงสัดส่วนคะแนน กำหนดส่งงาน กติกา และผลการประเมินอย่างชัดเจน

ความสม่ำเสมอ Consistency ใช้กระบวนการประชุมสาขา ตรวจ มคอ.3/มคอ.5 ทวนสอบ และประชุมเกรดเป็นประจำ

4.5 วิธีการประเมินสามารถวัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรและรายวิชา
Assessment methods measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses

4.5.1 การเชื่อมโยงการประเมินกับ CLOs และ PLOs

หลักสูตรกำหนดให้รายวิชาทุกรายวิชาระบุความเชื่อมโยงระหว่าง CLOs, PLOs, กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลไว้อย่างชัดเจนใน มคอ.3 หรือ Course Specification เพื่อให้มั่นใจว่าการประเมินในรายวิชาสามารถสะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาและหลักสูตรได้

PLO	สมรรถนะที่ต้องการวัด	ตัวอย่างวิธีประเมิน
PLO1 การสื่อสาร ภาษา และดิจิทัล	การเขียนรายงาน การนำเสนอ การใช้สื่อดิจิทัล	รายงาน การนำเสนอ Rubrics การสื่อสาร
PLO2 การวิเคราะห์อาชีพและธุรกิจ	การวิเคราะห์โอกาส ปัญหา และแนวทางธุรกิจ	กรณีศึกษา แผนธุรกิจ รายงานวิเคราะห์
PLO3 เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	การวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและเสนอแนวทางพัฒนา	รายงานภาคสนาม โครงงาน ข้อเสนอเชิงพัฒนา
PLO4 เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน	การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินและการลงทุน	แบบฝึกคำนวณ รายงานวิเคราะห์การเงิน กรณีศึกษา

PLO5 การใช้ข้อมูลและทำงานร่วมกับผู้อื่น	การใช้ข้อมูล เทคโนโลยี และการทำงานเป็นทีม	งานวิเคราะห์ข้อมูล โครงงานกลุ่ม การประเมินกลุ่ม

4.5.2 กลไกตรวจสอบว่าการประเมินวัดผลลัพธ์ได้จริง หลักสูตรใช้กลไกต่อไปนี้ในการตรวจสอบว่าวิธีการประเมินสามารถวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ได้จริง

1. การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
2. การประเมินและตรวจสอบ มคอ.3 และ มคอ.5
3. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา
4. การประชุมเกรดของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
5. การวิเคราะห์ผลการเรียนและผลการประเมินรายวิชา
6. การนำผลการประเมินไปเชื่อมโยงกับ PLO Achievement Report

หากวิธีการประเมินไม่สามารถสะท้อน CLOs หรือ PLOs ได้อย่างเหมาะสม หลักสูตรจะนำประเด็นดังกล่าวไปปรับปรุงในภาคการศึกษาถัดไป เช่น ปรับข้อสอบ เพิ่มงานวิเคราะห์ เพิ่ม Rubrics ปรับสัดส่วนคะแนน หรือเพิ่มกิจกรรมที่วัดการประยุกต์ใช้ความรู้ได้ชัดเจนขึ้น

4.6 นักศึกษาได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินภายในเวลาที่เหมาะสม
Feedback of student assessment is provided in a timely manner

4.6.1 แนวทางการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษา

หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือ Feedback แก่นักศึกษาในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองได้ทันภาคการศึกษา ไม่ใช่รับทราบผลเฉพาะเมื่อสิ้นสุดรายวิชาเท่านั้น

รูปแบบการให้ Feedback ได้แก่ การแจ้งผลคะแนนแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัด การให้ข้อเสนอแนะต่อรายงานหรือโครงงาน การให้คำแนะนำหลังการนำเสนอผลงาน การให้คำปรึกษารายบุคคลในกรณีนักศึกษามีปัญหาการเรียน การสะท้อนผลการทำงานกลุ่ม การแจ้งข้อควรปรับปรุงก่อนส่งงานฉบับสมบูรณ์ การให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศหรือสถานประกอบการในรายวิชาฝึกประสบการณ์

4.6.2 ช่องทางการให้ Feedbackอาจารย์ผู้สอนและหลักสูตรให้ Feedback ผ่านหลายช่องทาง ได้แก่ การพูดคุยในชั้นเรียน การนัดพบอาจารย์ผู้สอน การให้ข้อเสนอแนะเป็นลายลักษณ์อักษรในรายงาน ไลน์กลุ่มรายวิชา ไลน์ส่วนตัวของอาจารย์ ระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัย การประชุมหรือการสะท้อนผลหลังนำเสนอการประเมินจากแหล่งฝึกและการนิเทศฝึกงาน

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยมีระบบประเมินอาจารย์ผู้สอนในช่วงท้ายภาคการศึกษา ก่อนการพิจารณาเกรดและก่อนนักศึกษาตรวจสอบเกรด ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญในการรับ feedback จากนักศึกษา เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการสอนและการประเมินของอาจารย์ผู้สอนในรอบถัดไป

4.6.3 การใช้ Feedback เพื่อพัฒนานักศึกษาและรายวิชา

Feedback ที่นักศึกษาได้รับมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้นักศึกษาทราบจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง และแนวทางพัฒนางานหรือผลการเรียนของตนเอง เช่น การปรับปรุงการเขียนรายงาน การอ้างอิงแหล่งข้อมูล การนำเสนอ การใช้ข้อมูล การวิเคราะห์ การทำงานกลุ่ม และการบริหารเวลา

ในระดับหลักสูตร Feedback จากนักศึกษาและผลการประเมินรายวิชาจะถูกนำเข้าสู่การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อตรวจสอบประเด็นที่ควรปรับปรุง เช่น ความเหมาะสมของงานมอบหมาย ความชัดเจนของเกณฑ์ประเมิน ความเหมาะสมของสัดส่วนคะแนน และความทันเวลาของการให้ข้อเสนอแนะ

4.7 การประเมินนักศึกษาและกระบวนการประเมินได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
Student assessment and its processes are continuously reviewed and improved to ensure relevance to industry needs and alignment to expected learning outcomes

4.7.1 ระบบการทบทวนและปรับปรุงการประเมิน

หลักสูตรมีการทบทวนและปรับปรุงการประเมินนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ ผลการเรียน ผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ผลการประชุมเกรด ผลประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอน ข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต กระบวนการทบทวนใช้วงจร PDCA ดังนี้

Plan กำหนดวิธีการประเมินใน มคอ.3 ให้สอดคล้องกับ CLOs และ PLOs พร้อมกำหนดสัดส่วนคะแนน เกณฑ์การประเมิน และระยะเวลาการประเมิน

Do ดำเนินการประเมินตามแผนรายวิชา เช่น สอบ รายงาน โครงงาน การนำเสนอ การประเมินกลุ่ม และการประเมินภาคปฏิบัติ

Check ตรวจสอบผลการประเมินผ่านการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ การประชุมเกรด การประเมิน มคอ.5 และผลสะท้อนจากนักศึกษา

Act นำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงวิธีการประเมิน เช่น ปรับข้อสอบ ปรับ Rubrics ปรับสัดส่วนคะแนน เพิ่มงานวิเคราะห์ เพิ่มการประเมินภาคปฏิบัติ หรือเพิ่ม feedback ระหว่างภาค

4.7.2 การปรับปรุงการประเมินให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

หลักสูตรพิจารณาความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสถานประกอบการในการปรับปรุงการประเมิน โดยเฉพาะทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมใหม่ ๆ การใช้ภาษาอังกฤษและการสื่อสาร การวิเคราะห์ข้อมูลและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเจรจาต่อรองและการนำเสนอ ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา และความซื่อสัตย์ การทำงานเป็นทีมและมนุษยสัมพันธ์ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพ การวิเคราะห์การเงิน การลงทุน และสถานการณ์เศรษฐกิจ

ดังนั้น หลักสูตรจึงส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนออกแบบการประเมินที่สะท้อนทักษะดังกล่าวมากขึ้น เช่น การใช้กรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจริง การจัดทำแผนธุรกิจ การนำเสนอผลงาน การประเมินการทำงานกลุ่ม และการประเมินจากสถานประกอบการในรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา

4.7.3 ตัวอย่างแนวทางการปรับปรุงกระบวนการประเมิน

หลักสูตรสามารถดำเนินการปรับปรุงกระบวนการประเมินอย่างต่อเนื่องในลักษณะดังนี้

1.ปรับข้อสอบจากการวัดความจำไปสู่การวัดการวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้

2.เพิ่ม Rubrics สำหรับรายงาน โครงงาน การนำเสนอ และงานวิเคราะห์ข้อมูล

3.เพิ่มสัดส่วนการประเมินจากงานที่ใช้ข้อมูลจริงหรือกรณีศึกษาปัจจุบัน

4.เพิ่มการประเมินทักษะการสื่อสารและการนำเสนอในรายวิชาเฉพาะ

5.เพิ่มการประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมและความรับผิดชอบ

6.ปรับการประเมินรายวิชา CWIE ให้เชื่อมโยงกับความต้องการของสถานประกอบการ

7.ใช้ผลประเมินจากแหล่งฝึกประกอบการพิจารณาความพร้อมของนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา

8.จัดทำ PLO Achievement Report เพื่อรายงานผลการบรรลุ PLOs จากการประเมินในรายวิชาหลัก นำผลการประชุมเกรดและการทวนสอบไปปรับปรุง มคอ.3 ในปีถัดไป

4.7.4 หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลตามเกณฑ์คุณภาพที่ 4

- เล่มหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- รายละเอียดรายวิชา มคอ.3 หรือ Course Specification
- รายงานผลการดำเนินการรายวิชา มคอ.5
- รายงานการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- รายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- รายงานการประชุมเกรดของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- ตัวอย่างข้อสอบ แบบฝึกหัด รายงาน โครงงาน และกรณีศึกษา
- ตัวอย่าง Rubrics และ Marking Schemes
- ตารางกำหนดการส่งงาน การสอบ และการให้ Feedback
- เอกสารหรือประกาศเกี่ยวกับนโยบายการประเมินและการอุทธรณ์
- หลักฐานการสื่อสารกับนักศึกษา เช่น ไลน์กลุ่ม Facebook สาขา หรือเอกสารปฐมนิเทศ
- ผลการประเมินอาจารย์ผู้สอนโดยนักศึกษา
- ผลการประเมินจากแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา
- รายงานการปรับปรุงวิธีการประเมินจากผลการทวนสอบและผลประเมินรายวิชา
- ประวัติและแผนพัฒนาอาจารย์ผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการวัดและประเมินผล

เกณฑ์คุณภาพที่ 5 บุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff)

Requirement	1	2	3	4	5	6	7
5.1. The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.		/					
5.2. The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.		/					
5.3. The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.		/					
5.4. The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.		/					
5.5. The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.		/					
5.6. The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.		/					
5.7. The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.		/					

5.8. The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.		/					
Overall		/					

เกณฑ์คุณภาพที่ 5

Academic Staff

บุคลากรสายวิชาการ

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ เนื่องจากอาจารย์เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพของหลักสูตรทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การพัฒนานักศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานด้านบุคลากรสายวิชาการของหลักสูตรมุ่งให้มีจำนวนอาจารย์เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการเหมาะสมกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มีสมรรถนะสอดคล้องกับรายวิชาที่รับผิดชอบ มีภาระงานที่สมดุลระหว่างการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล หรือ Individual Development Plan: IDP หลักสูตรใช้กลไกสำคัญในการบริหารบุคลากร ได้แก่ แผนบริหารหลักสูตร แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ตารางวิเคราะห์อัตรากำลังสายวิชาการ การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และการติดตามผลการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าคุณภาพและปริมาณของบุคลากรสายวิชาการสามารถตอบสนองต่อพันธกิจด้านการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1 การวางแผนบุคลากรสายวิชาการเพื่อให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการ

Academic staff planning is carried out to ensure that the quality and quantity of academic staff fulfil the needs for education, research, and service

5.1.1 ระบบการวางแผนบุคลากรสายวิชาการของหลักสูตร

หลักสูตรมีการวางแผนบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่ามีอาจารย์เพียงพอและมีสมรรถนะเหมาะสมต่อการดำเนินงานของหลักสูตร ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการดูแลนักศึกษา

การวางแผนบุคลากรของหลักสูตรครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. การวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

2. การวิเคราะห์คุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของอาจารย์

3. การวางแผนสืบทอดตำแหน่งและเตรียมความพร้อมรองรับการเกษียณอายุ

4. การวางแผนส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

5. การวางแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการสอน การวิจัย การประกันคุณภาพ และการบริการวิชาการ

6. การวิเคราะห์ภาระงานและการจัดสรรหน้าที่ให้เหมาะสมกับความเชี่ยวชาญ

7. การติดตามผลการพัฒนาบุคลากรผ่านแผนพัฒนารายบุคคลและการประชุมสาขาวิชา

หลักสูตรมีการจัดทำ แผนบริหารหลักสูตร เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารบุคลากรในภาพรวม และให้อาจารย์แต่ละท่านจัดทำ แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล หรือ Individual Development Plan: IDP เพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาตนเองทั้งด้านการสอน การวิจัย การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ การบริการวิชาการ และการพัฒนาสมรรถนะใหม่ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

5.1.2 การวิเคราะห์อัตรากำลังสายวิชาการ

หลักสูตรมีการจัดทำตารางวิเคราะห์อัตรากำลังสายวิชาการของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นประจำทุกปี เพื่อใช้ตรวจสอบความเพียงพอของจำนวนอาจารย์ ความเหมาะสมของคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ อายุราชการ แผนเกษียณอายุ และความสามารถในการรองรับรายวิชาในหลักสูตร

ในปีการศึกษาที่รายงาน หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน 6 คน ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หมายเหตุด้านแผนบุคลากร
1	ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์	เกษียณอายุ 30 กันยายน 2583
2	อาจารย์จันท์ทัปภาส์ เพ็ชรหว้าโง้ะ	เกษียณอายุ 30 กันยายน 2569
3	รศ.ดร.วรายุทธ พลาศรี	เกษียณอายุ 30 กันยายน 2577
4	ผศ.ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช	เกษียณอายุ 30 กันยายน 2583
5	ผศ.ธันยชนก ปะวะละ (กำลังศึกษาต่อ)	เกษียณอายุ 30 กันยายน 2579
6	อาจารย์นลินี หิมพงษ์ (กำลังศึกษาต่อ)	เกษียณอายุ 30 กันยายน 2579

จากข้อมูลดังกล่าว หลักสูตรมีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และมีอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ซึ่งสะท้อนว่าหลักสูตรมีศักยภาพด้านบุคลากรในระดับที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรได้

5.1.3 การวางแผนสืบทอดตำแหน่งและรองรับการเกษียณอายุ

หลักสูตรให้ความสำคัญกับการวางแผนสืบทอดตำแหน่งและการรองรับการเกษียณอายุของอาจารย์ เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างด้านกำลังคนและความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะรายวิชาหลักทางเศรษฐศาสตร์ รายวิชาเฉพาะแขนงเศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และรายวิชาเฉพาะแขนงเศรษฐศาสตร์การเงิน

แนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

1. วิเคราะห์ปีเกษียณอายุของอาจารย์แต่ละท่านล่วงหน้า
2. วิเคราะห์รายวิชาที่อาจารย์แต่ละท่านรับผิดชอบ เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านผู้สอน
3. วางแผนพัฒนาอาจารย์รุ่นถัดไปให้มีความสามารถสอนแทนหรือร่วมสอนได้
4. ส่งเสริมให้อาจารย์รุ่นใหม่พัฒนาคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานวิจัย
5. พิจารณาการกระจายภาระงานสอนให้ไม่กระจุกอยู่กับอาจารย์บางท่านมากเกินไป
6. สร้างระบบพี่เลี้ยงทางวิชาการระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์กับอาจารย์รุ่นใหม่
7. การประชุมสาขาวิชาในการติดตามความพร้อมของกำลังคนเป็นระยะ

5.1.4 การส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

หลักสูตรส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนารายบุคคลของอาจารย์แต่ละท่าน การผลิตผลงานวิชาการ การทำวิจัย การเขียนบทความ การพัฒนาสื่อการสอน การบริการวิชาการ และการเข้าร่วมอบรมที่เกี่ยวข้อง

การส่งเสริมดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพบุคลากรสายวิชาการของหลักสูตร เพิ่มศักยภาพด้านการสอนและการวิจัย และสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง

5.2 การวัดและติดตามภาระงานของบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวิจัย และการบริการ Staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service

5.2.1 การจัดสรรและติดตามภาระงานของอาจารย์

หลักสูตรมีการวัดและติดตามภาระงานของบุคลากรสายวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ภาระงานของอาจารย์มีความเหมาะสม สมดุล และสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดูแลนักศึกษา และการบริหารหลักสูตร ภาระงานของอาจารย์ (ป.มรม.)ที่หลักสูตรติดตามประกอบด้วย

1. ภาระงานสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ
2. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ภาระงานวิจัยและผลงานวิชาการ
4. ภาระงานบริการวิชาการแก่ชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก
5. ภาระงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

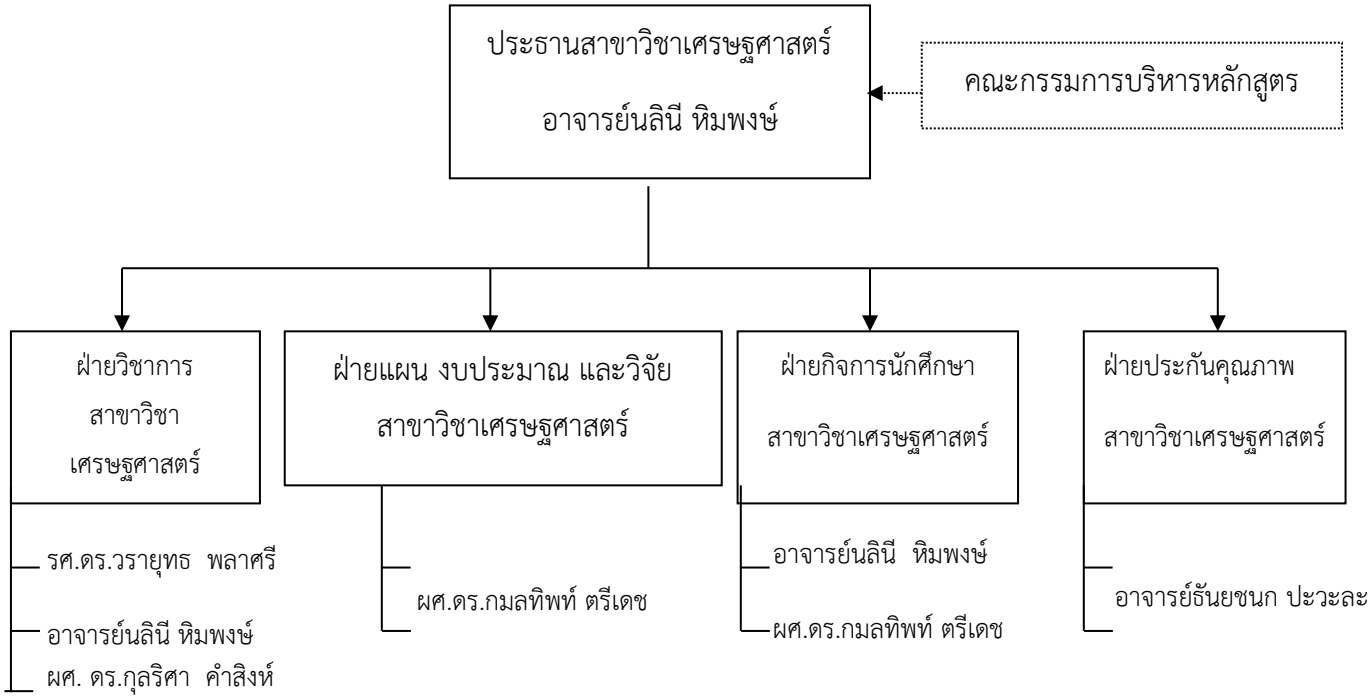
6. ภาระงานบริหารหลักสูตรและงานประกันคุณภาพ

7. ภาระงานนิเทศฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา

8. ภาระงานพัฒนานักศึกษาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

หลักสูตรใช้ แผนบริหารหลักสูตร และ แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล เป็นเครื่องมือในการกำกับติดตามภาระงานของอาจารย์ รวมถึงใช้การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นเวทีในการรายงาน ติดตาม และปรับสมดุลภาระงานตามความเหมาะสม

5.2.2 การใช้ข้อมูลภาระงาน (ป.มรม.)เพื่อพัฒนาคุณภาพ

การติดตามภาระงานไม่ได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อบันทึกจำนวนชั่วโมงหรือปริมาณงานเท่านั้น แต่ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร ดังนี้

1) จัดสรรรายวิชาให้เหมาะสมกับความเชี่ยวชาญของอาจารย์

2) วางแผนการเปิดรายวิชาและตารางสอนในแต่ละภาคการศึกษา

3) พิจารณาความสมดุลระหว่างงานสอน งานวิจัย และบริการวิชาการ

4) ตรวจสอบว่ามีอาจารย์เพียงพอต่อการดูแลนักศึกษาและการนิเทศฝึกงานหรือไม่

5) สนับสนุนการพัฒนาผลงานวิจัยและการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

6) ลดความเสี่ยงจากภาระงานที่มากเกินไปของอาจารย์บางราย

7)วางแผนพัฒนาบุคลากรให้ตรงกับภาระงานและความรับผิดชอบจริง

5.3 การกำหนด ประเมิน และสื่อสารสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ

The competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated

5.3.1 สมรรถนะที่คาดหวังของบุคลากรสายวิชาการ

หลักสูตรกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการให้ครอบคลุมภารกิจหลักของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การพัฒนานักศึกษา การประกันคุณภาพ และจริยธรรมวิชาชีพ สมรรถนะสำคัญของอาจารย์ในหลักสูตร ได้แก่

1. สมรรถนะด้านความรู้และความเชี่ยวชาญทางเศรษฐศาสตร์
2. สมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ตาม OBE
3. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ CWIE
4. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตาม CLOs และ PLOs
5. สมรรถนะด้านการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
6. สมรรถนะด้านการบริการวิชาการและการทำงานกับชุมชน
7. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ในการจัดการเรียนการสอน
8. สมรรถนะด้านการให้คำปรึกษาและดูแลนักศึกษา
9. สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตาม AUN-QA
10. สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและเสรีภาพทางวิชาการ

5.3.2 การประเมินสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ

อาจารย์ทุกท่านมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ หรือ ป.มรม. ตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการประเมินดังกล่าวครอบคลุมผลการดำเนินงานตามภาระงานและสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง เช่น การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การพัฒนาตนเอง การเข้าร่วมกิจกรรมของคณะและมหาวิทยาลัย และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีการติดตามและประเมินผลการประเมิน ป.มรม. ของอาจารย์ทุกท่าน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาบุคลากร การจัดภาระงาน การสนับสนุนการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพการสอนและการวิจัย

5.3.3 การสื่อสารสมรรถนะและผลการประเมิน

หลักสูตรสื่อสารสมรรถนะที่คาดหวังและผลการประเมินผ่านกลไกต่าง ๆ ได้แก่

การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล

การติดตามผลการประเมิน ป.มรม.

การแจ้งภาระงานและบทบาทหน้าที่ในแต่ละปีการศึกษา

การให้ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

การนำผลประเมินไปใช้กำหนดแผนอบรมหรือพัฒนาตนเอง

กระบวนการดังกล่าวช่วยให้อาจารย์รับทราบสมรรถนะที่หลักสูตรคาดหวัง รับรู้จุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา และสามารถวางแผนพัฒนาตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม

5.4 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรสายวิชาการมีความเหมาะสมกับคุณสมบัติ ประสบการณ์ และความถนัด
Duties allocated to academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude

5.4.1 หลักการจัดสรรภาระหน้าที่ของอาจารย์

หลักสูตรจัดสรรบทบาทหน้าที่และรายวิชาที่รับผิดชอบให้แก่อาจารย์โดยพิจารณาจากคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ผลงานวิชาการ ความถนัด และแผนพัฒนารายบุคคลของอาจารย์แต่ละท่าน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและสอดคล้องกับความคาดหวังของหลักสูตร หลักการจัดสรรภาระงานประกอบด้วย

1. รายวิชาต้องสอดคล้องกับคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของผู้สอน

2. รายวิชาระดับสูงหรือรายวิชาเฉพาะแขนงควรจัดให้ผู้สอนที่มีประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญตรงสาขา

3. รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยหรือการวิเคราะห์ข้อมูลควรจัดให้ผู้สอนที่มีประสบการณ์ด้านวิจัยและเครื่องมือวิเคราะห์

4. รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาควรมีอาจารย์ที่สามารถนิเทศและประสานงานกับแหล่งฝึกได้

5. ภาระงานสอน งานวิจัย บริการวิชาการ และงานประกันคุณภาพควรมีความสมดุล การจัดภาระงานควรเปิดโอกาสให้อาจารย์พัฒนาความเชี่ยวชาญใหม่ตามแผน IDP

5.4.2 ความเหมาะสมของคุณสมบัติและตำแหน่งทางวิชาการ

หลักสูตรมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน 6 คน โดยมีตำแหน่งทางวิชาการ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนว่าหลักสูตรมีอาจารย์ที่มีความพร้อมด้านคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการในระดับเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน การกำกับหลักสูตร การผลิตผลงานวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร ตารางสรุปบุคลากรสายวิชาการมีดังนี้

ประเภทตำแหน่ง	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ศาสตราจารย์	0	0	0	0.00
รองศาสตราจารย์	1	0	1	16.67
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	0	3	3	50.00
อาจารย์	0	2	2	33.33
รวม	**1**	**5**	**6**	**100.00**

5.5 การส่งเสริมการเลื่อนตำแหน่งของบุคลากรสายวิชาการบนพื้นฐานระบบคุณธรรม โดยคำนึงถึงการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ

Promotion of academic staff is based on a merit system accounting for teaching, research, and service

5.5.1 แนวทางการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ

หลักสูตรส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการบนพื้นฐานของระบบคุณธรรม ความสามารถ และผลการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ได้แก่ การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ การส่งเสริมดังกล่าวดำเนินการผ่านกลไกต่อไปนี้

1. การจัดทำแผนบริหารหลักสูตร
2. การติดตามแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล
3. การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
4. การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยและบทความวิชาการ
5. การสนับสนุนการเข้าร่วมอบรม สัมมนา และประชุมวิชาการ
6. การสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาสื่อการสอน เอกสารประกอบการสอน หรือตำรา
7. การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในโครงการบริการวิชาการและโครงการพัฒนาท้องถิ่น
8. การใช้ผลการประเมิน ป.มรม. เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาบุคลากร

5.5.2 การเชื่อมโยงการเลื่อนตำแหน่งกับภารกิจหลัก

หลักสูตรสนับสนุนให้อาจารย์วางแผนพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการโดยเชื่อมโยงกับภารกิจหลักของอาจารย์ ดังนี้

ภารกิจ	แนวทางส่งเสริม
ด้านการสอน	พัฒนารายวิชา สื่อการสอน Active Learning, OBE, AUN-QA, การใช้ AI และเทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการวิจัย	ส่งเสริมการขอทุนวิจัย การตีพิมพ์บทความ การอบรมจริยธรรมการวิจัย และการสร้างองค์ความรู้ใหม่
ด้านบริการวิชาการ	สนับสนุนโครงการบริการชุมชน การประเมินผลกระทบทางสังคม และการพัฒนาท้องถิ่น
ด้านประกันคุณภาพ	ส่งเสริมการอบรม AUN-QA, OBE และ EdPEx
ด้านตำแหน่งทางวิชาการ	สนับสนุนการจัดทำเอกสารประกอบการสอน ตำรา งานวิจัย และผลงานวิชาการเพื่อขอตำแหน่ง

5.6 สิทธิ สวัสดิการ บทบาท ความสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ จรรยาบรรณวิชาชีพ และเสรีภาพทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการมีการกำหนดและเข้าใจร่วมกัน
Rights, privileges, benefits, roles, relationships, accountability, professional ethics, and academic freedom are well defined and understood

5.6.1 การกำหนดบทบาท สิทธิ และความรับผิดชอบของอาจารย์

หลักสูตรดำเนินงานภายใต้ข้อบังคับ ระเบียบ และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งกำหนดสิทธิ สวัสดิการ บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ จรรยาบรรณวิชาชีพ และเสรีภาพทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการไว้อย่างชัดเจน อาจารย์ในหลักสูตรมีบทบาทสำคัญ ได้แก่

1. จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ PLOs และ CLOs
2. พัฒนารายวิชา สื่อการสอน และวิธีประเมินผล
3. วิจัยและผลิตผลงานวิชาการ
4. บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม
5. ดูแล ให้คำปรึกษา และพัฒนานักศึกษา
6. มีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรและงานประกันคุณภาพ
7. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและหลักธรรมาภิบาล
8. ใช้เสรีภาพทางวิชาการอย่างรับผิดชอบและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

5.6.2 การสร้างความเข้าใจร่วมกันในระดับหลักสูตร

หลักสูตรใช้การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นกลไกสำคัญในการสื่อสารบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของอาจารย์ รวมถึงใช้แผนบริหารหลักสูตรและแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคลเป็นเครื่องมือกำกับการปฏิบัติงาน ประเด็นที่มีการสื่อสารและสร้างความเข้าใจร่วมกัน ได้แก่

- บทบาทของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- บทบาทของอาจารย์ผู้สอน
- บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
- บทบาทในการพัฒนาหลักสูตรและประกันคุณภาพ
- ความรับผิดชอบต่อผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- จรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ
- การใช้ข้อมูลและผลงานวิชาการอย่างถูกต้อง
- การเคารพเสรีภาพทางวิชาการและความคิดเห็นที่แตกต่าง

5.7 การระบุความจำเป็นในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินกิจกรรมพัฒนาที่เหมาะสม

Training and developmental needs of academic staff are systematically identified, and appropriate training and development activities are implemented

5.7.1 ระบบการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรมีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาจาก

1. แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคลของอาจารย์แต่ละท่าน
2. ผลการประเมิน ปรม.
3. ภาระงานสอนและรายวิชาที่รับผิดชอบ
4. ความต้องการพัฒนาหลักสูตรตามแนวทาง OBE และ AUN-QA
5. ความต้องการด้านการวิจัยและการขอทุนวิจัย
6. ความต้องการด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ในการเรียนการสอน
7. ความต้องการด้านการบริการวิชาการและการทำงานกับชุมชน
8. ข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพหลักสูตร
9. เป้าหมายการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์

5.7.2 โครงการและกิจกรรมพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพที่สอดคล้องกับภารกิจด้านการสอน การวิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการประกันคุณภาพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กิจกรรมที่จัดหรือเข้าร่วม	**อาจารย์ที่เข้าร่วม**	**ความรู้/ทักษะที่ได้และการนำไปใช้**
การพัฒนาศักยภาพผู้นำนักศึกษาด้วยทักษะวิศวกรสังคม	ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์, ผศ.ธันยชนก ปะวะละ	ใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีส่วนร่วมมากขึ้น
อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์	รศ.ดร.วรายุทธ พลาศรี	ใช้ในการดำเนินงานวิจัย การขอทุนวิจัย และการดูแลจริยธรรมการวิจัย
สัมมนาเชิงปฏิบัติการการจัดทำและทบทวนแผนปฏิบัติราชการ คณะวิทยาการจัดการ	ผศ.ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช, อ.นลินี หิมพงษ์	ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การวางแผนงาน และการเชื่อมโยงแผนระดับคณะกับหลักสูตร

ประชุมสัมมนาวิชาการเพื่อสร้างและพัฒนาคนที่มีทักษะและสมรรถนะสูงภายใต้โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่	อาจารย์ในหลักสูตร	ใช้พัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่ตลาดแรงงานต้องการ
อบรมแนวทางการตรวจรับรองการดำเนินการศึกษา Post Audit สำหรับหลักสูตรที่ปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565	อ.นลินี หิมพงษ์	ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและเตรียมความพร้อมด้านมาตรฐานหลักสูตร
โครงการพัฒนาหลักสูตรการประยุกต์ใช้ AI ในการจัดการเรียนการสอน	ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์, อ.จันท์ทัปภาส์ เพ็ชรหว้าโง้ะ, รศ.ดร.วรายุทธ พลาศรี, ผศ.ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช, ผศ.ธันยชนก ปะวะละ, อ.นลินี หิมพงษ์	ใช้พัฒนาการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในรายวิชา
อบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตรตามแนวทาง Outcome-Based Education: OBE	ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์, ผศ.ธันยชนก ปะวะละ, อ.นลินี หิมพงษ์	ใช้พัฒนาหลักสูตร การกำหนด PLOs, CLOs, Curriculum Mapping และการประเมินผล
อบรมเชิงปฏิบัติการ AUN-QA Implementation and Gap Analysis Version 4.0	ผศ.ธันยชนก ปะวะละ	ใช้ในการประกันคุณภาพหลักสูตร การวิเคราะห์ช่องว่าง และการจัดทำ SAR
การประเมินผลกระทบทางสังคม SIA และการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน SROI	ผศ.ธันยชนก ปะวะละ, อ.นลินี หิมพงษ์	ใช้ในการวิจัย การบริการวิชาการ การประเมินโครงการ และการขอทุนวิจัย
อบรมเชิงปฏิบัติการ EdPEx คณะวิทยาการจัดการ	อ.นลินี หิมพงษ์	ใช้ในการพัฒนาระบบบริหารคุณภาพและการพัฒนาหลักสูตร

5.8 การบริหารผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการให้รางวัลและการยอมรับ เพื่อประเมินคุณภาพการสอนและการวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ

Performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality

5.8.1 ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน

หลักสูตรมีการบริหารผลการปฏิบัติงานของอาจารย์โดยใช้ระบบประเมินของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นกลไกหลัก อาจารย์ทุกท่านต้องได้รับการประเมิน ป.มรม. ตามรอบการประเมินที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยผลการประเมินครอบคลุมงานสอน งานวิจัย งานบริการวิชาการ งานทำนุบำรุง

ศิลปวัฒนธรรม งานพัฒนานักศึกษา งานประกันคุณภาพ และงานที่ได้รับมอบหมาย หลักสูตรใช้ผลการประเมินดังกล่าวประกอบการพิจารณา คุณภาพการสอนของอาจารย์ ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ การให้บริการวิชาการและการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในงานหลักสูตรและงานประกันคุณภาพ ความรับผิดชอบและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ความจำเป็นในการพัฒนารายบุคคล และการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ

5.8.2 การให้รางวัล การยอมรับ และการนำผลประเมินไปใช้

การให้รางวัลและการยอมรับในระดับหลักสูตรและคณะสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การเสนอชื่ออาจารย์เข้ารับการยกย่อง การสนับสนุนการเข้าร่วมอบรมหรือประชุมวิชาการ การส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัย การสนับสนุนให้จัดทำเอกสารประกอบการสอนหรือตำรา และการมอบหมายบทบาทสำคัญในงานหลักสูตรตามความสามารถ

ผลการประเมินและการยอมรับดังกล่าวนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร ดังนี้

- เป็นข้อมูลในการจัดทำหรือปรับปรุง IDP
- สนับสนุนการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ
- ประกอบการมอบหมายรายวิชาและภาระงาน
- กำหนดความจำเป็นในการอบรมและพัฒนา
- ยกระดับคุณภาพการสอนและการวิจัย
- ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และคุณภาพ

5.8.3 การติดตามคุณภาพการสอนและการวิจัย

หลักสูตรติดตามคุณภาพการสอนและการวิจัยของอาจารย์ผ่านเครื่องมือและข้อมูลหลายประเภท ได้แก่ ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษา ผลการประเมิน ปรม. ผลงานวิจัยและบทความวิชาการ การเข้าร่วมประชุมวิชาการหรืออบรม ผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ผลงานบริการวิชาการและโครงการพัฒนาท้องถิ่น ผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ในรายวิชาหรือการบริการวิชาการ

การติดตามดังกล่าวทำให้หลักสูตรสามารถมองเห็นจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และแนวทางส่งเสริมอาจารย์แต่ละท่านได้ชัดเจนขึ้น

หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลตามเกณฑ์คุณภาพที่ 5

- เล่มหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- แผนบริหารหลักสูตร
- แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล หรือ Individual Development Plan: IDP

- ตารางวิเคราะห์อัตรากำลังสายวิชาการสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- รายงานการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- ผลการประเมิน ป.มรม. ของอาจารย์
- รายงานการติดตามผลการประเมิน ปรม. ของสาขาวิชา
- ตารางสรุปจำนวนบุคลากรสายวิชาการ
- ตารางโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์
- ประวัติและแผนพัฒนาอาจารย์
- คำสั่งไปราชการหรือหนังสืออนุมัติให้เข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนา
- ผลงานวิจัย บทความวิชาการ ตำรา หรือเอกสารประกอบการสอน
- รายงานโครงการบริการวิชาการหรือโครงการพัฒนาท้องถิ่น
- หลักฐานการยกย่อง รางวัล หรือการได้รับมอบหมายบทบาทสำคัญ
- ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษา

เกณฑ์คุณภาพที่ 6 การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services)

Requirement	1	2	3	4	5	6	7
6.1. The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up to-date		/					
6.2. Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.		/					
6.3. An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.		/					
6.4. Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.		/					
6.5. The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.		/					
6.6. Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.		/					
Overall		/					

เกณฑ์คุณภาพที่ 6

Student Support Services

การบริการและการสนับสนุนนักศึกษา

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญกับระบบการรับนักศึกษา การดูแลนักศึกษา การติดตามความก้าวหน้าทางการเรียน การส่งเสริมกิจกรรมร่วมหลักสูตร การพัฒนาทักษะวิชาการและวิชาชีพ การเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน และการประเมินคุณภาพการบริการนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และมีความพร้อมต่อการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

การดำเนินงานด้านการสนับสนุนนักศึกษาของหลักสูตรเชื่อมโยงกับแนวทาง Outcome-Based Education: OBE และ AUN-QA Version 4.0 โดยมุ่งให้ระบบสนับสนุนนักศึกษาไม่ใช่เพียงการให้บริการทั่วไป แต่เป็นกลไกสำคัญในการช่วยให้นักศึกษามีความก้าวหน้าในการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่เหมาะสม ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้นอกชั้นเรียน มีทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ และสามารถบรรลุ PLOs ของหลักสูตรได้อย่างเป็นรูปธรรม

6.1 นโยบายการรับนักศึกษา เกณฑ์การรับเข้า และขั้นตอนการรับเข้าเรียนมีความชัดเจน มีการสื่อสารเผยแพร่ และเป็นปัจจุบัน

Student intake policy, admission criteria, and admission procedures are clearly defined, communicated, published, and up-to-date

6.1.1 ระบบและนโยบายการรับนักศึกษา

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ดำเนินการรับนักศึกษาตามนโยบายและระบบการรับสมัครของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีการกำหนดข้อมูลการรับสมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร จำนวนรับ ขั้นตอนการสมัคร วิธีการคัดเลือก กำหนดการรับสมัคร และการรายงานตัวอย่างชัดเจน การรับนักศึกษาของหลักสูตรดำเนินการผ่านระบบรับสมัครออนไลน์ของมหาวิทยาลัย ได้แก่

https://e-admission.rmu.ac.th/ ระบบดังกล่าวเป็นช่องทางหลักที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลการรับสมัครและอำนวยความสะดวกแก่ผู้สมัคร นักเรียน ผู้ปกครอง ครูแนะแนว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลที่เผยแพร่ประกอบด้วยชื่อหลักสูตร ระดับการศึกษา คุณสมบัติผู้สมัคร จำนวนรับ รอบการรับสมัคร เอกสารที่ต้องใช้ ขั้นตอนการสมัคร การชำระเงินค่าสมัคร การประกาศผล และขั้นตอนการรายงานตัว หลักสูตรมีเป้าหมายในการรับนักศึกษาที่มีความสนใจด้านเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจ การเงิน การลงทุน ธุรกิจ การพัฒนาชุมชน และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพเข้าศึกษาต่ออย่างเป็นธรรม โปร่งใส และสอดคล้องกับเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

6.1.2 การสื่อสารข้อมูลการรับสมัคร หลักสูตรและมหาวิทยาลัยมีการสื่อสารข้อมูลการรับสมัครผ่านหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึง ได้แก่

- ระบบรับสมัครออนไลน์ของมหาวิทยาลัย

- เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- เว็บไซต์หรือสื่อประชาสัมพันธ์ของคณะวิทยาการจัดการ
- Facebook หรือสื่อสังคมออนไลน์ของสาขาวิชา/คณะ
- กิจกรรมแนะแนวการศึกษาในโรงเรียน
- การประชาสัมพันธ์ผ่านครูแนะแนวและเครือข่ายโรงเรียน
- การจัดกิจกรรมเปิดบ้านหรือกิจกรรมแนะนำหลักสูตร
- การให้ข้อมูลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาปัจจุบัน
- การสื่อสารดังกล่าวช่วยให้นักเรียนและผู้ปกครองเข้าใจลักษณะของหลักสูตร โอกาสทางอาชีพ เส้นทางการเรียน รายวิชาสำคัญ กิจกรรมพัฒนานักศึกษา และจุดเด่นของหลักสูตรก่อนตัดสินใจสมัครเรียน

6.1.3 ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลการรับสมัคร

หลักสูตรร่วมกับคณะและมหาวิทยาลัยตรวจสอบข้อมูลการรับสมัครให้เป็นปัจจุบันในแต่ละปีการศึกษา โดยพิจารณาจากจำนวนรับ นโยบายการรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ความต้องการของผู้เรียน แนวโน้มตลาดแรงงาน และศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

การปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น ชื่อหลักสูตร รายละเอียดสาขาวิชา จำนวนรับ ช่องทางสมัคร รอบการรับสมัคร เอกสารประกอบการสมัคร และข้อมูลติดต่อสอบถาม เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้สมัคร

6.2 การวางแผนบริการและสนับสนุนนักศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้เพียงพอและมีคุณภาพต่อการเรียน การวิจัย และการบริการชุมชน
Short-term and long-term planning of academic and non-academic support services ensures sufficiency and quality for teaching, research, and community service

6.2.1 แนวคิดการสนับสนุนนักศึกษาของหลักสูตร

หลักสูตรกำหนดระบบสนับสนุนนักศึกษาทั้งด้านวิชาการและไม่ใช่วิชาการ เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การทำกิจกรรม การวิจัยเบื้องต้น การบริการวิชาการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการเข้าสู่ตลาดแรงงาน การบริการและสนับสนุนนักศึกษาของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่

1. การสนับสนุนระยะสั้น เป็นการดูแลนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา เช่น การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษา การติดตามผลการเรียน การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ การช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความเสี่ยง การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงาน และการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ

2. การสนับสนุนระยะยาว เป็นการพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลา 4 ปีของหลักสูตร ตั้งแต่การสร้างพื้นฐานด้านภาษา ดิจิทัล และความเป็นพลเมืองในชั้นปีต้น การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์และการใช้

เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในชั้นปีกลาง ไปจนถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษา และการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพในชั้นปีสุดท้าย

6.2.2 การบริการสนับสนุนด้านวิชาการ บริการสนับสนุนด้านวิชาการของหลักสูตรประกอบด้วย

- ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
- การให้คำแนะนำด้านแผนการเรียนและการลงทะเบียน
- การติดตามผลการเรียนและความก้าวหน้า
- การให้คำปรึกษาด้านรายวิชาและการแก้ปัญหาการเรียน
- การส่งเสริมทักษะการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์
- การส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การสนับสนุนการทำรายงาน โครงงาน และงานวิจัยเบื้องต้น
- การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา
- การสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการ
- การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางอาชีพและการศึกษาต่อ

6.2.3 การบริการสนับสนุนที่ไม่ใช่วิชาการ นอกจากการสนับสนุนด้านวิชาการ หลักสูตรยังให้ความสำคัญกับการดูแลนักศึกษาในมิติอื่น ๆ เพื่อให้สามารถเรียนรู้และใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข ได้แก่

- การให้คำปรึกษาด้านการปรับตัวในมหาวิทยาลัย
- การส่งเสริมบุคลิกภาพและทักษะชีวิต
- การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ
- การส่งเสริมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย
- การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง และอาจารย์
- การแนะแนวอาชีพและการเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน
- การประสานความช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียนหรือส่วนตัว
- การสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสาขา คณะ และมหาวิทยาลัย

6.2.4 ตัวอย่างโครงการและกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษา หลักสูตรมีการจัดโครงการและกิจกรรมที่สนับสนุนทั้งการเรียน การวิจัย การบริการวิชาการ และการพัฒนาชุมชน เช่น

1. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการบูรณาการเรียนการสอนกับการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมด้วยวิศวกรสังคม

โครงการนี้เชื่อมโยงการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์กับการทำงานจริงในพื้นที่ ผ่านโครงการพัฒนาตลาดผักปลอดภัย บ้านหนองจิก ตำบลแก่งเลิงจาน จังหวัดมหาสารคาม นักศึกษาได้เรียนรู้การใช้ข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การทำงานร่วมกับชุมชน และการออกแบบแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น

2. โครงการแนะแนวการศึกษาเชิงรุกในโรงเรียนต่าง ๆ และการบูรณาการกับโครงการวิศวกรสังคม ณ โรงเรียนขวาไร่ศึกษา

โครงการนี้ช่วยให้นักศึกษาและอาจารย์มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร สร้างเครือข่ายกับโรงเรียน และส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกทักษะการสื่อสาร การนำเสนอ การทำงานเป็นทีม และการมีจิตสาธารณะ

กิจกรรมทั้งสองลักษณะนี้สะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรไม่ได้สนับสนุนนักศึกษาเฉพาะในห้องเรียน แต่เชื่อมโยงการเรียนรู้กับการบริการชุมชน การพัฒนาท้องถิ่น และการสร้างประสบการณ์จริง

6.3 ระบบติดตามความก้าวหน้า ผลการเรียน และภาระงานของนักศึกษามีความเพียงพอ มีการบันทึกและติดตามอย่างเป็นระบบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะและดำเนินการแก้ไขเมื่อจำเป็น
Adequate system for monitoring student progress, academic performance, and workload

6.3.1 ระบบติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา หลักสูตรมีระบบติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และระบบบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบข้อมูลด้านการเรียน การลงทะเบียน หน่วยกิตสะสม ผลการเรียน และความพร้อมในการสำเร็จการศึกษา ระบบหลักที่ใช้ในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักศึกษา ได้แก่ ระบบบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
https://regis.rmu.ac.th/registrar/home.asp

โดยเฉพาะเมนู ตรวจสอบจบ ระบบดังกล่าวช่วยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาสามารถตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียน รายวิชาที่เรียนแล้ว รายวิชาที่ยังไม่ครบ ผลการเรียน หน่วยกิตสะสม และเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

6.3.2 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญในการติดตามและสนับสนุนนักศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบแผนการเรียนของนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา
2. ให้คำแนะนำการลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามแผน
3. ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา
4. ตรวจสอบความก้าวหน้าจากระบบบริการการศึกษา
5. ให้ข้อเสนอแนะกรณีนักศึกษามีผลการเรียนต่ำหรือมีความเสี่ยงเรียนไม่จบตามแผน
6. ให้คำปรึกษาด้านการปรับตัว การเรียน และการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ
7. ประสานอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในกรณีที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเพิ่มเติม

6.3.3 บทบาทของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรติดตามภาพรวมของความก้าวหน้าของนักศึกษาผ่านข้อมูลจากอาจารย์ที่ปรึกษา ระบบบริการการศึกษา และการประชุมสาขาวิชา เพื่อประเมินว่ามีนักศึกษากลุ่มใดที่มีความเสี่ยงด้านการเรียน การลงทะเบียน หรือการสำเร็จการศึกษา

อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทในการติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาในรายวิชาที่รับผิดชอบ เช่น การเข้าชั้นเรียน การส่งงาน คะแนนระหว่างภาค การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การทดสอบย่อย และผลการประเมินระหว่างเรียน หากนักศึกษามีปัญหา อาจารย์ผู้สอนสามารถให้ feedback โดยตรง หรือแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อร่วมกันดูแล

6.3.4 การให้ข้อเสนอแนะและการแก้ไขกรณีจำเป็น

เมื่อนักศึกษามีความเสี่ยง เช่น ผลการเรียนต่ำ ขาดเรียนบ่อย ส่งงานล่าช้า ลงทะเบียนไม่ครบตามแผน หรือมีความเสี่ยงสำเร็จการศึกษาล่าช้า หลักสูตรมีแนวทางดำเนินการดังนี้

1. แจ้งนักศึกษาให้รับทราบปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
2. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพูดคุยและวิเคราะห์สาเหตุเป็นรายกรณี
3. วางแผนการลงทะเบียนหรือการเรียนซ่อมเสริมให้เหมาะสม
4. ประสานอาจารย์ผู้สอนเพื่อให้คำแนะนำเพิ่มเติมในรายวิชาที่มีปัญหา
5. ติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ
6. นำกรณีที่มีความซับซ้อนเข้าสู่การประชุมสาขาวิชาเพื่อกำหนดแนวทางช่วยเหลือ
7. บันทึกผลการให้คำปรึกษาและการติดตามไว้เป็นหลักฐาน

กระบวนการดังกล่าวช่วยให้นักศึกษาได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง และลดความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพหรือสำเร็จการศึกษาล่าช้า

6.4 กิจกรรมร่วมหลักสูตร การแข่งขัน และบริการสนับสนุนนักศึกษา มีเพื่อส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และโอกาสการมีงานทำ

Co-curricular activities, student competition, and support services improve learning experience and employability

6.4.1 กิจกรรมร่วมหลักสูตรและการพัฒนาประสบการณ์นักศึกษา หลักสูตรส่งเสริมกิจกรรมร่วมหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ บุคลิกภาพ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ และความพร้อมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน กิจกรรมร่วมหลักสูตรของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประกอบด้วยกิจกรรมหลายรูปแบบ เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อมนักศึกษา, กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและภาษาอังกฤษ, กิจกรรมแนะแนวอาชีพและเส้นทางการทำงาน, กิจกรรมทัศนศึกษาและศึกษาดูงาน, กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม, กิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน,

กิจกรรมฝึกทักษะวิศวกรสังคม, กิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ, กิจกรรมพี่น้องสัมพันธ์และเครือข่ายศิษย์เก่า , กิจกรรมฝึกงานและสหกิจศึกษา

กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว และช่วยเสริมการบรรลุ PLOs โดยเฉพาะด้านการสื่อสาร การใช้ข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความพร้อมด้านวิชาชีพ

6.4.2 รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา หลักสูตรกำหนดรายวิชากลุ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ดังนี้

แผนการเรียนปกติ นักศึกษาต้องเรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ได้แก่

406740404 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์

Field Experience in Economics 3(350)

รายวิชานี้มุ่งให้นักศึกษาได้นำความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้ในสถานการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือสถานประกอบการ ฝึกความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสื่อสาร และการปรับตัวต่อวัฒนธรรมองค์กร

แผนการเรียนสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน นักศึกษาต้องเรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต ได้แก่

406740405 การเตรียมความพร้อมสำหรับสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน

Preparation for CWIE 3(1-2-3)

และ

406740406 สหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน

Cooperative and Work Integrated Education 6(640)

รายวิชาดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความพร้อมสู่อาชีพ โดยนักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติงานจริง และมีโอกาสเรียนรู้จากสถานประกอบการหรือหน่วยงานภายนอกในระยะเวลาที่เหมาะสม

6.4.3 รายวิชา CWIE และการเรียนรู้ภาคสนาม

หลักสูตรมีรายวิชาที่ออกแบบในลักษณะ CWIE โดยกำหนดให้มีการปฏิบัติงานภาคสนามไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง รายวิชาเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง เช่น การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน การศึกษาสถานประกอบการ การวิเคราะห์ธุรกิจชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น การวิเคราะห์การเงิน หรือการใช้ข้อมูลในบริบทจริง การเรียนรู้ภาคสนามช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะสำคัญ ได้แก่

1. การเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหา
3. การสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. การทำงานเป็นทีม
5. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
6. การปฏิบัติตามกฎระเบียบและจริยธรรม
7. การนำเสนอผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.4.4 การส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ เช่น กิจกรรม วจ.สัมพันธ์ ครั้งที่ 30 เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงศักยภาพทางวิชาการ ฝึกการทำงานเป็นทีม ฝึกการนำเสนอ พัฒนาความมั่นใจ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาจากสาขาหรือสถาบันอื่น การเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการช่วยเสริมการเรียนรู้ในหลายมิติ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ และการปรับตัวต่อสถานการณ์แข่งขัน ซึ่งล้วนเป็นทักษะที่ส่งเสริมการมีงานทำของบัณฑิต

6.4.5 การเชื่อมโยงกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษากับโอกาสการมีงานทำกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษาของหลักสูตรมีความเชื่อมโยงกับการเพิ่มโอกาสการมีงานทำโดยตรง เช่น

กิจกรรม/บริการ	ทักษะที่พัฒนา	ความเชื่อมโยงกับการมีงานทำ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	การทำงานจริง ความรับผิดชอบ การสื่อสาร	เพิ่มความพร้อมต่อการทำงานในหน่วยงานจริง
สหกิจศึกษา/CWIE	การเรียนรู้จากสถานประกอบการ การแก้ปัญหา	เพิ่มประสบการณ์และเครือข่ายวิชาชีพ
แข่งขันวิชาการ	ความรู้ การนำเสนอ การทำงานเป็นทีม	เพิ่มความมั่นใจและประวัติผลงาน
อบรมบุคลิกภาพและภาษาอังกฤษ	การสื่อสาร บุคลิกภาพ ความพร้อมสัมภาษณ์งาน	เพิ่มความพร้อมต่อการสมัครงาน
กิจกรรมวิศวกรสังคม	การทำงานกับชุมชน การแก้ปัญหาเชิงพื้นที่	เสริมทักษะการพัฒนาท้องถิ่นและบริการสังคม
เครือข่ายศิษย์เก่า	การแนะแนวอาชีพและประสบการณ์จริง	สร้างแรงบันดาลใจและช่องทางอาชีพ

6.5 สมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่ให้บริการนักศึกษามีการกำหนด ใช้ในการสรรหา/มอบหมายงาน และประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Competences of support staff rendering student services are identified, evaluated, and remain relevant to stakeholders

6.5.1 บทบาทของบุคลากรสายสนับสนุนในการให้บริการนักศึกษา

การสนับสนุนนักศึกษาของหลักสูตรไม่ได้ดำเนินการโดยอาจารย์เท่านั้น แต่ยังอาศัยบุคลากรสายสนับสนุนของคณะและมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับบริการด้านต่าง ๆ เช่น งานทะเบียน งานวิชาการ งานกิจการนักศึกษา งานห้องสมุด งานเทคโนโลยีสารสนเทศ งานห้องปฏิบัติการ งานอาคารสถานที่ งานเอกสาร และงานประสานงานกิจกรรม

บุคลากรสายสนับสนุนมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงบริการที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ เช่น การลงทะเบียน การตรวจสอบข้อมูลการศึกษา การใช้ระบบสารสนเทศ การยืมคืนทรัพยากรห้องสมุด การใช้ห้องปฏิบัติการ การขอเอกสารทางการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรม และการประสานงานโครงการต่าง ๆ

6.5.2 สมรรถนะที่จำเป็นของบุคลากรสายสนับสนุน หลักสูตรและคณะกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นของบุคลากรสายสนับสนุนที่ให้บริการนักศึกษา ได้แก่

1. ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและขั้นตอนการให้บริการนักศึกษา
2. ทักษะการสื่อสารและการให้ข้อมูลอย่างถูกต้อง
3. ทักษะการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล
4. ความสามารถในการประสานงานกับอาจารย์ นักศึกษา และหน่วยงานภายใน
5. ความสุภาพ มีจิตบริการ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
6. ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา และความถูกต้องของงาน
7. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
8. การรักษาความลับและข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา
9. การปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
10. การพัฒนาตนเองให้ทันต่อระบบงานและความต้องการของผู้รับบริการ

6.5.3 การประเมินสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน

บุคลากรสายสนับสนุนได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้ง ตามระบบของหน่วยงาน เพื่อประเมินคุณภาพการให้บริการ ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพในการทำงาน การประสานงาน และความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ผลการประเมินดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการให้บริการ เช่น การพัฒนาทักษะด้านระบบสารสนเทศ การปรับขั้นตอนการให้บริการ การเพิ่มช่องทางสื่อสาร การปรับปรุงความรวดเร็วในการให้บริการ และการพัฒนาทักษะด้านจิตบริการ

หลักสูตรไม่มีบุคลากรสายสนับสนุน แต่ใช้บุคลากรของคณะวิทยาการจัดการและหน่วยงานระดับมหาวิทยาลัยที่ให้บริการนักศึกษาอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะงานวิชาการ งานกิจการนักศึกษา งานทะเบียน งานห้องสมุด และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งช่วยสนับสนุนการเรียนรู้และการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

6.6 การบริการนักศึกษาได้รับการประเมิน เปรียบเทียบ และพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพ
Student support services are subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement

6.6.1 การประเมินการบริการนักศึกษา

หลักสูตรและคณะมีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการของบุคลากรสายสนับสนุนและระบบสนับสนุนนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงการบริการให้มีคุณภาพมากขึ้น การประเมินครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ความรวดเร็วในการให้บริการ
- ความถูกต้องของข้อมูลที่ให้บริการ
- ความสุภาพและจิตบริการของเจ้าหน้าที่
- ความสะดวกในการเข้าถึงบริการ
- ความพร้อมของระบบสารสนเทศ
- ความพร้อมของห้องสมุดและทรัพยากรการเรียนรู้
- ความพร้อมของห้องปฏิบัติการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษา
- การให้คำแนะนำด้านเอกสารและขั้นตอนต่าง ๆ
- ความพึงพอใจโดยรวมของนักศึกษาต่อบริการสนับสนุน

6.6.2 ข้อมูลบุคลากรสายสนับสนุนของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากข้อมูลของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีบุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักศึกษา ดังนี้

ประเภทเจ้าหน้าที่สนับสนุน	จำนวนทั้งหมด
บุคลากรห้องสมุด	3
บุคลากรห้องปฏิบัติการ	2
บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	14
บุคลากรด้านงานบริหารงานบุคคล	2
อื่น ๆ	5
รวม	**26**

ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีบุคลากรสนับสนุนด้านห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ระบบดิจิทัล และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.6.3 การเปรียบเทียบและพัฒนาการบริการนักศึกษา

การพัฒนาการบริการนักศึกษาควรดำเนินการทั้งในระดับหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย โดยสามารถใช้ข้อมูลเปรียบเทียบจากหลายแหล่ง เช่น

- ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาในแต่ละปี
- จำนวนและประเภทข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะ

- ระยะเวลาในการให้บริการแต่ละประเภท
- อัตราการใช้บริการห้องสมุด ระบบสารสนเทศ หรือห้องปฏิบัติการ
- ผลการประเมินจากนักศึกษาชั้นปีต่าง ๆ
- ผลการประเมินจากหลักสูตรอื่นในคณะ
- ข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพการศึกษา
- ข้อมูลการเข้าร่วมกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบริการสนับสนุน เช่น ความก้าวหน้า ผลการเรียน และการสำเร็จการศึกษา

การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวช่วยให้หลักสูตรสามารถระบุจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และกำหนดแนวทางปรับปรุงบริการนักศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

6.6.4 ข้อมูลนักศึกษาของหลักสูตร

หลักสูตรมีการติดตามข้อมูลจำนวนนักศึกษาแรกเข้าและจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในช่วง 5 ปีย้อนหลัง เพื่อใช้ประกอบการวางแผนรับนักศึกษา การจัดอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมสนับสนุน และการวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการของผู้เรียน

จำนวนนักศึกษาปีแรก 5 ปีย้อนหลัง

ปีการศึกษา	จำนวนที่ประกาศรับ	จำนวนรับเข้า/ลงทะเบียน	จำนวนคงอยู่	จำนวนลาออก/พ้นสภาพ	จำนวนสำเร็จการศึกษา
2564	30	10	3	7	3
2565	30	-	-	-	-
2566	30	10	7	3	7
2567	30	7	7	-	-
2568	30	6	6	-	-

จากข้อมูลดังกล่าว หลักสูตรควรนำข้อมูลแนวโน้มจำนวนรับเข้า จำนวนคงอยู่ และจำนวนลาออก/พ้นสภาพ มาวิเคราะห์เชิงลึก เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์การรับนักศึกษา การประชาสัมพันธ์ การดูแลนักศึกษาแรกเข้า และระบบติดตามนักศึกษาที่มีความเสี่ยง

จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 5 ปีย้อนหลัง

ปีการศึกษา	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	มากกว่าปีที่ 4	รวม
2564	10	3	3	3	-	3
2565	-	-	-	-	-	-
2566	7	7	7	7	-	7
2567	7	7	7		-	7
2568	6	-	-	-	-	6

หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลตามเกณฑ์คุณภาพที่ 6

- เล่มหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- ระบบรับสมัครนักศึกษาออนไลน์ https://e-admission.rmu.ac.th/
- ระบบบริการการศึกษา https://regis.rmu.ac.th/registrar/home.asp
- โครงการสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- วาระการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- ประวัติและแผนพัฒนา
- คำสั่งไปราชการหรือคำสั่งเข้าร่วมกิจกรรม
- รายงานจำนวนนักศึกษา
- รายงานอาจารย์ที่ปรึกษา
- หลักฐานการตรวจสอบจบหรือการติดตามความก้าวหน้านักศึกษา
- รายงานโครงการวิศวกรสังคม/โครงการบริการวิชาการ
- รายงานโครงการแนะแนวการศึกษาเชิงรุก
- หลักฐานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา
- หลักฐานการเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการ
- ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริการ
- ข้อมูลบุคลากรสายสนับสนุนของคณะและมหาวิทยาลัย
- หลักฐานการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน

เกณฑ์คุณภาพที่ 7 สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)

Requirement	1	2	3	4	5	6	7
7.1. The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.			/				
7.2. The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.			/				
7.3. A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.			/				
7.4. The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.			/				
7.5. The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.			/				
7.6. The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.			/				
7.7. The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.			/				
7.8. The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.			/				
7.9. The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.			/				
Overall			/				

เกณฑ์คุณภาพที่ 7

Facilities and Infrastructure

สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และโครงสร้างพื้นฐาน

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญกับความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย การพัฒนาทักษะดิจิทัล การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้บริการแก่นักศึกษาและบุคลากร โดยสิ่งสนับสนุนดังกล่าวครอบคลุมทั้งทรัพยากรทางกายภาพ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ วัสดุ สื่อการเรียนรู้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบห้องสมุดดิจิทัล และบริการสนับสนุนจากหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัย

การดำเนินงานของหลักสูตรอาศัยทรัพยากรจากคณะวิทยาการจัดการ และหน่วยงานสนับสนุนระดับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนด้านห้องสมุด ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบสารสนเทศ และบริการดิจิทัลสำหรับนักศึกษาและบุคลากร

สิ่งสนับสนุนเหล่านี้ช่วยให้หลักสูตรสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการเรียนรู้ตามแนวทาง Outcome-Based Education: OBE และส่งเสริมการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร โดยเฉพาะ PLO ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

7.1 ทรัพยากรทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเพียงพอต่อการจัดการหลักสูตร
Physical resources, equipment, materials, and information technology are sufficient to deliver the curriculum

7.1.1 ความพร้อมของทรัพยากรทางกายภาพ

หลักสูตรมีการใช้ทรัพยากรทางกายภาพของคณะและมหาวิทยาลัยในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ พื้นที่สำหรับกิจกรรมนักศึกษา พื้นที่ให้คำปรึกษา และพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษา โดยทรัพยากรดังกล่าวถูกใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอ การทำงานกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประชุมของนักศึกษา

ทรัพยากรทางกายภาพที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้แบบ Active Learning และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากรายวิชาของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์จำนวนมากต้องใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอรายงาน การทำโครงงานกลุ่ม การฝึกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการจัดกิจกรรมบูรณาการกับชุมชนหรือสถานประกอบการ

หลักสูตรจึงพิจารณาความเพียงพอของทรัพยากรทางกายภาพจากความสามารถในการรองรับจำนวนนักศึกษา ความเหมาะสมของพื้นที่ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ความพร้อมของอุปกรณ์ประกอบการสอน และความสะดวกในการเข้าถึงบริการของนักศึกษาและอาจารย์

7.1.2 ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้

วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพ อุปกรณ์นำเสนอ ระบบเสียง อินเทอร์เน็ต สื่อประกอบการสอน เอกสารรายวิชา ฐานข้อมูลออนไลน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล

อุปกรณ์เหล่านี้มีความสำคัญต่อรายวิชาที่ต้องใช้การค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอ การจัดทำรายงาน การฝึกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น รายวิชาการจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล การวิเคราะห์การเงินองค์กร และการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจ

การมีวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอช่วยให้นักศึกษาสามารถฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับ PLOs ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะทักษะการใช้ข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และการนำเสนอ

7.1.3 การสนับสนุนจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นหน่วยงานกลางที่สนับสนุนการเรียนการสอนของหลักสูตรในด้านทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุด ระบบดิจิทัล ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนักศึกษาและอาจารย์สามารถเข้าถึงบริการผ่านเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่

https://arit.rmu.ac.th/

https://arit.rmu.ac.th/

71

การสนับสนุนดังกล่าวช่วยให้หลักสูตรมีทรัพยากรเพียงพอต่อการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน การค้นคว้า การทำรายงาน การวิจัยเบื้องต้น การใช้ฐานข้อมูล และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ

7.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ทรัพยากรสนับสนุน	การใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน	PLO ที่สนับสนุน
ห้องเรียนและอุปกรณ์นำเสนอ	ใช้บรรยาย อภิปราย นำเสนอ และจัดกิจกรรมกลุ่ม	PLO1, PLO2, PLO3, PLO4, PLO5
ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	ใช้ฝึกทักษะดิจิทัล วิเคราะห์ข้อมูล และใช้โปรแกรม	PLO1, PLO5
ระบบอินเทอร์เน็ตและเครือข่าย	ใช้ค้นคว้าข้อมูล เรียนออนไลน์ และเข้าถึงฐานข้อมูล	PLO1, PLO5
ห้องสมุดและฐานข้อมูล	ใช้ค้นคว้าเอกสาร หนังสือ บทความ และข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5
ระบบสารสนเทศนักศึกษา	ใช้ติดตามผลการเรียน ลงทะเบียน และตรวจสอบความก้าวหน้า	PLO5 และระบบสนับสนุนผู้เรียน
สื่อดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ออนไลน์	ใช้สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	PLO1, PLO5

7.2 ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์มีความทันสมัย เพียงพอ พร้อมใช้ และถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
Laboratories and equipment are up-to-date, readily available, and effectively deployed

7.2.1 ความพร้อมของห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์

หลักสูตรมีการใช้ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนรู้ของคณะและมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนรายวิชาที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล การสืบค้นสารสนเทศ การจัดทำรายงาน การนำเสนอผลงาน และการเรียนรู้แบบดิจิทัล

ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ดังกล่าวช่วยให้นักศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติจริง ไม่จำกัดอยู่เฉพาะการเรียนทฤษฎีในห้องเรียน เช่น การฝึกใช้โปรแกรมสำนักงาน การจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น การสร้างตาราง การนำเสนอข้อมูล การค้นคว้าฐานข้อมูล และการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

7.2.2 ความทันสมัยและความพร้อมใช้งาน

ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนหลักสูตรได้รับการดูแลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของคณะและมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีความพร้อมใช้งาน สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนักศึกษา และสามารถรองรับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ความพร้อมใช้งานของห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์พิจารณาจากองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1. จำนวนอุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้งานของนักศึกษา
2. อุปกรณ์มีสภาพพร้อมใช้และได้รับการดูแลรักษา
3. มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสนับสนุนการใช้งาน
4. มีบุคลากรหรือหน่วยงานรับผิดชอบด้านการดูแลระบบ
5. มีช่องทางแจ้งปัญหาหรือขอรับบริการเมื่ออุปกรณ์ขัดข้อง

6. มีการใช้ห้องปฏิบัติการให้สอดคล้องกับรายวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้

7. มีการปรับปรุงอุปกรณ์หรือระบบให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

7.2.3 การนำห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ไปใช้ในการเรียนการสอน

หลักสูตรนำห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ไปใช้สนับสนุนรายวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น

- การฝึกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การสืบค้นข้อมูลเศรษฐกิจ สถิติ และเอกสารวิชาการ
- การจัดทำรายงานและสื่อประกอบการนำเสนอ
- การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในรายวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณและสถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์
- การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์หรือสื่อดิจิทัล
- การจัดกิจกรรมอบรมหรือพัฒนาทักษะดิจิทัล
- การเตรียมข้อมูลสำหรับโครงงาน รายงานภาคสนาม หรือการวิเคราะห์กรณีศึกษา

7.3 มีห้องสมุดดิจิทัลที่สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

A digital library is set up in keeping with progress in information and communication technology

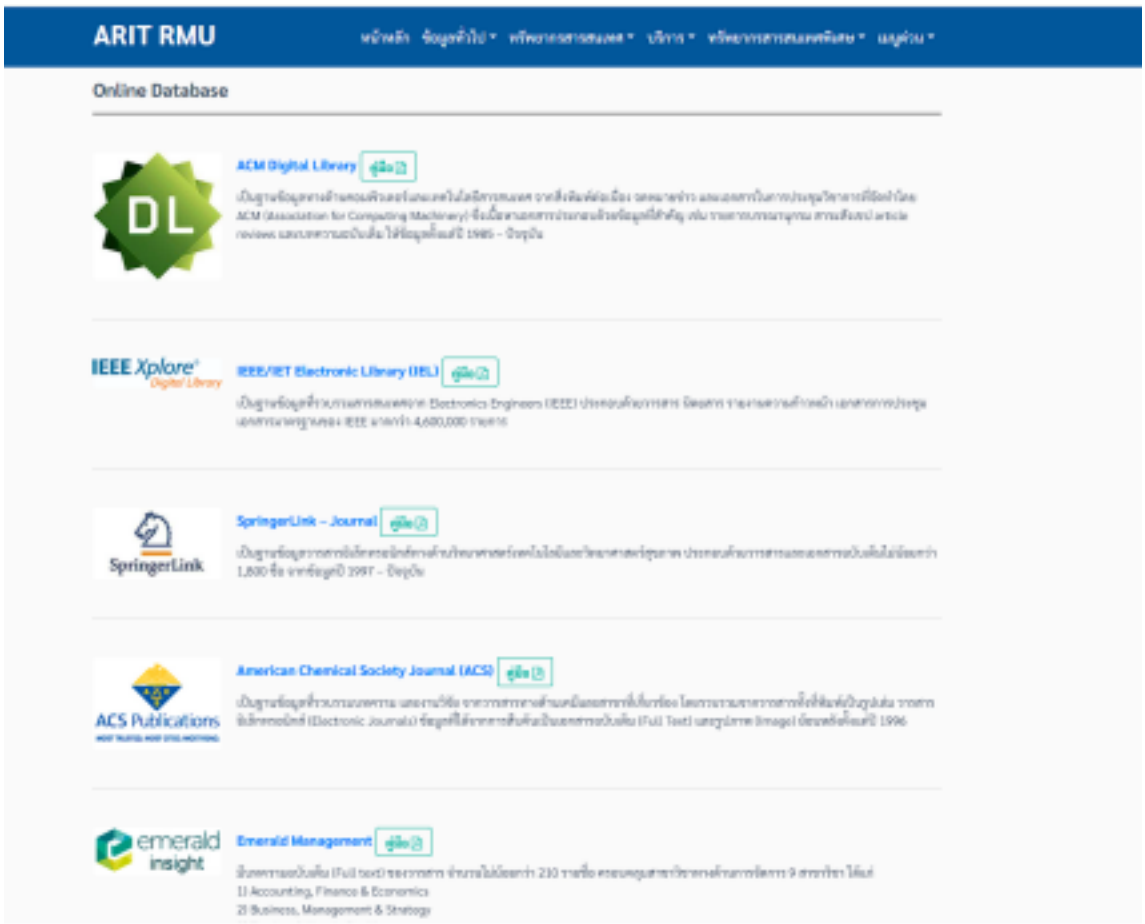
7.3.1 ความพร้อมของห้องสมุดดิจิทัล

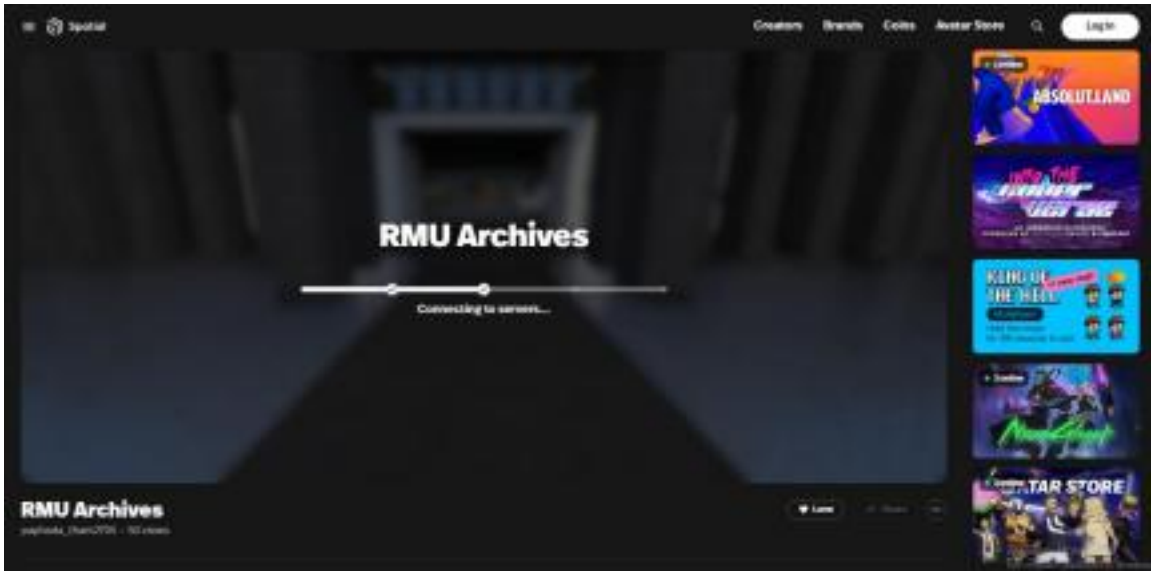
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีบริการห้องสมุดดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ออนไลน์เพื่อให้

นักศึกษาและอาจารย์สามารถเข้าถึงข้อมูล หนังสือ วารสาร ฐานข้อมูล เอกสารวิชาการ และทรัพยากรการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการศึกษาและการวิจัย https://arit.rmu.ac.th/

การมีห้องสมุดดิจิทัลช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการใช้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการจัดทำรายงาน โครงงาน งานวิจัย และการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์

7.3.2 การใช้ห้องสมุดในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์

หลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศในการเรียนรู้และการจัดทำงานวิชาการ โดยเฉพาะในรายวิชาที่ต้องค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์เอกสาร หรือใช้แหล่งข้อมูลทางวิชาการ เช่น วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ สถิติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์เศรษฐกิจไทย การวิเคราะห์โครงการเศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล และสัมมนาเศรษฐศาสตร์

นักศึกษาได้รับการส่งเสริมให้ใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและอ้างอิงข้อมูลอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมทางวิชาการ ซึ่งช่วยสนับสนุนทั้ง PLO ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การคิดวิเคราะห์ และจริยธรรมในการใช้ข้อมูล

7.3.3 ประโยชน์ของห้องสมุดดิจิทัลต่อการเรียนรู้

ประโยชน์ของห้องสมุดดิจิทัล	การสนับสนุนต่อหลักสูตร
เข้าถึงทรัพยากรได้สะดวก	นักศึกษาและอาจารย์สามารถค้นคว้าข้อมูลประกอบการเรียนการสอนได้
สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลและเรียนรู้นอกเวลาเรียน
สนับสนุนการทำรายงานและโครงงาน	ช่วยให้ผู้เรียนมีข้อมูลประกอบการวิเคราะห์อย่างน่าเชื่อถือ
สนับสนุนการวิจัย	อาจารย์และนักศึกษาสามารถเข้าถึงเอกสารทางวิชาการ
ส่งเสริมจริยธรรมทางวิชาการ	นักศึกษาเรียนรู้การใช้ข้อมูลและการอ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างถูกต้อง
ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	ผู้เรียนพัฒนาทักษะการค้นคว้าและการใช้ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

7.4 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตอบสนองความต้องการของบุคลากรและนักศึกษา

Information technology systems meet the needs of staff and students

7.4.1 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนหลักสูตร

มหาวิทยาลัยและคณะมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการจัดการศึกษาและการให้บริการแก่นักศึกษาและบุคลากร ได้แก่

- ระบบรับสมัครนักศึกษาออนไลน์
- ระบบบริการการศึกษาและทะเบียน
- ระบบตรวจสอบผลการเรียนและตรวจสอบการสำเร็จการศึกษา
- ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย
- เว็บไซต์คณะและเว็บไซต์มหาวิทยาลัย
- เว็บไซต์สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ระบบห้องสมุดดิจิทัลและฐานข้อมูลออนไลน์
- ระบบสื่อสารออนไลน์ เช่น Line, Facebook และช่องทางประชาสัมพันธ์ของสาขาวิชา
- ระบบสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ระบบสารสนเทศสำหรับบุคลากรและการบริหารงาน
-

7.4.2 การตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตอบสนองความต้องการของนักศึกษาในหลายด้าน ได้แก่

- การสมัครเรียนและเข้าถึงข้อมูลหลักสูตร
- การลงทะเบียนเรียน
- การตรวจสอบตารางเรียนและตารางสอบ
- การตรวจสอบผลการเรียน

- การตรวจสอบความก้าวหน้าและการสำเร็จการศึกษา
- การเข้าถึงเอกสารประกอบการเรียน
- การค้นคว้าข้อมูลจากห้องสมุดดิจิทัล
- การติดต่ออาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา
- การรับข่าวสารกิจกรรมของสาขาและคณะ
- การส่งงานหรือสื่อสารเกี่ยวกับรายวิชาผ่านช่องทางออนไลน์

7.4.3 การตอบสนองความต้องการของบุคลากร

สำหรับอาจารย์และบุคลากร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยสนับสนุนการทำงานด้านต่าง ๆ ได้แก่

- การจัดการข้อมูลรายวิชา
- การสื่อสารกับนักศึกษา
- การติดตามผลการเรียน
- การให้คำปรึกษาและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักศึกษา
- การค้นคว้าเอกสารและงานวิจัย
- การจัดทำสื่อการสอน
- การประเมินผลและรายงานผลการเรียน
- การประชาสัมพันธ์กิจกรรม
- การจัดเก็บหลักฐานงานประกันคุณภาพ
- การประสานงานภายในหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย

7.4.4 การประเมินและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักสูตรควรมีการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับความเพียงพอ ความสะดวก ความเสถียร และประสิทธิภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการเรียนการสอนและการให้บริการ เช่น

- ความพึงพอใจต่อระบบอินเทอร์เน็ต
- ความพึงพอใจต่อห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
- ความพึงพอใจต่อระบบบริการการศึกษา
- ความพึงพอใจต่อห้องสมุดดิจิทัล
- ปัญหาในการเข้าใช้ระบบ
- ความต้องการโปรแกรมหรือเครื่องมือเพิ่มเติม
- ความพร้อมของอุปกรณ์ในห้องเรียน
- ความต้องการอบรมการใช้ระบบหรือฐานข้อมูล

หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลตามเกณฑ์คุณภาพที่ 7

- เล่มหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- เว็บไซต์สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม https://arit.rmu.ac.th/
- รายการห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอน
- รายการทรัพยากรสารสนเทศ หนังสือ วารสาร ฐานข้อมูล และห้องสมุดดิจิทัล
- ข้อมูลระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย
- หลักฐานการใช้ห้องปฏิบัติการหรืออุปกรณ์ในรายวิชา
- หลักฐานการใช้ระบบห้องสมุดดิจิทัลหรือฐานข้อมูลออนไลน์
- ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- รายงานการปรับปรุงหรือบำรุงรักษาอุปกรณ์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ หรือระบบ IT
- ภาพถ่ายห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

7.5 มหาวิทยาลัยมีโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่ายที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อสนับสนุนการสอน การวิจัย การบริการ และการบริหาร

7.5.1 ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีการจัดบริการโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่ายผ่านหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายให้แก่บุคลากร นักศึกษา หน่วยงาน คณะ และหลักสูตรต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย

ศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการผ่านเว็บไซต์

https://cc.rmu.ac.th/member/index.php

7.5.2 การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานด้าน IT ในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิตใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่ายในหลายมิติ ได้แก่

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษาใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเศรษฐกิจ ข้อมูลสถิติ รายงานทางเศรษฐกิจ เอกสารประกอบการเรียน บทความวิชาการ ข่าวเศรษฐกิจ และฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งใช้ระบบออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร ส่งงาน แจ้งข่าวสาร และสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ด้านการวิจัย อาจารย์และนักศึกษาใช้ระบบเครือข่ายเพื่อเข้าถึงฐานข้อมูล วารสารออนไลน์ รายงานวิจัย โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล และแหล่งข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและโครงงานของนักศึกษา

3. ด้านการบริการวิชาการ โครงสร้างพื้นฐานด้าน IT ช่วยสนับสนุนการจัดโครงการบริการวิชาการ เช่น การเก็บข้อมูลชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำรายงาน การนำเสนอผลการศึกษา และการสื่อสารกับหน่วยงานหรือชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ

4. ด้านการบริหารหลักสูตร หลักสูตรใช้ระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลนักศึกษา ข้อมูลรายวิชา ผลการเรียน การลงทะเบียน การตรวจสอบความก้าวหน้า การประสานงาน การจัดเก็บหลักฐานประกันคุณภาพ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลักสูตร

5. ด้านการสื่อสารกับนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักสูตรใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ ระบบสารสนเทศ Line และ Facebook เพื่อสื่อสารข่าวสาร กิจกรรม รายวิชา การนัดหมาย การให้คำปรึกษา และการติดตามนักศึกษา

7.5.3 ความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร โครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่ายมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร โดยเฉพาะ PLO ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การสนับสนุนด้าน IT	**การนำไปใช้ในหลักสูตร**	**ผลลัพธ์ที่สนับสนุน**
ระบบอินเทอร์เน็ตและเครือข่าย	ค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ และเข้าถึงฐานข้อมูล	การเรียนรู้ด้วยตนเองและการใช้ข้อมูล
ระบบสารสนเทศนักศึกษา	ลงทะเบียน ตรวจสอบผลการเรียน และติดตามความก้าวหน้า	การบริหารจัดการการเรียนของนักศึกษา
ระบบสื่อสารออนไลน์	แจ้งข่าวสาร ให้คำปรึกษา ส่งงาน และติดตามงาน	การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน
ระบบสนับสนุนการเรียนออนไลน์	ใช้เอกสาร สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น
ระบบฐานข้อมูลและห้องสมุดดิจิทัล	ค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย และข้อมูลเศรษฐกิจ	การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

7.6 มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัย และการเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษมีการกำหนดและนำไปใช้

7.6.1 การกำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีการกำหนดแนวทางด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัย เพื่อให้พื้นที่การเรียนรู้และพื้นที่ปฏิบัติงานของนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรมีความเหมาะสม ปลอดภัย และเอื้อต่อการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น

- ความสะอาดของห้องเรียน อาคาร และพื้นที่ส่วนกลาง
- ความปลอดภัยของอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และพื้นที่กิจกรรม

- การจัดการแสงสว่าง การระบายอากาศ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- การดูแลระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอน
- การจัดพื้นที่ทางเดิน บันได และทางเข้าออกให้มีความปลอดภัย
- การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย
- การเตรียมความพร้อมต่อเหตุฉุกเฉิน เช่น อัคคีภัย อุบัติเหตุ หรือภัยพิบัติ
- การให้บริการด้านสุขภาพหรือการประสานงานกรณีนักศึกษามีปัญหาสุขภาพ
- การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย

7.6.2 การเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงของผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียน บุคลากร หรือผู้มาติดต่อสามารถเข้าถึงบริการและพื้นที่สำคัญได้อย่างเหมาะสม โดยครอบคลุมประเด็น เช่น ทางลาด ทางเดิน พื้นที่บริการ ห้องเรียน ห้องน้ำ ป้ายประชาสัมพันธ์ จุดติดต่อบริการ และการให้ความช่วยเหลือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สำหรับหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ หากมีนักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษ หลักสูตรสามารถประสานงานกับคณะและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อจัดบริการสนับสนุนที่เหมาะสม เช่น การปรับห้องเรียน การจัดที่นั่ง การให้คำปรึกษา การปรับรูปแบบสื่อการสอน การอำนวยความสะดวกในการสอบ หรือการจัดผู้ช่วยเหลือตามความจำเป็น

7.6.3 การนำมาตรฐานไปใช้ในระดับหลักสูตร

หลักสูตรนำมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมของนักศึกษา เช่น

- ตรวจสอบความพร้อมของห้องเรียนก่อนการจัดกิจกรรม
- เลือกพื้นที่จัดกิจกรรมที่เหมาะสมและปลอดภัย
- กำกับให้นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบด้านความปลอดภัย
- ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบกรณีพบปัญหาด้านอาคาร สถานที่ หรืออุปกรณ์
- แจ้งแนวปฏิบัติในการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์
- ดูแลนักศึกษาในกิจกรรมภาคสนามหรือกิจกรรมชุมชนให้มีความปลอดภัย
- เตรียมช่องทางติดต่อกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินระหว่างการเรียนหรือกิจกรรม

7.7 มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคม และจิตใจที่เอื้อต่อการศึกษา การวิจัย และสุขภาวะ

7.7.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตของนักศึกษา เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องสมุด พื้นที่กิจกรรม พื้นที่พักผ่อน พื้นที่ให้คำปรึกษา ระบบ

สาธารณูปโภค และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ ทำงานกลุ่ม ค้นคว้า และทำกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

สำหรับหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพดังกล่าวช่วยสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ เช่น การเรียนในห้องเรียน การอภิปรายกลุ่ม การนำเสนอผลงาน การทำกิจกรรมสาขา การจัดโครงการบริการวิชาการ การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงาน และการประชุมกลุ่มนักศึกษา

7.7.2 สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา

มหาวิทยาลัยและหลักสูตรส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีม ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของคณะและมหาวิทยาลัย

สภาพแวดล้อมทางสังคมของหลักสูตรสะท้อนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมสาขา กิจกรรมพี่น้องสัมพันธ์ กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและภาษาอังกฤษ กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมแข่งขันวิชาการ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งช่วยให้นักศึกษามีความผูกพันกับหลักสูตรและได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมควบคู่กับความรู้ทางวิชาการ

7.7.3 สภาพแวดล้อมทางจิตใจและสุขภาวะ

หลักสูตรให้ความสำคัญกับสุขภาวะทางจิตใจของนักศึกษา โดยมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนเป็นกลไกสำคัญในการให้คำแนะนำ ดูแล และรับฟังปัญหาของนักศึกษา ทั้งด้านการเรียน การปรับตัว การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย และการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพ

การมีช่องทางสื่อสารทั้งแบบพบปะโดยตรงและออนไลน์ เช่น Line กลุ่ม รายบุคคล และช่องทางของสาขา ช่วยให้นักศึกษาสามารถขอคำปรึกษาหรือแจ้งปัญหาได้สะดวกมากขึ้น เมื่อพบกรณีที่ต้องได้รับความช่วยเหลือเพิ่มเติม หลักสูตรสามารถประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของคณะหรือมหาวิทยาลัยเพื่อให้การดูแลอย่างเหมาะสม

7.7.4 การสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาตนเอง

สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยยังสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาตนเองของอาจารย์และนักศึกษา ผ่านห้องสมุดดิจิทัล ระบบฐานข้อมูล การอบรม การสัมมนา การบริการวิชาการ และเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ของหลักสูตรเชื่อมโยงกับการสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

7.8 สมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่ให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีการกำหนดและประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

7.8.1 การกำหนดสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน

มหาวิทยาลัยและคณะวิทยาการจัดการมีการกำหนดบทบาทและสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น งานอาคารสถานที่ งานโสตทัศนูปกรณ์ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ งานห้องสมุด งานห้องปฏิบัติการ งานบริการนักศึกษา และงานประสานงานทั่วไป สมรรถนะสำคัญของบุคลากรสายสนับสนุนที่ให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่

- ความรู้เกี่ยวกับงานบริการและระบบงานที่รับผิดชอบ
- ความสามารถในการดูแลอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และระบบสนับสนุน
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ทักษะการสื่อสารและการให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการ
- ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา และความถูกต้องของงาน
- จิตบริการและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- การประสานงานกับอาจารย์ นักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การรักษาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบของพื้นที่
- การพัฒนาตนเองให้ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

7.8.2 การประเมินสมรรถนะและความพึงพอใจต่อการให้บริการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและคณะวิทยาการจัดการมีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการของบุคลากรสายสนับสนุน รวมทั้งมีระบบประเมินสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุนที่ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้มั่นใจว่าการให้บริการยังคงสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา อาจารย์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเด็นที่ใช้ประเมินอาจครอบคลุม เช่น

- ความรวดเร็วในการให้บริการ
- ความถูกต้องของข้อมูลหรือบริการที่ได้รับ
- ความสุภาพและจิตบริการ
- ความสามารถในการแก้ไขปัญหา
- ความพร้อมของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
- ความสะอาดและความปลอดภัยของพื้นที่
- ความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการ
- ความพึงพอใจโดยรวมของผู้ใช้บริการ

ผลการประเมินดังกล่าวสามารถนำไปใช้ปรับปรุงการให้บริการ พัฒนาทักษะบุคลากร ปรับกระบวนการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

7.8.3 การใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน

หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยสามารถใช้ผลการประเมินบุคลากรสายสนับสนุนเพื่อกำหนดแนวทางพัฒนา เช่น จัดอบรมทักษะการให้บริการ อบรมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาทักษะการสื่อสารและการประสานงาน ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการให้รวดเร็วขึ้น กำหนดผู้รับผิดชอบงานบริการอย่างชัดเจน พัฒนาระบบรับแจ้งปัญหาและติดตามผลการแก้ไข ปรับปรุงการบำรุงรักษาอุปกรณ์และสถานที่ ใช้ข้อเสนอแนะจากนักศึกษาและอาจารย์ในการปรับปรุงการบริการ

7.9 คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริการนักศึกษา มีการประเมินและปรับปรุง

7.9.1 การประเมินคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวก

คณะวิทยาการจัดการและมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีการประเมินคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการใช้ชีวิตของนักศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องเรียน อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ ระบบอินเทอร์เน็ต และบริการนักศึกษา

การประเมินคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกมีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ปัญหาที่เกิดขึ้น ความเพียงพอของทรัพยากร ความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ และความต้องการเพิ่มเติมของนักศึกษาและบุคลากร ประเด็นประเมินที่สำคัญ ได้แก่

- ความเพียงพอของห้องเรียนและพื้นที่เรียนรู้
- ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน
- ความสะดวกในการใช้ห้องปฏิบัติการ
- ความเสถียรของระบบอินเทอร์เน็ตและเครือข่าย
- ความสะดวกในการเข้าถึงห้องสมุดและห้องสมุดดิจิทัล
- ความทันสมัยของฐานข้อมูลและทรัพยากรสารสนเทศ
- ความรวดเร็วและคุณภาพของการบริการนักศึกษา
- ความสะอาด ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมของอาคารสถานที่
- ความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้
- ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

7.9.2 การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง

คณะวิทยาการจัดการและมหาวิทยาลัยมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา อาจารย์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ดียิ่งขึ้น แนวทางการปรับปรุงประกอบด้วย

- ปรับปรุงห้องเรียนและอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์
- บำรุงรักษาห้องปฏิบัติการและเครื่องคอมพิวเตอร์

- ปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตและเครือข่าย
- เพิ่มหรือปรับปรุงทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด
- ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดดิจิทัลและฐานข้อมูลออนไลน์
- ปรับปรุงกระบวนการให้บริการนักศึกษา
- เพิ่มช่องทางการแจ้งปัญหาและติดตามผลการแก้ไข
- ปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านความสะอาด ความปลอดภัย และความสะดวก
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรสายสนับสนุน
- ใช้ผลประเมินประกอบการวางแผนงบประมาณและการพัฒนาสิ่งสนับสนุนในปีถัดไป

7.9.3 การประเมินและปรับปรุงตามวงจร PDCA

การพัฒนาคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกควรดำเนินการตามวงจร PDCA ดังนี้

Plan กำหนดแผนการประเมินสิ่งอำนวยความสะดวก ระบุประเด็นประเมิน กลุ่มผู้ตอบแบบประเมิน ช่วงเวลาประเมิน และผู้รับผิดชอบ

Do ดำเนินการให้บริการด้านห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ระบบ IT ห้องเรียน และบริการนักศึกษา พร้อมเก็บข้อมูลการใช้งานและข้อเสนอแนะ

Check วิเคราะห์ผลประเมินความพึงพอใจ ข้อร้องเรียน ปัญหาการใช้งาน และความต้องการเพิ่มเติมของนักศึกษาและบุคลากร

Act นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ บุคลากร ระบบ IT และแผนพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในปีถัดไป

หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลตามเกณฑ์ 7.5–7.9

- เว็บไซต์ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- https://cc.rmu.ac.th/member/index.php
- เว็บไซต์สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- https://arit.rmu.ac.th/
- ข้อมูลระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย
- รายงานหรือหลักฐานการให้บริการด้าน IT แก่นักศึกษาและบุคลากร
- รายงานการใช้ระบบสารสนเทศของนักศึกษาและอาจารย์
- เอกสารแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยของมหาวิทยาลัย
- หลักฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ
- ภาพถ่ายหรือข้อมูลพื้นที่ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่กิจกรรม และพื้นที่บริการนักศึกษา

- ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งอำนวยความสะดวก
- ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการของบุคลากรสายสนับสนุน
- ผลประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบ IT ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด
- รายงานการประชุมคณะ/หลักสูตรเกี่ยวกับการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- รายงานการซ่อมบำรุงหรือปรับปรุงอุปกรณ์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ หรือระบบ IT
- แบบฟอร์มแจ้งปัญหา หรือระบบรับแจ้งปัญหาด้านอาคารสถานที่และเทคโนโลยีสารสนเทศ
- แผนพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะหรือมหาวิทยาลัย

8. Output and Outcomes

ผลผลิตและผลลัพธ์ของหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการติดตาม วิเคราะห์ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลผลิตและผลลัพธ์ของหลักสูตร เพื่อสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาและใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามแนวทาง Outcome-Based Education: OBE และ AUN-QA Version 4.0

ผลผลิตและผลลัพธ์ของหลักสูตรครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ อัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา ภาวะการมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ การศึกษาต่อ ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของอาจารย์และนักศึกษา การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรใช้กลไกการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การติดตามข้อมูลนักศึกษา การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ การติดตามผลงานวิชาการ การประเมินความพึงพอใจ และข้อมูลจากระบบของมหาวิทยาลัย เป็นเครื่องมือในการติดตาม วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และกำหนดแนวทางปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรให้ตอบสนองต่อผู้เรียน ผู้ใช้บัณฑิต ชุมชน ท้องถิ่น และตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง

8.1 อัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน และระยะเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา มีการกำหนด ติดตาม และเปรียบเทียบเพื่อการพัฒนา

Pass rate, dropout rate, and average time to graduate are established, monitored, and benchmarked for improvement8.1.1 ระบบการติดตามอัตราการสำเร็จการศึกษาและการออกกลางคัน

หลักสูตรมีการติดตามข้อมูลนักศึกษาตั้งแต่แรกเข้า ระหว่างศึกษา จนถึงสำเร็จการศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากระบบทะเบียน ระบบบริการการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อตรวจสอบสถานะของนักศึกษาแต่ละรุ่น ได้แก่ จำนวนแรกเข้า จำนวนคงอยู่ จำนวนลาออกหรือพ้นสภาพ จำนวนสำเร็จการศึกษา และระยะเวลาที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา การติดตามข้อมูลดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หลักสูตรสามารถประเมินประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เช่น การออกกลางคัน การสำเร็จการศึกษาล่าช้า หรือการมีจำนวนรับเข้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงการรับนักศึกษา การดูแลนักศึกษา การให้คำปรึกษา และการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้

8.1.2 ข้อมูลอัตราการสำเร็จการศึกษาและการออกกลางคัน

หลักสูตรมีการจัดทำตารางติดตามอัตราการสำเร็จการศึกษาและอัตราการออกกลางคันย้อนหลัง 5 ปี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนแรกเข้า	ร้อยละผู้เรียนที่จบภายใน 4 ปี	ร้อยละผู้เรียนที่จบมากกว่า 4 ปี	ร้อยละผู้เรียนที่ออกกลางคัน	ข้อสังเกต
2563	6	100.00	-	-	นักศึกษารุ่นนี้สำเร็จการศึกษาตามแผน
2564	10	30.00	-	70.00	มีอัตราการออกกลางคันสูง ควรวิเคราะห์สาเหตุเชิงลึก
2565	-	-	-	-	ควรตรวจสอบข้อมูลจากระบบทะเบียน
2566	7	-	-	-	อยู่ระหว่างติดตามตามแผนการศึกษา
2567	-	-	-	-	ควรปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

จากข้อมูลเบื้องต้น หลักสูตรมีข้อมูลบางปีที่ต้องตรวจสอบความถูกต้องเพิ่มเติม โดยเฉพาะปีการศึกษา 2565 และ 2567 รวมถึงข้อมูลจำนวนแรกเข้า จำนวนคงอยู่ และจำนวนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้สามารถคำนวณอัตราได้ถูกต้องตามหลักการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร

8.1.3 การวิเคราะห์อัตราการคงอยู่และการออกกลางคัน

จากข้อมูลที่มีอยู่ หลักสูตรควรวิเคราะห์ประเด็นสำคัญดังนี้

ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักศึกษาแรกเข้า 6 คน และมีข้อมูลว่าสำเร็จการศึกษา 6 คน แสดงถึงอัตราการสำเร็จการศึกษาภายในเวลาปกติในระดับดี

ปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักศึกษาแรกเข้า 10 คน แต่มีจำนวนคงอยู่หรือสำเร็จการศึกษาเพียงบางส่วน และมีข้อมูลการออกกลางคันในระดับสูง จึงควรวิเคราะห์สาเหตุอย่างละเอียด

ปีการศึกษา 2565 และ 2567 มีข้อมูลไม่ครบถ้วน จึงควรตรวจสอบกับระบบทะเบียนและปรับปรุงฐานข้อมูลให้สมบูรณ์

ปีการศึกษา 2566 มีนักศึกษาแรกเข้า 7 คน และควรติดตามอัตราคงอยู่ ผลการเรียน และความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรควรกำหนดค่าเป้าหมาย เช่น อัตราการคงอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 อัตราการออกกลางคันไม่เกินร้อยละ 20 และอัตราการสำเร็จการศึกษาภายใน 4 ปีไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ทั้งนี้สามารถปรับตามบริบทของหลักสูตรและข้อมูลย้อนหลังจริง

8.1.4 ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรควรคำนวณระยะเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาแต่ละรุ่น โดยใช้ข้อมูลจากวันที่เข้าศึกษาและวันที่สำเร็จการศึกษาจากระบบทะเบียน เพื่อประเมินว่านักศึกษาส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร 4 ปีหรือไม่

รุ่นปีการศึกษา	**จำนวนแรกเข้า**	**จำนวนสำเร็จการศึกษา**	**ระยะเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา**	**เป้าหมาย**	**ผลการวิเคราะห์**
2563	6	6	4 ปี	ไม่เกิน 4 ปี	บรรลุเป้าหมาย
2564	10	3	4 ปี หรือมากกว่า 4 ปี ตามข้อมูลจริง	ไม่เกิน 4 ปี	ควรวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง
2565	-	-	-	ไม่เกิน 4 ปี	รอตรวจสอบข้อมูล
2566	7	อยู่ระหว่างศึกษา	-	ไม่เกิน 4 ปี	อยู่ระหว่างติดตาม
2567	-	-	-	ไม่เกิน 4 ปี	รอตรวจสอบข้อมูล

8.1.5 การใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุง

หลักสูตรนำข้อมูลอัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน และระยะเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษาเข้าสู่การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางปรับปรุง เช่น

ปรับปรุงระบบติดตามนักศึกษากลุ่มเสี่ยงตั้งแต่ชั้นปีที่ 1

ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแผนการลงทะเบียนทุกภาคการศึกษา

ติดตามนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำอย่างใกล้ชิด

จัดกิจกรรมเสริมทักษะพื้นฐาน เช่น คณิตศาสตร์ สถิติ ภาษาอังกฤษ และดิจิทัล

พัฒนากลไกพี่ช่วยน้องหรือศิษย์เก่าช่วยแนะแนว

วิเคราะห์สาเหตุการลาออกหรือพ้นสภาพเป็นรายกรณี

ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการคัดเลือกผู้เรียนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของหลักสูตร

กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณและเปรียบเทียบผลกับข้อมูลย้อนหลังทุกปี

8.2 ภาวะการมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาต่อ มีการกำหนด ติดตาม และเปรียบเทียบเพื่อการพัฒนาEmployability, self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies are established, monitored, and benchmarked for improvement

8.2.1 ระบบติดตามภาวะการมีงานทำและเส้นทางอาชีพของบัณฑิต

หลักสูตรมีการติดตามข้อมูลบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินว่าบัณฑิตสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงาน ประกอบอาชีพอิสระ เป็นผู้ประกอบการ หรือศึกษาต่อได้มากน้อยเพียงใด ข้อมูลดังกล่าวเป็นผลลัพธ์สำคัญที่สะท้อนความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม การติดตามข้อมูลดำเนินการผ่านหลายช่องทาง เช่น

- ระบบติดตามภาวะการมีงานทำของมหาวิทยาลัย
- การติดต่อบัณฑิตผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา
- เครือข่ายศิษย์เก่าสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- Facebook หรือ Line กลุ่มศิษย์เก่า
- การสอบถามผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการ
- การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล
- การเก็บข้อมูลจากกิจกรรมศิษย์เก่าหรือกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

8.2.2 ประเภทเส้นทางอาชีพของบัณฑิต

จากข้อมูลภาพรวมของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ศิษย์เก่าของหลักสูตรมีเส้นทางอาชีพที่หลากหลาย เช่น สถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์ หน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน บริษัทด้านสินเชื่อและการเงิน บริษัทด้านพลังงาน และหน่วยงานด้านข้อมูลหรือสถิติ ซึ่งสะท้อนว่าความรู้และทักษะด้านเศรษฐศาสตร์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในหลายภาคส่วน

ตัวอย่างกลุ่มอาชีพของบัณฑิต ได้แก่

กลุ่มอาชีพ	หน่วยงาน/ลักษณะงาน
สถาบันการเงินและธนาคาร	ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารซีไอเอ็มบีไทย ธนาคารทหารไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
หน่วยงานภาครัฐ	สำนักงานสถิติจังหวัด หน่วยงานราชการ สถานศึกษา
บริษัทเอกชน	บริษัท อิออน ธนทรัพย์ บริษัท ปตท. บริษัทด้านสินเชื่อและบริการทางการเงิน
หน่วยงานด้านสินทรัพย์และการเงิน	บรรษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัทสินเชื่อ บริษัทเงินทุน
อาชีพอิสระ/ผู้ประกอบการ	ธุรกิจส่วนตัว งานด้านการเงิน การวิเคราะห์ข้อมูล หรือธุรกิจชุมชน
การศึกษาต่อ	การศึกษาต่อระดับปริญญาโทหรือหลักสูตรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

8.2.3 การกำหนดตัวชี้วัดด้านการมีงานทำ

หลักสูตรควรกำหนดตัวชี้วัดด้านภาวะการมีงานทำและเส้นทางอาชีพให้ชัดเจน เช่น

- ร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา
- ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา
- ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานในสถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ ภาครัฐ หรือชุมชน
- ร้อยละของบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นผู้ประกอบการ
- ร้อยละของบัณฑิตที่ศึกษาต่อ
- ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- ระดับความพึงพอใจของบัณฑิตต่อการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน
- ทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าโดดเด่นและทักษะที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม

8.2.4 การใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

หลักสูตรนำข้อมูลภาวะการมีงานทำและเส้นทางอาชีพของบัณฑิตไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร เช่น

- ปรับปรุงรายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- เพิ่มกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ
- ส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัล
- เพิ่มการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงผ่าน CWIE และสหกิจศึกษา
- เชิญศิษย์เก่าและผู้ใช้บัณฑิตมาให้คำแนะนำอาชีพ
- เพิ่มกิจกรรมฝึกสัมภาษณ์งาน การเขียนประวัติย่อ และการนำเสนอทักษะตนเอง
- ใช้ข้อมูลผู้ใช้บัณฑิตปรับปรุง PLOs, CLOs และกิจกรรมการเรียนรู้
- สร้างฐานข้อมูลศิษย์เก่าเพื่อการติดตามผลในระยะยาว

8.3 ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และกิจกรรมของอาจารย์และนักศึกษา มีการกำหนด ติดตาม และเปรียบเทียบเพื่อการพัฒนา

Research and creative work outputs and activities by academic staff and students are established, monitored, and benchmarked for improvement

8.3.1 ระบบติดตามผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

หลักสูตรมีการติดตามผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของอาจารย์และนักศึกษา ผ่านการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล รายงานผลการดำเนินงานของอาจารย์ และการรวบรวมผลงานวิชาการในแต่ละปี

การติดตามผลงานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพด้านวิชาการของหลักสูตร ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานที่มีคุณภาพ และใช้ผลงานวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอน บริการวิชาการ และการพัฒนาท้องถิ่น

8.3.2 ผลงานวิจัยและสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ

จากข้อมูลปีปฏิทิน 2567 หลักสูตรมีผลงานตีพิมพ์ทางวิชาการรวม 6 ผลงาน โดยมีบุคลากรสายวิชาการในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จำนวน 7 คน ข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้คำนวณผลงานตีพิมพ์ต่อบุคลากรได้ประมาณ 0.86 ผลงานต่อคนต่อปี

ผลงานวิชาการที่รายงาน

อาจารย์	ผลงานวิชาการ
ผศ.ดร.กุลริศา คำสิงห์	งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการป่าโคกเก่าค้อ บ้านเขื่อน ตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ผศ.ธันยชนก ปะวะละ	ผลงานด้านกรอบแนวคิดทฤษฎีกับระเบียบวิธีวิจัย เกมเพื่อการเรียนรู้ การวางแผนการเงินผ่านเกม นวัตกรรมโมเดลธุรกิจ และการใช้ AI เพื่อพยากรณ์กระแสเงินสด

ผลงานของ ผศ.ธันยชนก ปะวะละ ที่สะท้อนความเชื่อมโยงกับเศรษฐศาสตร์ การเงิน ธุรกิจ การเรียนรู้ และเทคโนโลยี ได้แก่ งานวิชาการด้านการจำแนกกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัย งานวิชาการด้านการเรียนรู้ผ่านเกม งานวิชาการด้านการสร้างความมั่งคั่งและการวางแผนการเงินผ่านเกม งานวิชาการด้านการปรับโมเดลธุรกิจด้วยกรอบ Ten Types of Innovation งานวิชาการด้านการใช้ AI เพื่อพยากรณ์กระแสเงินสดในธุรกิจ

8.3.3 การใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรนำผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ในหลายมิติ ได้แก่ เป็นกรณีศึกษาในรายวิชาพัฒนาหัวข้อโครงงานของนักศึกษา สนับสนุนการบริการวิชาการแก่ชุมชน พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นฐานในการขอทุนวิจัยและบริการวิชาการ พัฒนาองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจชุมชน การเงิน การเรียนรู้ และเทคโนโลยี สนับสนุนการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ สร้างภาพลักษณ์ทางวิชาการของหลักสูตร

8.3.4 การกำหนดเป้าหมายและการเปรียบเทียบเพื่อการพัฒนา หลักสูตรควรกำหนดค่าเป้าหมายด้านผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เช่น

- อาจารย์มีผลงานวิชาการอย่างน้อย 1 ผลงานต่อคนต่อปี หรือเป็นไปตามเกณฑ์ของคณะ
- มีผลงานตีพิมพ์ในวารสาร TCI กลุ่ม 1 หรือฐานข้อมูลนานาชาติเพิ่มขึ้น
- มีงานวิจัยที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาท้องถิ่นหรือเศรษฐกิจชุมชน
- มีงานวิจัยที่บูรณาการกับการเรียนการสอนหรือบริการวิชาการ
- มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการวิจัยหรือผลิตผลงานวิชาการเพิ่มขึ้น
- มีการเปรียบเทียบจำนวนผลงานกับปีที่ผ่านมา หรือกับหลักสูตรใกล้เคียงภายในคณะ

8.4 มีข้อมูลแสดงการบรรลุผลลัพธ์ของหลักสูตรโดยตรง และมีการกำหนดและติดตามผลสัมฤทธิ์ของผลลัพธ์หลักสูตร

Data are provided to show directly the achievement of programme outcomes, which are established and monitored

8.4.1 ระบบติดตามการบรรลุผลลัพธ์ของหลักสูตร หลักสูตรมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ของผลลัพธ์หลักสูตรผ่านหลายกลไก ได้แก่

- การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาจากคณะกรรมการภายในและภายนอก
- การติดตามของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- การติดตามของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ
- การติดตามของอาจารย์ที่ปรึกษา
- ผลการเรียนและผลงานของนักศึกษา
- ผลการประเมินรายวิชา
- ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา
- ผลสะท้อนจากผู้ใช้บัณฑิตและศิษย์เก่า

หลักสูตรสามารถกำหนดรูปแบบการวัดผลลัพธ์ของหลักสูตร ดังนี้

ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	เครื่องมือประเมิน	เกณฑ์เป้าหมาย
PLO1 การสื่อสาร ภาษา และดิจิทัล	ความสามารถในการนำเสนอและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	รายงาน การนำเสนอ Rubrics	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านระดับ 3 จาก 4
PLO2 การวิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ	ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางธุรกิจ	แผนธุรกิจ กรณีศึกษา รายงานวิเคราะห์	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
PLO3 เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและเสนอแนวทางพัฒนา	โครงงานชุมชน รายงานภาคสนาม ข้อเสนอเชิงนโยบาย	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
PLO4 เศรษฐศาสตร์การเงินและการลงทุน	ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลการเงินและเศรษฐกิจ	รายงานวิเคราะห์การเงิน แบบฝึกคำนวณ กรณีศึกษา	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
PLO5 การใช้ข้อมูลและทำงานร่วมกับผู้อื่น	ความสามารถในการใช้ข้อมูลทำงานกลุ่ม และนำเสนอ	งานวิเคราะห์ข้อมูล โครงงานกลุ่ม ประเมินทีม	นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์

8.4.3 การติดตาม YLOs รายชั้นปี

หลักสูตรควรติดตาม YLOs เพื่อประเมินพัฒนาการของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ดังนี้

ชั้นปี	YLO ที่ติดตาม	วิธีติดตาม	การใช้ผล
ปีที่ 1	พื้นฐานภาษา ดิจิทัล ความเป็นพลเมือง และเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	ผลการเรียน รายงาน การนำเสนอ	ปรับกิจกรรมพื้นฐานและการดูแลนักศึกษาแรกเข้า
ปีที่ 2	การใช้เครื่องมือคณิตศาสตร์ สถิติ และการคิดวิเคราะห์	ผลงานวิเคราะห์ แบบฝึกหัด กรณีศึกษา	เสริมทักษะเชิงปริมาณและการวิเคราะห์
ปีที่ 3	การประยุกต์ความรู้เฉพาะแขนง	รายงานเฉพาะด้าน โครงงาน รายวิชาแขนง	พัฒนารายวิชาเอกเลือกและกิจกรรมภาคสนาม
ปีที่ 4	การบูรณาการความรู้เพื่อการทำงานจริง	ฝึกงาน สหกิจศึกษา สัมมนา โครงงาน	ประเมินความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา

8.4.4 รูปแบบรายงานผลการบรรลุ PLOs

หลักสูตรจัดทำรายงานผลการบรรลุ PLOs ประจำปีในรูปแบบดังนี้

PLO	รายวิชาหลักที่ใช้วัด	จำนวนผู้เรียน	ร้อยละที่ผ่านเกณฑ์	ผลการบรรลุ	แนวทางปรับปรุง
PLO1	ภาษาอังกฤษสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ / ชีวิตในยุคดิจิทัล	7	100	บรรลุ/ไม่บรรลุ	
PLO2	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ / การจัดการสมัยใหม่	7	100	บรรลุ/ไม่บรรลุ	
PLO3	การวิเคราะห์โครงการ / เศรษฐศาสตร์ธุรกิจชุมชน	7	100	บรรลุ/ไม่บรรลุ	
PLO4	เศรษฐศาสตร์การเงิน / การวิเคราะห์การเงินองค์กร	7	100	บรรลุ/ไม่บรรลุ	
PLO5	วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ / สหกิจศึกษา	7	100	บรรลุ/ไม่บรรลุ	

8.5 ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีการกำหนด ติดตาม และเปรียบเทียบเพื่อการพัฒนา Satisfaction level of stakeholders is established, monitored, and benchmarked for improvement

8.5.1 ระบบประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรมีการติดตามระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านระบบของสำนักมาตรฐานและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และการรวบรวมข้อมูลโดยหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ควรประเมินประกอบด้วย

นักศึกษาปัจจุบัน

ศิษย์เก่า

ผู้ใช้บัณฑิต

ชุมชนหรือหน่วยงานที่รับบริการวิชาการ
สถานประกอบการหรือแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
ผู้ปกครองหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นตามความเหมาะสม

8.5.2 ประเด็นการประเมินความพึงพอใจ

หลักสูตรควรกำหนดประเด็นการประเมินความพึงพอใจให้สอดคล้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม เช่น

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	**ประเด็นประเมิน**
นักศึกษาปัจจุบัน	คุณภาพการสอน รายวิชา กิจกรรมสนับสนุน อาจารย์ที่ปรึกษา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
ศิษย์เก่า	ความเหมาะสมของหลักสูตรต่อการทำงาน ทักษะที่ได้รับ ความสามารถในการปรับตัว
ผู้ใช้บัณฑิต	ความรู้ ทักษะ คุณธรรม ความรับผิดชอบ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการทำงานเป็นทีม
ชุมชน	ประโยชน์จากโครงการบริการวิชาการ ความเหมาะสมของกิจกรรม และการมีส่วนร่วมของนักศึกษา
สถานประกอบการ	ความพร้อมของนักศึกษาฝึกงาน ความรับผิดชอบ ทักษะวิชาชีพ และการปรับตัว
อาจารย์	ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา ภาระงาน และระบบสนับสนุน

8.5.3 การกำหนดเป้าหมายและการเปรียบเทียบ

เพื่อให้การประเมินความพึงพอใจสามารถใช้เพื่อการพัฒนาได้จริง หลักสูตรควรกำหนดค่าเป้าหมายและเปรียบเทียบผลอย่างต่อเนื่อง เช่น

- ระดับความพึงพอใจเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จาก 5.00
- ผลความพึงพอใจเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา
- ผลความพึงพอใจไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคณะ
- ประเด็นที่มีคะแนนต่ำต้องมีแผนปรับปรุง
- ต้องมีการแจ้งผลและแนวทางปรับปรุงต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- ต้องมีหลักฐานการนำผลประเมินไปใช้จริง

8.5.4 การใช้ผลความพึงพอใจเพื่อปรับปรุงหลักสูตรโดยหลักสูตรนำผลการประเมินความพึงพอใจเข้าสู่การประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงในด้านต่าง ๆ เช่น

- ปรับปรุงรายวิชาและเนื้อหาการเรียนการสอน
- ปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

- พัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- เพิ่มกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ
- พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและดิจิทัล
- ปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา
- เพิ่มการสื่อสารกับศิษย์เก่าและผู้ใช้บัณฑิต
- ปรับปรุงโครงการบริการวิชาการให้ตอบโจทย์ชุมชนมากขึ้น
- นำข้อเสนอแนะไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรรอบต่อไป

หลักฐานการดำเนินงาน

หลักสูตรสามารถใช้หลักฐานต่อไปนี้ประกอบการรายงานผลตามเกณฑ์คุณภาพที่ 8

- เล่มหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- โครงการสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- วาระการประชุมสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- ประวัติและแผนพัฒนา
- คำสั่งไปราชการ
- ข้อมูลจำนวนนักศึกษา
- ตารางอัตราการสำเร็จการศึกษาและอัตราการออกกลางคัน
- ตารางจำนวนผู้สมัคร จำนวนรับเข้า จำนวนคงอยู่ จำนวนลาออก/พ้นสภาพ และจำนวนสำเร็จการศึกษา
- รายงานภาวะการมีงานทำของบัณฑิต
- ฐานข้อมูลศิษย์เก่าและเส้นทางอาชีพ
- ผลงานทางวิชาการของอาจารย์และนักศึกษา
- ตารางประเภทและจำนวนสิ่งพิมพ์งานวิจัย
- รายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
- รายงานผลการบรรลุ PLOs และ YLOs
- ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต ชุมชน และสถานประกอบการ
- รายงานการประชุมที่แสดงการนำผลลัพธ์ไปใช้ปรับปรุงหลักสูตร
- รายงานการปรับปรุงหลักสูตรหรือรายวิชาจากผลลัพธ์และข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 3 สรุปผลการประเมินตนเอง

3.1 ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์ AUN-QA

ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์ AUN-QA

เกณฑ์	รายละเอียด	เป้าหมาย	คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยกรรมการ
1. Expected Learning Outcomes				
1.1	The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.	2	2	
1.2	The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	2	2	
1.3	The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes and subject specific outcomes.	2	2	
1.4	The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.	2	2	
1.5	The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.	2	2	
Overall Opinion 1	Expected Learning Outcomes	2	2	
2. Programme Structure and Content				
2.1	The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.	2	2	

2.2	The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.	2	2	
2.3	The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	2	2	
2.4	The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.	2	2	
2.5	The curriculum shows that all its courses are logically structured, properly sequenced, and integrated.	2	2	
2.6	The curriculum has option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	2	2	
2.7	The programme shows that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and remains up-to-date and relevant to industry.	2	2	
Overall Opinion 2	Programme Structure and Content	2	2	
3. Teaching and Learning Approach				
3.1	The educational philosophy is articulated and communicated to all stakeholders and reflected in teaching and learning activities.	2	2	
3.2	Teaching and learning activities allow students to participate responsibly in the learning process.	2	2	
3.3	Teaching and learning activities involve active learning by students.	2	2	
3.4	Teaching and learning activities promote learning, learning how to learn, and lifelong learning.	2	2	
3.5	Teaching and learning activities inculcate new ideas, creative thought, innovation, and entrepreneurial mindset.	2	2	
3.6	Teaching and learning processes are continuously improved to ensure relevance to	2	2	

	industry needs and alignment with expected learning outcomes.			
Overall Opinion 3	Teaching and Learning Approach	2	2	
4. Student Assessment				
4.1	A variety of assessment methods are used and constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and teaching and learning objectives.	2	2	
4.2	Assessment and assessment-appeal policies are explicit, communicated to students, and applied consistently.	2	2	
4.3	Assessment standards and procedures for student progression and degree completion are explicit, communicated to students, and applied consistently.	2	2	
4.4	Assessment methods include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations to ensure validity, reliability, and fairness.	2	2	
4.5	Assessment methods measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.	2	2	
4.6	Feedback of student assessment is provided in a timely manner.	2	2	
4.7	Student assessment and its processes are continuously reviewed and improved to ensure relevance to industry needs and alignment with expected learning outcomes.	2	2	
Overall Opinion 4	Student Assessment	2	2	
5. Academic Staff				
5.1	Academic staff planning is carried out to ensure that the quality and quantity of academic staff fulfil the needs for education, research, and service.	2	2	
5.2	Staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.	2	2	

5.3	Competences of academic staff are determined, evaluated, and communicated.	2	2	
5.4	Duties allocated to academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	2	2	
5.5	Promotion of academic staff is based on a merit system accounting for teaching, research, and service.	2	2	
5.6	Rights, privileges, benefits, roles, relationships, accountability, professional ethics, and academic freedom are well defined and understood.	2	2	
5.7	Training and developmental needs of academic staff are systematically identified and appropriate development activities are implemented.	2	2	
5.8	Performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.	2	2	
Overall Opinion 5	Academic Staff	2	2	
6. Student Support Services				
6.1	Student intake policy, admission criteria, and admission procedures are clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	2	2	
6.2	Short-term and long-term planning of academic and non-academic support services is carried out to ensure sufficiency and quality.	2	2	
6.3	Student progress, academic performance, and workload are systematically recorded and monitored with feedback and corrective actions where necessary.	2	2	
6.4	Co-curricular activities, student competition, and other student support services are available to improve learning experience and employability.	2	2	
6.5	Competences of support staff rendering student services are identified, evaluated, and aligned with stakeholder needs.	2	2	

6.6	Student support services are subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.	2	2	
Overall Opinion 6	Student Support Services	2	2	
7. Facilities and Infrastructure				
7.1	Physical resources including equipment, material, and information technology are sufficient to deliver the curriculum.	3	3	
7.2	Laboratories and equipment are up-to-date, readily available, and effectively deployed.	3	3	
7.3	A digital library is set up in keeping with progress in information and communication technology.	3	3	
7.4	Information technology systems are set up to meet the needs of staff and students.	3	3	
7.5	The university provides accessible computer and network infrastructure for teaching, research, service, and administration.	3	3	
7.6	Environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are defined and implemented.	3	3	
7.7	The university provides a physical, social, and psychological environment conducive to education, research, and wellbeing.	3	3	
7.8	Competences of support staff rendering services related to facilities are identified and evaluated.	3	3	
7.9	Quality of facilities, including library, laboratory, IT, and student services, is subjected to evaluation and enhancement.	3	3	
Overall Opinion 7	Facilities and Infrastructure	3	3	
8. Output and Outcomes				
8.1	Pass rate, dropout rate, and average time to graduate are established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	2	
8.2	Employability, self-employment, entrepreneurship, and advancement to further	2	2	

	studies are established, monitored, and benchmarked.			
8.3	Research and creative work output and activities by academic staff and students are established, monitored, and benchmarked.	2	2	
8.4	Data are provided to directly show the achievement of programme outcomes, which are established and monitored.	2	2	
8.5	Satisfaction levels of various stakeholders are established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	2	
Overall Opinion 8	Output and Outcomes	2	2	
Overall Opinion 1–8	ผลการประเมินตนเองภาพรวมตามเกณฑ์ AUN-QA	2	2	

สรุปผลคะแนนประเมินตนเองรายเกณฑ์

เกณฑ์หลัก	**รายการประเมิน**	**เป้าหมาย**	**คะแนนประเมินตนเอง**
1. Expected Learning Outcomes	5 เกณฑ์ย่อย	2	2
2. Programme Structure and Content	7 เกณฑ์ย่อย	2	2
3. Teaching and Learning Approach	6 เกณฑ์ย่อย	2	2
4. Student Assessment	7 เกณฑ์ย่อย	2	2
5. Academic Staff	8 เกณฑ์ย่อย	2	2
6. Student Support Services	6 เกณฑ์ย่อย	2	2
7. Facilities and Infrastructure	9 เกณฑ์ย่อย	3	3
8. Output and Outcomes	5 เกณฑ์ย่อย	2	2
ภาพรวมทั้งหมด	**53 เกณฑ์ย่อย**	**2**	**2**

ข้อความสรุปสำหรับใส่ใต้ตาราง

สรุปผลการประเมินโดยกรรมการ หลักสูตรมีคะแนนภาพรวมเท่ากับ 2 คะแนน โดยเกณฑ์ที่ 7 มีแนวโน้มอยู่ที่ระดับ 3 เนื่องจากมีระบบสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน IT ห้องสมุดดิจิทัล และสภาพแวดล้อมที่ค่อนข้างชัดเจน ส่วนเกณฑ์อื่นอยู่ที่ระดับ 2 เนื่องจากหลักสูตรมีการดำเนินงานและแผนพัฒนาแล้ว แต่ยังต้องเสริมหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลลัพธ์โดยตรง การเปรียบเทียบ และการนำผลประเมินไปปรับปรุงอย่างเป็นระบบมากขึ้น

ผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนว่า หลักสูตรมีพื้นฐานการดำเนินงานครบทั้ง 8 เกณฑ์หลัก ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน บุคลากรสายวิชาการ การบริการและสนับสนุนนักศึกษา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และผลผลิต/ผลลัพธ์ของหลักสูตร อย่างไรก็ตาม หลักสูตรควรเร่งพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผล การกำหนดค่า

เป้าหมาย การเปรียบเทียบผลลัพธ์ และการจัดทำแผนพัฒนาจากผลการประเมิน เพื่อยกระดับคุณภาพหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์ AUN-QA ในรอบการประเมินถัดไป

3.2 จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และแผนพัฒนา

เกณฑ์	**รายละเอียด**	**จุดเด่น (Strength)**	**จุดที่ควรพัฒนา (AFI)**	**ผลการดำเนินงานปีการศึกษา 2568**	**แผนการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา**
1. Expected Learning Outcomes					
1.1	The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.	หลักสูตรมีการกำหนด PLOs ที่เชื่อมโยงกับปรัชญา วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย และอัตลักษณ์ด้านการพัฒนาท้องถิ่น โดยครอบคลุมความรู้ ทักษะ คุณธรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ควรปรับถ้อยคำ PLOs ให้เป็นพฤติกรรมที่วัดได้ชัดเจนตาม Bloom's Taxonomy ลดการใช้หลายกริยาใน PLO เดียว และสื่อสาร PLOs ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้มากขึ้น	มีการกำหนด PLOs ในเล่มหลักสูตรและนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอน	ทบทวน PLOs โดยใช้ Bloom's Taxonomy และ SMART Outcomes จัดทำคู่มือ PLOs และสื่อสารผ่านเว็บไซต์ ปฐมนิเทศ มคอ.3 และการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
1.2	The programme to show that the	รายวิชาต่าง ๆ มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาและ	ควรปรับ CLOs ให้มีองค์ประกอบชัดเจน ได้แก่	อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายละเอียดรายวิชาและระบุ	จัดอบรมการเขียน CLOs ตาม OBE ทบทวน มคอ.3

	expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	เชื่อมโยงกับ PLOs ของหลักสูตร	action verb, learning content, condition และ measurable criteria พร้อมระบุความเชื่อมโยงกับ PLOs อย่างเป็นระบบ	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา	ทุกรายวิชาและจัดทำ Course-PLO Mapping Matrix
1.3	The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes and subject specific outcomes.	PLOs ครอบคลุมทั้ง generic outcomes เช่น การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม และ subject-specific outcomes เช่น เศรษฐศาสตร์การเงิน การลงทุน และการพัฒนาท้องถิ่น	ควรแยกแสดงผลลัพธ์ generic และ subject-specific ให้ชัดเจน พร้อมระบุวิธีวัดผลในแต่ละด้าน	หลักสูตรกำหนด PLOs ที่ครอบคลุมสมรรถนะทั่วไปและสมรรถนะเฉพาะสาขา	จัดทำตารางจำแนก PLOs เป็น generic/subject-specific และกำหนดรายวิชาหลักที่ใช้วัดแต่ละ PLO
1.4	The programme to show that the requirements of stakeholders, especially external stakeholders	หลักสูตรมีการรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาสะท้อนใน PLOs	ควรจัดระบบการเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตสถานประกอบการ	มีการนำความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตร	จัดทำ Stakeholder Feedback Plan วิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายปี และจัดทำตาราง “Stakeholder Needs–PLOs Alignment”

	, are gathered and reflected in the expected learning outcomes.		และชุมชน พร้อมแสดงให้เห็นว่าข้อมูลถูกนำไปปรับ PLOs อย่างไร		
1.5	The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by students by the time they graduate.	หลักสูตรมีรายวิชาฝึกประสบการณ์ สหกิจศึกษา และ CWIE ที่ช่วยให้นักศึกษาบูรณาการความรู้ก่อนสำเร็จการศึกษา	ควรพัฒนาระบบวัดการบรรลุ PLOs/YLOs โดยตรง พร้อมกำหนดเครื่องมือ เกณฑ์ผ่าน และรายงานผลรายปี	มีการติดตามผลสัมฤทธิ์ผ่านรายวิชา การทวนสอบ และการฝึกประสบการณ์	จัดทำ PLO Achievement Report รายปี ระบุ key courses, rubrics, target, result และ improvement action
2. Programme Structure and Content					
2.1	The specifications of the programme and all its courses are comprehensive, up-to-date, and communicated to stakeholders.	หลักสูตรมีเล่มหลักสูตร รายละเอียดรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร แผนการเรียน และข้อมูลเผยแพร่ผ่านช่องทางของคณะและมหาวิทยาลัย	ควรปรับข้อมูลหลักสูตรและรายวิชาให้เป็นปัจจุบันทุกปี และกำหนดผู้รับผิดชอบการตรวจสอบข้อมูลเผยแพร่	มีการเผยแพร่ข้อมูลหลักสูตรผ่านเว็บไซต์และเอกสารหลักสูตร	จัดทำรอบตรวจสอบข้อมูลหลักสูตรทุกปี และปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์/เอกสารประชาสัมพันธ์ให้ทันสมัย
2.2	The design of the curriculum is constructivel	โครงสร้างหลักสูตรมีรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเอกบังคับ รายวิชาเอกเลือก และ	ควรจัดทำ Constructive Alignment	หลักสูตรมีการจัดรายวิชาเพื่อสนับสนุน PLOs	จัดทำ Curriculum Mapping และตรวจสอบ

	y aligned with achieving ELOs.	รายวิชาฝึกประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับ PLOs	ระหว่าง PLOs–CLOs–Teaching Methods–Assessment ให้ครบทุกวิชา		alignment ทุกภาคการศึกษา
2.3	The curriculum design includes feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	หลักสูตรมีการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เช่น ผู้ใช้บัณฑิตและผู้ทรงคุณวุฒิ	ควรแสดงหลักฐานชัดเจนว่าข้อเสนอแนะถูกนำไปใช้ปรับรายวิชา โครงสร้าง หรือกิจกรรมใด	มีการใช้ข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบการปรับปรุงหลักสูตร	จัดทำ Feedback Utilization Report ระบุข้อเสนอแนะ การตัดสินใจ และผลการปรับปรุง
2.4	The contribution made by each course in achieving ELOs is clear.	รายวิชาในหลักสูตรมีบทบาทสนับสนุน PLOs ทั้งด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน ท้องถิ่นดิจิทัล และการทำงานร่วมกัน	ควรกำหนดระดับการสนับสนุน I/R/M ของแต่ละรายวิชาต่อ PLOs ให้ชัดเจน	มีการเชื่อมโยงรายวิชากับ PLOs ในรายละเอียดหลักสูตร	จัดทำ Course Contribution Matrix และกำหนด key courses สำหรับวัด PLOs
2.5	The curriculum is logically structured, sequenced, and integrated.	หลักสูตรจัดลำดับรายวิชาจากพื้นฐานไปสู่ระดับเฉพาะทาง และมีการบูรณาการผ่านฝึกงาน สหกิจศึกษา และ CWIE	ควรจัดทำแผนภาพ Curriculum Flow แสดง progression จาก basic–intermediate–specialised	มีแผนการเรียนรายชั้นปีและโครงสร้างหลักสูตร	จัดทำ Curriculum Flow และทบทวนลำดับรายวิชาทุกปี

			– integration		
2.6	The curriculum has options for major/minor specialisations.	หลักสูตรมีแขนงวิชาเอกเลือก ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และเศรษฐศาสตร์การเงิน ช่วยให้นักศึกษาเลือกตามความสนใจ	ควรติดตามจำนวนผู้เลือกเรียนแต่ละแขนง ผลสัมฤทธิ์ และเส้นทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา	มีรายวิชาเอกเลือกให้เลือกตามแผนปกติและแผนสหกิจศึกษา	จัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาแยกตามแขนงและวิเคราะห์ผลลัพธ์ของแต่ละแขนง
2.7	The curriculum is reviewed periodically and remains up-to-date and relevant to industry.	หลักสูตรมีการปรับปรุงจากหลักสูตรเดิมและผ่านกระบวนการอนุมัติตามระบบของมหาวิทยาลัย	ควรกำหนดขั้นตอนการทบทวนหลักสูตรรายปีและรอบปรับปรุงใหญ่ให้ชัดเจน พร้อมหลักฐานการนำข้อมูลตลาดแรงงานมาใช้	หลักสูตรปรับปรุงและเริ่มใช้ตามรอบที่กำหนด	จัดทำ Curriculum Review Procedure และ Annual Curriculum Review Report
3. Teaching and Learning Approach					
3.1	Educational philosophy is articulated, communicated, and reflected in teaching and learning activities.	หลักสูตรมีปรัชญาการศึกษาที่ชัดเจน มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม และประยุกต์เศรษฐศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	ควรสื่อสารปรัชญาให้ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแสดงตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนปรัชญาอย่างเป็นระบบ	มีการสื่อสารปรัชญาผ่านเล่มหลักสูตร เว็บไซต์ ปฐมนิเทศ และรายวิชา	จัดทำตาราง Philosophy –Teaching Activities Mapping และเผยแพร่ผ่านช่องทางหลักสูตร
3.2	Teaching and learning activities allow students to	หลักสูตรใช้กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม รายงาน โครงงาน และการนำเสนอ	ควรกำหนดวิธีประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของนักศึกษาให้ชัดเจน	มีการใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น	พัฒนา rubrics สำหรับ participation,

	participate responsibly.	เพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วม		และทำงานกลุ่ม	teamwork และ responsibility
3.3	Teaching and learning activities involve active learning.	รายวิชาหลายวิชาใช้ Active Learning เช่น กรณีศึกษา โครงงาน การลงพื้นที่ และ CWIE	ควรรวบรวมหลักฐาน Active Learning รายวิชาและผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน	มีการจัดกิจกรรม Active Learning ในรายวิชาและกิจกรรมสาขา	จัดทำ Active Learning Portfolio รายวิชาและสรุปผลการเรียนรู้รายปี
3.4	Teaching and learning promote learning how to learn and lifelong learning.	หลักสูตรส่งเสริมการค้นคว้า การใช้ข้อมูล การคิดวิเคราะห์ และการสะท้อนคิด	ควรเพิ่มเครื่องมือประเมิน lifelong learning เช่น reflection log หรือ portfolio	มีการมอบหมายงานค้นคว้าวิเคราะห์ข่าวและรายงาน	จัดทำระบบ e-Portfolio และ reflection assignment ในรายวิชาหลัก
3.5	Teaching and learning inculcate new ideas, creative thought, innovation, and entrepreneurial mindset.	หลักสูตรมีรายวิชาที่ส่งเสริมผู้ประกอบการ การเงิน ธุรกิจชุมชน และเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล	ควรเพิ่มกิจกรรมประกวดแผนธุรกิจนวัตกรรมชุมชน หรือโครงงานเชิงผู้ประกอบการ	มีการมอบหมายแผนธุรกิจ โครงงาน และกรณีศึกษา	พัฒนา Entrepreneurial Project และเชิญผู้ประกอบการ/ศิษย์เก่าเป็นพี่เลี้ยง
3.6	Teaching and learning processes are continuously improved and aligned with industry needs and ELOs.	หลักสูตรมีการประชุมสาขาและใช้ผลประเมินรายวิชาเพื่อปรับปรุงการสอน	ควรจัดทำรายงานการปรับปรุงการสอนจากผลประเมินอย่างเป็นระบบ	มีการประชุมอาจารย์และปรับกิจกรรมการเรียนรู้	จัดทำ Teaching Improvement Log และเชื่อมโยงกับ PLOs/industry needs
4. Student Assessment					
4.1	A variety of assessment	หลักสูตรใช้วิธีประเมิน	ควรจัดทำ Assessment	มีการกำหนดวิธีประเมินใน	ทบทวน assessmen

	methods are used and constructively aligned to ELOs and teaching objectives.	หลากหลาย เช่น สอบ รายงาน โครงงาน นำเสนอ กรณีศึกษา และประเมินฝึกงาน	Mapping ที่เชื่อม CLOs, PLOs, วิธีสอน และวิธีประเมิน	มคอ.3 และดำเนินการตามรายวิชา	t plan ทุกรายวิชาและเพิ่ม constructive alignment table
4.2	Assessment and assessment-appeal policies are explicit, communicated, and applied consistently.	มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินผ่านรายวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา และช่องทางออนไลน์	ควรกำหนดขั้นตอนการอุทธรณ์ผลการประเมินเป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่ชัดเจน	นักศึกษาสามารถสอบถามคะแนนผ่านอาจารย์ผู้สอนและช่องทางสาขา	จัดทำประกาศขั้นตอน appeal และบันทึกกรณีขอทบทวนคะแนน
4.3	Assessment standards and procedures for progression and degree completion are explicit and consistent.	มีอาจารย์ที่ปรึกษาติดตามความก้าวหน้าและการสำเร็จการศึกษาผ่านระบบทะเบียน	ควรจัดทำคู่มือ progression และ graduation checklist สำหรับนักศึกษา	มีการติดตามนักศึกษาผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและระบบตรวจสอบจบ	จัดทำ Student Progress Dashboard และคู่มือตรวจสอบจบ
4.4	Assessment methods include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations.	มีการใช้เกณฑ์คะแนน กำหนดส่งงาน และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์	ควรพัฒนา rubrics กลางสำหรับงานสำคัญ เช่น รายงาน นำเสนอ โครงงาน และฝึกงาน	มีการตรวจสอบ มคอ.3/มคอ.5 ทวนสอบ และประชุมเกรด	จัดทำ rubric bank และ marking scheme template
4.5	Assessment methods measure achievement of programme and course ELOs.	มีการประเมินผลรายวิชาและทวนสอบเพื่อดูความสอดคล้องกับผลลัพธ์	ควรมีข้อมูลโดยตรงแสดงการบรรลุ CLOs และ PLOs	มีการติดตามผลสัมฤทธิ์รายวิชา	จัดทำ CLO/PLO Achievement Report ประจำปี

4.6	Feedback of student assessment is provided in a timely manner.	อาจารย์ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะผ่านชั้นเรียน ช่องทางออนไลน์ และการปรึกษารายบุคคล	ควรกำหนดระยะเวลามาตรฐานในการให้ feedback หลังการประเมิน	มีการให้ feedback ตามความเหมาะสมของรายวิชา	กำหนด feedback timeline เช่น ภายใน 1–2 สัปดาห์หลังส่งงานหรือสอบย่อย
4.7	Student assessment processes are continuously reviewed and improved.	หลักสูตรมีการทวนสอบ ประชุมเกรด และประชุมสาขาเพื่อปรับปรุงการประเมิน	ควรแสดงหลักฐานการนำผลทวนสอบไปปรับปรุงวิธีประเมินในปีถัดไป	มีการทวนสอบและประชุมเกรด	จัดทำ Assessment Improvement Report และติดตามผลใน มคอ.5
5. Academic Staff					
5.1	Academic staff planning ensures quality and quantity for education, research, and service.	หลักสูตรมีอาจารย์ประจำหลักสูตรเพียงพอ มีแผนบริหารหลักสูตรและ IDP	ควรจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งและแผนรองรับการเกษียณอย่างเป็นระบบ	มีการวิเคราะห์อัตรากำลังและข้อมูลเกษียณของอาจารย์	จัดทำ Academic Staff Succession Plan และ Workforce Plan รายปี
5.2	Staff workload is measured and monitored.	หลักสูตรติดตามภาระงานผ่านแผนบริหารหลักสูตร IDP และการประชุมสาขา	ควรจัดทำฐานข้อมูลภาระงานรายบุคคลที่รวมการสอน วิจัย บริการ และบริหาร	มีการติดตามภาระงานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย	จัดทำ Workload Matrix และใช้ทบทวนภาระงานทุกภาค

					การศึกษา
5.3	Competences of academic staff are determined, evaluated, and communicated.	อาจารย์มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามระบบมหาวิทยาลัย	ควรกำหนดสมรรถนะเฉพาะของอาจารย์หลักสูตร เช่น OBE, AUN-QA, CWIE, research, AI	มีการประเมิน ปรม. และติดตามผลในระดับสาขา	จัดทำ Academic Staff Competency Framework
5.4	Duties allocated to academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	การมอบหมายรายวิชาพิจารณาจากคุณวุฒิประสบการณ์ และความถนัด	ควรจัดทำตาราง mapping ผู้สอนกับคุณวุฒิ/ความเชี่ยวชาญ/รายวิชา	มีการมอบหมายรายวิชาตามความเชี่ยวชาญของอาจารย์	จัดทำ Teaching Assignment Matrix ประจำปี
5.5	Promotion of academic staff is based on merit system.	หลักสูตรส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการผ่าน IDP การวิจัยและผลงานวิชาการ	ควรกำหนดเป้าหมายรายบุคคลด้านตำแหน่งทางวิชาการและผลงานวิจัย	มีอาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการหลายคน	จัดทำ Academic Promotion Roadmap และติดตามทุกปี
5.6	Rights, privileges, benefits, roles, relationships, accountability, ethics, and academic freedom are well defined.	อาจารย์ปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบมหาวิทยาลัย มีบทบาทและความรับผิดชอบชัดเจน	ควรสื่อสารบทบาท สิทธิ จรรยาบรรณ และเสรีภาพทางวิชาการเป็นเอกสารสำหรับหลักสูตร	มีการสื่อสารผ่านการประชุมสาขาและระบบมหาวิทยาลัย	จัดทำคู่มือบทบาทและจรรยาบรรณอาจารย์ประจำหลักสูตร

5.7	Training and developmental needs are systematically identified and implemented.	อาจารย์เข้าร่วมอบรมหลายด้าน เช่น OBE, AUN-QA, AI, SIA/SROI, จริยธรรมวิจัย	ควรติดตามผลการนำความรู้จากอบรมไปใช้จริง	มีการเข้าร่วมอบรมและพัฒนาวิชาชีพ	จัดทำ Training Needs Analysis และ Training Utilization Report
5.8	Performance management including reward and recognition is implemented.	มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรม. และการติดตามผลงาน	ควรจัดระบบยกย่องผลงานเด่นด้านสอน วิจัย และบริการวิชาการในระดับหลักสูตร	มีการประเมินผลงานตามรอบมหาวิทยาลัย	จัดทำระบบ Recognition ภายในสาขา และใช้ผลประเมินพัฒนา IDP
6. Student Support Services					
6.1	Student intake policy, admission criteria, and admission procedures are clearly defined and published.	มีระบบรับสมัครออนไลน์ของมหาวิทยาลัย และช่องทางประชาสัมพันธ์	ควรทบทวนข้อมูลรับสมัครให้เป็นปัจจุบันทุกปี และวิเคราะห์ประสิทธิผลของช่องทางรับเข้า	มีการรับสมัครผ่านระบบ e-admission ของมหาวิทยาลัย	จัดทำ Admission Review Report วิเคราะห์จำนวนผู้สมัคร/รับเข้า/รายงานตัว

		หลักสูตร			
6.2	Short-term and long-term planning of support services is carried out.	หลักสูตรมีโครงการสนับสนุนวิชาการ กิจกรรมวิศวกรสังคม แนะแนว และบริการชุมชน	ควรจัดทำแผนบริการนักศึกษาระยะสั้นและระยะยาวให้เป็นลายลักษณ์อักษร	มีการดำเนินโครงการสนับสนุนผู้เรียนและชุมชน	จัดทำ Student Support Plan 4 ปี เชื่อมโยงกับ YLOs/PLOs
6.3	Student progress, academic performance, and workload are monitored.	มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและระบบตรวจสอบจบสำหรับติดตามความก้าวหน้า	ควรจัดทำระบบเตือนนักศึกษากลุ่มเสี่ยงและบันทึกการให้คำปรึกษา	มีการติดตามผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและระบบบริการการศึกษา	จัดทำ Student Risk Monitoring Form และ Advisor Report
6.4	Co-curricular activities and competitions improve learning experience and employability.	หลักสูตรมีฝึกงาน สหกิจศึกษา CWIE	ควรประเมินผลกิจกรรมต่อทักษะและ employability อย่างชัดเจน	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมสาขา ฝึกงาน และการแข่งขันวิชาการ	จัดทำ Activity Outcome Report และ Employability Skills Mapping

		กิจกรรม วิชาการ และการแข่งขัน			
6.5	Competences of support staff rendering student services are identified and evaluated.	คณะและมหาวิทยาลัยมีบุคลากรสายสนับสนุนเพียงพอและมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน	ควรกำหนดสมรรถนะบริการนักศึกษาที่เชื่อมกับความต้องการผู้เรียน	มีการประเมินบุคลากรสายสนับสนุนตามระบบ	จัดทำ Support Staff Competency Matrix และสำรวจความพึงพอใจ
6.6	Student support services are evaluated, benchmarked, and enhanced.	มีการประเมินความพึงพอใจต่อบริการสนับสนุน	ควรเปรียบเทียบผลประเมินย้อนหลังหรือเทียบกับหลักสูตร/คณะและนำผลไปปรับปรุงเป็นรูปธรรม	มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา	จัดทำ Student Service Improvement Plan จากผลประเมินรายปี
7. Facilities and Infrastructure					
7.1	Physical resources, equipment, material, and IT are sufficient.	หลักสูตรได้รับการสนับสนุนจากคณะ สำนักวิทยบริการฯ และระบบ IT ของมหาวิทยาลัย	ควรจัดทำรายการทรัพยากรที่ใช้จริงในหลักสูตรและผล	มีห้องเรียน อุปกรณ์ และ IT สนับสนุนการเรียนการสอน	จัดทำ Facilities Inventory และสำรวจความพึง

			ประเมินความเพียงพอ		พอใจรายปี
7.2	Laboratories and equipment are up-to-date, available, and effectively deployed.	มีห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สนับสนุนรายวิชาที่ใช้เทคโนโลยี	ควรจัดทำข้อมูลการใช้ห้องปฏิบัติการและการบำรุงรักษา	มีการใช้ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ตามรายวิชา	จัดทำ Lab Usage Log และ Maintenance Report
7.3	Digital library is set up.	มหาวิทยาลัยมีสำนักวิทยบริการฯ และห้องสมุดดิจิทัลสำหรับค้นคว้า	ควรส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์และเก็บข้อมูลการใช้งานของนักศึกษาหลักสูตร	นักศึกษาและอาจารย์เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้	จัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลและติดตาม usage statistics
7.4	IT systems meet needs of staff and students.	มีระบบสารสนเทศ เช่น ระบบทะเบียน เว็บไซต์ ระบบสื่อสารออนไลน์ และบริการ IT	ควรประเมินความพึงพอใจต่อระบบ IT เฉพาะหลักสูตร	มีการใช้ระบบ IT สนับสนุนการเรียนและบริหารหลักสูตร	จัดทำ IT Needs Survey และเสนอแผนปรับปรุงต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7.5	Computer and network infrastructure is accessible.	มหาวิทยาลัยมีศูนย์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายสนับสนุนการเรียนการสอน วิจัย และบริหาร	ควรมีข้อมูลเชิงปริมาณเรื่องการเข้าถึงเครือข่าย	มีระบบเครือข่ายและบริการศูนย์คอมพิวเตอร์	จัดเก็บข้อมูลการใช้งานและข้อร้องเรียน

			จุดบริการและปัญหาการใช้งาน		ด้านเครือข่าย
7.6	Environmental, health, safety standards and access for special needs are implemented.	มหาวิทยาลัยมีแนวทางดูแลความปลอดภัย สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และการเข้าถึง	ควรจัดทำหลักฐานเฉพาะพื้นที่เรียนของหลักสูตร เช่น ภาพถ่ายป้ายความปลอดภัย แผนฉุกเฉิน	มีการใช้มาตรฐานระดับมหาวิทยาลัย	รวบรวมหลักฐาน EHS และจัดทำ checklist ประจำปี
7.7	Physical, social, and psychological environment supports education, research, and wellbeing.	มหาวิทยาลัยและหลักสูตรมีกิจกรรมส่งเสริมสังคม การให้คำปรึกษา และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ควรประเมินสุขภาวะและความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของนักศึกษา	มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและกิจกรรมสาขา	จัดทำ Wellbeing Survey และ Student Care Plan
7.8	Competences of support staff related to facilities are identified and evaluated.	มีบุคลากรสายสนับสนุนดูแลห้องสมุด IT อาคาร และบริการนักศึกษา	ควรกำหนดสมรรถนะเฉพาะด้าน facility service และประเมินตามผู้ใช้บริการ	มีการประเมินบุคลากรสายสนับสนุนตามระบบ	จัดทำ Competency & Service Evaluation สำหรับงานสิ่งอำนวยความสะดวก

7.9	Quality of facilities is evaluated and enhanced.	มีการประเมินความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ	ควรแสดงหลักฐานการนำผลประเมินไปปรับปรุงห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ IT และบริการนักศึกษา	มีการประเมินในระดับคณะ/มหาวิทยาลัย	จัดทำ Facilities Improvement Action Plan รายปี
8. Output and Outcomes					
8.1	Pass rate, dropout rate, and average time to graduate are established, monitored, and benchmarked.	หลักสูตรมีข้อมูลจำนวนนักศึกษาการสำเร็จการศึกษา และการออกกลางคันย้อนหลัง	ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลคำนวณค่าเฉลี่ยเวลาสำเร็จการศึกษา และ benchmark กับปีที่ผ่านมา/คณะ	มีการรวบรวมข้อมูลนักศึกษาและนำเข้าประชุมสาขา	จัดทำ Output Dashboard: pass rate, dropout rate, average time to graduate
8.2	Employability, self-employment, entrepreneurship, and further studies are monitored and	มีข้อมูลศิษย์เก่าที่ทำงานในธนาคารภาครัฐ และบริษัทเอกชนหลากหลาย	ควรจัดทำฐานข้อมูลภาวะมีงานทำแบบเป็นระบบแยกตรงสาขา/สัมพันธ์กับสาขา/	มีการติดตามผ่านเครือข่ายศิษย์เก่าและข้อมูลสาขา	จัดทำ Graduate Employment Survey และ Alumni Database

	benchmarked.		อาชีพอิสระ/ศึกษาต่อ		
8.3	Research and creative work outputs by staff and students are monitored and benchmarked.	อาจารย์มีผลงานตีพิมพ์ด้านเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ การเงิน การเรียนรู้และท้องถิ่น	ควรกำหนดเป้าหมายผลงานวิจัยต่ออาจารย์และติดตามผลงานนักศึกษาด้วย	มีการรวบรวมผลงานวิชาการของอาจารย์	จัดทำ Research Output Report และ Student Research /Creative Work Record
8.4	Data show directly the achievement of programme outcomes.	หลักสูตรมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์และติดตามผลลัพธ์ระดับรายวิชา	ควรพัฒนาระบบวัด PLOs/YLOs โดยตรงพร้อมข้อมูลร้อยละผู้ผ่านเกณฑ์	มีการติดตามผลผ่านผู้สอนอาจารย์ที่ปรึกษา และทวนสอบ	จัดทำ PLO/YLO Direct Assessment Report และ Improvement Plan
8.5	Satisfaction level of stakeholders is monitored and benchmarked.	มีระบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านระบบมหาวิทยาลัย	ควรแยกผลประเมินตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต ชุมชน และสถาน	มีการนำผลประเมินเข้าสู่การประชุมสาขา	จัดทำ Stakeholder Satisfaction Dashboard และใช้ผลปรับปรุงหลักสูตร

			ประกอบการ		

การดำเนินงานพัฒนาและปรับปรุงด้านอื่น ๆ

หลักสูตรควรดำเนินการพัฒนาเพิ่มเติมในภาพรวม เพื่อยกระดับคุณภาพตามเกณฑ์ AUN-QA ดังนี้
จัดทำระบบฐานข้อมูลหลักสูตรแบบรวมศูนย์ ครอบคลุมข้อมูลนักศึกษา อาจารย์ รายวิชา ผลการเรียน ผลการบรรลุ PLOs ผลงานวิชาการ กิจกรรม และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพหลักสูตรรายปี โดยเชื่อมโยงกับข้อเสนอแนะจากการประเมิน AUN-QA
กำหนดผู้รับผิดชอบหลักฐานในแต่ละเกณฑ์ เพื่อให้การจัดทำ SAR มีความครบถ้วนและตรวจสอบได้
พัฒนาระบบติดตาม PLOs/YLOs โดยตรง ผ่านรายวิชาหลักและ rubrics กลางของหลักสูตร
จัดทำ dashboard สำหรับติดตามตัวชี้วัดสำคัญ เช่น อัตารับเข้า อัตราคงอยู่ อัตราสำเร็จการศึกษา ผลการเรียน ผลงานวิชาการ และความพึงพอใจ

เพิ่มการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับข้อมูลย้อนหลัง ค่าเฉลี่ยระดับคณะ หรือหลักสูตรใกล้เคียง
พัฒนาเครือข่ายศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต สถานประกอบการ และชุมชนให้เป็นระบบ เพื่อใช้สนับสนุนการเรียนรู้ การฝึกงาน การมีงานทำ และการปรับปรุงหลักสูตร
ส่งเสริมการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมจัดทำรายงาน improvement action และติดตามผลในปีถัดไป

จัดทำคลังหลักฐานดิจิทัลของหลักสูตร เพื่อรองรับการประกันคุณภาพและการประเมินภายนอก
ยกระดับการสื่อสารข้อมูลหลักสูตรผ่านเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงข้อมูลหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ กิจกรรม และผลการดำเนินงานได้ง่ายขึ้น